

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
ČETVRTA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA

Treći dan rada

22. maj 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PRESEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Četvrtе sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 99 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 109 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O OSIGURANJU DEPOZITA (pojediniosti).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović, Zdravko Stanković, Milorad Mirčić, Zoran Krasić, dr Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović, Slaviša Ristić, Marijan Rističević, dr Aleksandra Tomić, Čedomir Jovanović, Enis Imamović, Nataša Mičić, Olena Papuga, Nenad Čanak, dr Žarko Korać, Nenad Milić i Bajro Gegić.

Primili ste izveštaje Odbora za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. st. 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Milorad Mirčić i zajedno narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici dr Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović i Slaviša Ristić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja ću povući ovaj amandman. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Rističeviću.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Čedomir Jovanović, Enis Imamović, Nataša Mičić, Olena Papuga, Nenad Čanak, dr Žarko Korać, Nenad Milić i Bajro Gegić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Krasić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Ovim amandmanom predložio sam, ako već idete u ovu operaciju da sredstva fonda za osiguranje depozita, i to devizna sredstva, plasirate u državne ili dužničke hartije od vrednosti, da to bude na neki način pod nekom kontrolom i nekim ograničenjem. Predložio sam amandmanom da ta ulaganja idu u tzv. kratkoročne hartije od vrednosti. To su, pre svega, zapisi sa rokom dospeća tri meseca i šest meseci. Sve do godinu dana računa se kao kratkoročno plasiranje sredstava.

Zašto kratkoročno? Zato što je svrha postojanja fonda za osiguranje depozita da raspoláže sredstvima kako bi mogao da interveniše u što kraćem roku ukoliko se otvori stečaj nad nekom od banaka. Ako bi se ta sredstva plasirala u dugoročne hartije od vrednosti, onda su rokovi dospeća tih hartija od vrednosti mnogo duži, godinu dana, dve godine, i onda se postavlja pitanje da li ovaj interventni fond ispunjava svoju funkciju.

Samo da vam skrenem pažnju, s obzirom na to da se i ova vlada nalazi u procesu pužanja ka EU i da preuzimate obavezu da usaglasite naš pravno-politički sistem sa tekovinama EU, ako to budete radili, tamo nas očekuje obaveza da osiguramo sve depozite do 100.000 evra; tamo nas čeka obaveza da ovaj fond može da isplati osigurane depozite u roku od sedam dana, jer direktiva iz 2014. godine predviđa da se svake godine smanjuju ti rokovi: od 45 dana, 20 dana, tek 2024, čini mi se, rok će biti sedam dana. Moram da vas podsetim da ta direktiva podrazumeva i obavezu osiguranja depozita velikih pravnih lica. Mi zasad imamo samo fizička lica, mala i srednja preduzeća i mikro lica.

Moram da vas podsetim na još jednu stvar: 14,5 milijardi evra se računa da su depoziti koji su osigurani, a sredstva koja se nalaze u fondu za osiguranje depozita daleko su ispod onoga što je projektovano kao cilj ovog fonda. Cilj ovog fonda jeste da u jednom trenutku raspolaže sa 5% sredstava od osiguranih depozita.

Naravno, ovde se postavlja jedno suštinsko pitanje. Sve premije koje se uplate u fond za osiguranje depozita po definiciji postaju državna sredstva. Mi na ovaj način državnim sredstvima garantujemo sigurnost privatnih sredstava fizičkih lica u našem bankarskom sistemu.

Ova operacija kojom vi želite da sredstva iz fonda jedne sigurnosti... Ja vas samo podsećam kako je još 2005. godine najavljeno formiranje ovog fonda da se ne bi desili problemi kao što su ranije bili: stara devizna štednja, kako je navodno država potrošila pare građana koje su oni uložili u banke kao štednju. Tako je najavljen ovaj fond. Ovaj fond je na prvom zadatku, koji je imao 2012. godine, doživeo torpediranje. Ispostavilo se da su nedovoljna sredstva u tom fondu. Zato se država i zadužila za 145.000.000 evra od Svetske banke, da bi osnažila ovaj fond.

Vi sada procenjujete da je bankarski sistem Srbije izuzetno dobar i da ovih sto četrdeset i nešto miliona treba uložiti u državne hartije od vrednosti i pomoći sanaciji budžeta Republike Srbije. Smatram da ova operacija nije dobra, bez obzira na to kojom dinamikom u slučaju intervencije možete da realizujete i te oročene hartije od vrednosti, kakav će diskont biti, kakva će biti tu trgovina. Mislim da je ovo loša poruka za sve građane koji imaju depozite kod banaka, a tu se podrazumevaju i pare na štednji.

Znači, četrnaest i po milijardi evra biće osigurano i hartijama od vrednosti. Mi smo hteli da to budu kratkoročne hartije od vrednosti da bi se ipak očuvao smisao postojanja fonda za osiguranje depozita.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala. Vrlo kratko. Pozivam da se ne prihvati, naravno. Ne zbog toga što nije u direktnoj vezi s evropskim integracijama Srbije, koje se sprovode u najboljem interesu građana ove zemlje i potpuno je bespredmetno tvrditi da je nešto drugačije, već zato što, kao što je lepo rekao predlagač zakona, to stoji u obrazloženju mišljenja o amandmanu, nije u skladu sa zakonom. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava.

Predstavnik predlagača je prihvatio ovaj amandman na sednici nadležnog odbora.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Aleksandra Tomić.

Vlada i Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava prihvatili su amandman. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu sa Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije.

Konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Na član 2. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanici Zoran Krasić i zajedno narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić.

ZORAN KRASIĆ: Mada mi nije jasno da moj amandman nije u skladu sa zakonom... Ne znam s kojim zakonom nije u skladu. Ali, nema veze, da predemo preko toga.

Naravno, kada neko traži da se briše član 1, po logici stvari traži da se briše član 2. koji kaže da ovaj zakon, odnosno ova dopuna stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Mislim da ova intervencija u sistemu osiguranja depozita nije dobra. Moram da podsetim da je 2007. godine isto bila priča o jačini tog našeg fonda. Tada je Srbija, odnosno fond, odnosno Agencija za osiguranje depozita

izgubila 11,8 miliona dinara jer je devizna sredstva plasirala u državne hartije od vrednosti Nemačke. Zbog negativnih kretanja koja su se desila po nas, naša agencija je izgubila 11,8 miliona dinara. To ukazuje da u Agenciji postoje ljudi koji ne znaju da rade ovaj posao. Ako se pogleda sastav rukovodstva Agencije za osiguranje depozita, tu se nalaze ljudi iz propale „Univerzal banke“. Ako su bili neuspešni u „Univerzal banci“, a zašto bi bili uspešni u Agenciji za osiguranje depozita? Nema razloga da se sumnja u njihovu neuspešnost.

Mislim da ovaj zakon i onaj sledeći koji dolazi na dnevni red treba izmestiti, ne treba usvojiti ove izmene. Ja razumem da država ima potrebu da skine neka sredstva sa nekog računa da bi se popunjavale rupe u budžetu, to mogu da razumem, ali ta sredstva treba da se skidaju kod nekih koji su profitabilni, a ne kod nekih koji služe kao garancija i kao neka sigurnost. Svrha ovog fonda jeste da kod njega budu sredstva. Ukoliko se ta sredstva negde plasiraju, angažuju, to mora da bude ili kratkoročno ili ograničeno.

Pazite, ovde je sada usvojen amandman od strane predlagača da četvrtina tih sredstava, znači, četrnaest i po milijardi evra je depozit koji se osigurava, fond ima sto četrdeset i nešto miliona, svaka tri meseca taj fond dobija još 21.000.000 evra po osnovu premija koje uplaćuju ove banke. Ta sredstva moraju da budu stabilna, mobilna, da može da se interveniše. Jer, ako se desi što se najavljuje sa „Komercijalnom bankom“ i krenu ljudi da podižu svoje depozite i štedne uloge, šta će da se desi? Desiće se stampedo na finansijskom i bankarskom tržištu. A država nema sredstava da smiri tu situaciju blagovremenom intervencijom, da u roku od 30-40 dana isplati depozite.

Sećate se šta je bilo 2012. godine sa ekskurzijom, „Nova Agrobanka“, „Agrobanka“ i one banke koje su otišle u stečaj? Ja ne slutim da se to desi, ne želim da se to desi, ali na ovaj način šteti i deponenti gube sigurnost. Uz uvažavanje svih podataka da, recimo, fizička lica čine 71% ukupnih depozita, da su devizni depoziti 88%, to ukazuje na mogućnost da se desi stampedo na bankarskom tržištu. Tim pre što skoro 80% svih depozita jesu tzv. kratkoročni, po viđenju, ili sa rokovima dospeća tri meseca, šest meseci. U slučaju najmanje promene na tržištu, naša Agencija za osiguranje depozita neće moći da interveniše i da smiri stampedo koji može da se desi.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala još jednom. Uz zahvalnost predlagaču amandmana što nas je podsetio na nepočinstva dosovskog režima iz 2007. godine, ipak pozivam da se ne prihvati. Prvo, jer mislim da treba prihvatiti kompletan zakon, a drugo, jer mislim da i predlagač sam, predlažući izmenu a ne brisanje u članu 1, smatra to isto.

Što se tiče pitanja koji zakon tačno nije uvažen do kraja, to stoji u obrazloženju Vlade. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Ivan Bauer.

Izvolite.

IVAN BAUER: Hteo bih samo da podsetim na nešto što je predstavnik predlagača, ministar Vujović, rekao u načelnoj raspravi prošle nedelje, a upravo iz toga se vidi da ne postoji nikakva opasnost da budu ugroženi depoziti građana. Čak i da dođe do ove situacije o kojoj je kolega govorio, a to je da se uruši neki deo bankarskog sistema, što ne smatram da je realno, mi i dalje imamo u rezervi kredit od *EBRD*, odnosno rezervisana sredstva kod *EBRD* koja su upravo za ovu namenu predviđena.

Dakle, čak i da dođe do takvog razvoja situacije, koji je, kažem, vrlo malo verovatan, odnosno gotovo neverovatan, mi možemo da reagujemo. I da su nam sredstva koja imamo u fondu za osiguranje depozita u tom trenutku negde oročena na neki duži rok, mi možemo da reagujemo tako što ćemo povući kredit od *EBRD*, koji već imamo rezervisan. Dakle, sredstva građana, odnosno štednja građana, ali i štednja preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća, nije ni na koji način ugrožena. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici dr Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović i Slaviša Ristić.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović. Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem. Skrećem pažnju da ću koristiti vreme ovlašćenog izlagača.

Potpuno je jasno o čemu se ovde radi. Mi smo predložili da se izbriše, odnosno da se preformuliše to da zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju, rekli smo da stupa na snagu narednog dana. Zašto? Zbog toga što je... Evo, i predlagač je ovde, i oni koji brane ovaj zakon, odnosno ove izmene insistiraju na hitnosti i na potrebi da se sačuvaju i očuvaju sredstva građana. U tom smislu, ako je ovaj predlog došao u proceduru 12. maja, ako je 17. maja zakazana sednica Skupštine, ako je 18. maja ekspresno održana sednica, odnosno zasedanje Skupštine, onda, kada je tako hitno, kada je, kao što je predlagač rekao, izbegnuta javna rasprava baš zbog važnosti i urgentnosti situacije, da se spreči odliv ili potencijalni gubitak koji imamo...

Da građani znaju o čemu se radi, radi se o tome da je Agencija obavezna da drži devizna sredstva deponovana u stranim bankama, a stranke banke daju u ovom trenutku negativnu kamatu. Drugim rečima, država plaća stranim bankama da bi držala sredstva u tim bankama, odnosno Agencija u ovom

konkretnom slučaju. Dakle, mi plaćamo da bi one čuvale naš novac, zbog sigurnosti države Srbije.

U tom smislu, kad je tako hitno, kada je uz, ja bih rekao, ponižavanje Skupštine i, u svakom slučaju, maltretiranje narodnih poslanika... Videli smo da su kolege iz skupštinske većine imale problem da obezbede kvorum jer su njihovi poslanici bili zatečeni time da se Skupština zakazuje od juče, odnosno danas za sutra. Iz svih tih razloga, kada je tako hitno, a hitnost je glavni navedeni argument, i očuvanje sredstava, odnosno ne dalje trošenje novca poreskih obveznika, onda je najbolje da stupi na snagu dan nakon objavljivanja.

Naravno da ne mislim da će sada propasti neke velike pare, tu se potrošiti, ali jeste bitno. Podsetio bih drage kolege da smo, koliko prošle nedelje, usvojili amandman istovetnog sadržaja, odnosno sličnog sadržaja, na Predlog zakona o sudijama, koji je kolega Petar Petrović predložio. Pazite, na prvi pogled se ne vidi zašto je bilo hitno da Zakon o sudijama stupi na snagu dan nakon objavljivanja u „Službenom glasniku“ kada je uobičajeni termin osam dana. Dakle, ovaj je stupio dan nakon objavljivanja. Izgleda da je procenjeno da će neke sudije u međuvremenu morati da odu u penziju, ili iz nekog drugog razloga. Nije obrazloženo u čemu je ta hitnost bila, da Zakon o sudijama stupi na snagu dan nakon objave. A ovaj zakon, koji je važniji, radi se o važnijoj materiji u krajnjoj liniji, ide po uobičajenoj proceduri. Kao što rekoh, sve je bilo hitno, postojala je atmosfera hitnosti. U tom smislu, rekao bih, ima smisla da se ovaj amandman usvoji.

Isto tako, voleo bih da povodom ovog prvog, odnosno rasprave... da se nadovežem na ono što je govorio kolega Krasić. Imam utisak da ovde, čak i kada su amandmani najdobronamerniji, a tako sam shvatio ovaj njegov amandman, kao i ovaj naš amandman, kao da postoji volja, nastojanje da se čak i konstruktivni amandmani ne usvajaju, samo zato što dolaze od strane opozicije. Rekao bih, u konkretnom slučaju, da je mogao pokazati dobru volju, tim pre što je ministar Vujović takođe tokom rasprave upravo demonstrirao tu vrstu spremnosti na tolerantan i argumentovan dijalog, sam se složio s tim.

Mislim da je ovaj amandman koleginice Tomić otprilike išao u istom duhu kao što je išao i naš, prethodno odbijeni amandman, samo što smo ga mi konkretizovali i išli na jedno obuhvatnije rešenje, ne ad hok rešenje. Šta je bio smisao tog našeg rešenja? Da se sredstva ovog fonda mogu ulagati u domaće hartije od vrednosti koje emituje država Srbija, odnosno Narodna banka, bez ovog limitiranja – samo dok traju vanredne okolnosti na svetskom deviznom tržištu. Tu prepoznajem nepoverenje u domaće faktore i institucije, koje možda ima smisla, ali mi već na neki način olakšavamo i dajemo mogućnost našim

institucijama, i Agenciji i Narodnoj banci, ovim izmenama koje su predložene, da mogu da ulažu i u domaće hartije od vrednosti. Zašto to ne bi bio princip, zašto to ne bi bilo načelo? Pa, ako neko pogreši i ogreši se o to, onda da odgovara, da bude sankcionisan.

U ovome prepoznajem odsjaj ili odjek jedne neoliberalne filozofije i ideologije i ekonomske politike koja vlada godinama u Srbiji, posebno poslednju deceniju i više, po kojoj sve što je domaće, loše je, sve što je strano, dobro je. Znači, strane banke su dobre čak i kada daju negativnu deviznu kamatu, a plasman na domaće tržište, domaće firme, domaće kompanije, pa i domaće banke su apriori rđave i loše. Ne, videli smo da i strane banke propadaju, videli smo da i strane banke ojade svoje klijente. Kao što i domaća firma, domaća kompanija, pa čak i domaća banka može da posluje uspešno. Dakle, uvek zavisi od ljudi, kao što smo govorili u vezi s onim drugim zakonom. Uvek zavisi, u krajnjoj liniji, od ljudi i od institucija.

U tom smislu, mislim da je greška što nije usvojen naš amandman, koji daje na neki način više mogućnosti, više manevarskog prostora i Narodnoj banci i Agenciji za depozit, na kraju krajeva državi Srbiji, da raspolaže tim sredstvima po nahodanju, uz rizik i odgovornost, naravno, koji uz ta veća ovlašćenja idu. Ako imaju veća ovlašćenja da procene šta je bolje, šta je unosnije – šta je unosnije za fond i šta je unosnije za državu Srbiju. Ovako smo na neki način samo malo razlabavili ovo rešenje da moraju da ulažu u strane finansijske institucije, ali nismo u suštini skinuli tu vrstu obaveze.

A obrazloženje koje je dato prilikom odbijanja našeg prethodnog amandmana, mislim da ne stoji, jer ono je na neki način na liniji i na tragu te, kao što rekoh, pogubne neoliberalne ideologije i filozofije po kojoj je sve domaće loše a sve strano dobro. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Kod ovog amandmana imamo, konkretno ja lično, poštujući obrazloženje koje sam čuo, nekoliko tehničkih problema.

Prva stvar koju sam zapisao ovde je hitnost postupka. Ta sredstva se ne nalaze trenutno na računu Agencije za osiguranje depozita. To su sredstva... I tu ste napravili još jednu grešku. Agencija za osiguranje depozita ne plasira sredstva stranim bankama. U stvari, za nju to radi Narodna banka Republike Srbije, koja je komitent, odnosno radi u njihovom interesu a za račun Agencije. Zato, ta sredstva se trenutno ne nalaze na računu da mi možemo promptno da reagujemo danas, sutra ili prekosutra. Mi ovim zakonom u stvari stvaramo gep Narodnoj banci, dajemo ovlašćenje da sredstva koja se nalaze, a koja potiču iz Agencije za osiguranje depozita, mogu u narednom vremenskom periodu da

budu plasirana, danas, za pet dana. Ta sredstva su već plasirana po nekim oročenim uslovima i ne mogu se tako brzo, trenutno povući. Kada kažem trenutno, to znači da se ona mogu povući verovatno za dva-tri dana, ali danas ništa ne znači.

Radi se o sredstvima koja su visokolikvidna. I kada kažete da je ovo koncept neoliberalizma, to je u stvari koncept koji funkcioniše u bankarskom sektoru centralnih banaka već dvesta godina, sto godina, otkako postoje centralne banke. Nije primarno da ova sredstva donose prihod, primarno je da ova sredstva budu likvidna.

Ministar Vujović vam je, a što i ja znam, vrlo jasno rekao u raspravi – ova sredstva Narodna banka ne plasira ni u jednoj banci, pa ni stranoj, koja postoji na domaćem tržištu. Pre svega, radi se o hartijama od vrednosti tri-četiri zemlje, koje imaju prava vučenja i kojima su kreditni rejtinzi AAA plus, u stranim bankama, verovatno ih ima tri-četiri, koje su visokoprofitabilne i likvidne banke i kojih praktično nema na domaćem tržištu. A da ih i ima, ne bismo ih plasirali.

Sušтина je, vi jeste u pravu, mi jesmo pomerili u odboru za budžet ovim zakonom da 25% sredstava bude plasirano u hartije od vrednosti domaćih izvora, ali kratkoročno, zato što ne postoji i neće postojati nijedan drugi mehanizam koji će omogućiti efikasno raspolaganje sredstvima Agencije za osiguranje depozita i Narodne banke sem plasiranja u najlikvidnija finansijska sredstva stranih država, u hartije od vrednosti, i stranih banaka.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministri, kolege poslanici, da u ovoj raspravi ne bismo ostali nedorečeni o nivou deviznih rezervi, i zbog građana Srbije, da ne bi došlo do toga da imaju neku skepsu u vezi s tim da je visina deviznih rezervi ugrožena određenim zakonskim predlozima, smatram za svoju obavezu da kažem da na sajtu Narodne banke Srbije možete da vidite informaciju o visini deviznih rezervi.

Na kraju aprila 2017. godine iznosila je 9.409,4 miliona evra, čime je obezbeđena pokrivenost M1 od 200% i šest meseci uvoza robe i usluga, što je dvostruko više od standarda kojima je utvrđen adekvatan nivo pokrivenosti usluga i roba ovim rezervama. Istovremeno treba reći da su neto devizne rezerve, znači one koje su umanjene za devizna sredstva banaka, na kraju aprila 7.721 milion evra, preračunato prema kursovima MMF-a po kojima se prati izvršenje samog programa, veće za 1.589 miliona evra u odnosu na projektovani minimum

deviznih rezervi koji smo predvideli kada smo radili aranžman i sporazum sa MMF-om.

To pokazuje da ova vlada zaista vodi odgovornu fiskalnu politiku i, kada govorimo o nivou deviznih rezervi, građani Srbije ne treba da imaju nikakav strah, u budućnosti će zaista biti očuvane, a na osnovu ovih izmena i dopuna Zakona ćemo moći da prihodujemo na osnovu pozitivnih kamatnih stopa. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, razmišljao sam da glasam za ovaj amandman, sve dok predlagač nije počeo da ga obrazlaže.

Godinama sam slušao predlagača, koji se upravo na RTS-u, kao analitičar, novinar, nastupao je na svim televizijama, zalagao za elemente neoliberalne politike. Nije kritikovao, recimo, potpisivanje SSP-a, u kome je gotovo i sam učestvovao. Njegov koalicioni partner, preko koga je došao u Skupštinu, dogovorio je taj SSP, parafirao ga, a u njemu je predviđena prodaja nekretnina strancima. Ne znam koje mišljenje je predlagač imao ispravno, da li ono ...

(Predsedavajući: O amandmanu, kolega Rističeviću, molim vas.)

O amandmanu, naravno. Hteo sam da glasam za ono što je predlagač bio predložio, sve dok nije počeo da obrazlaže. A vi očigledno niste dobro slušali obrazlaganje, pa biste mogli da čujete elemente patriotske ekonomije. To je došlo od čoveka koji je preko koalicionog partnera došao ovde, a taj koalicioni partner je, dok je vladao, recimo, firmu od 1,8 milijardi uzeo iz srpskih ruku i prodao strancima. Za mene je neprihvatljivo sada da glasam za taj amandman, iako sam o tome razmišljao, jer me je predlagač, najpoznatiji vlaški političar, ubedio u kontra – da ne vredi glasati za ono što on predlaže, jer nema nikakvu konstantu, odnosno danas priča jedno kao analitičar, sutra priča drugo kao političar. Iz tog razloga, ne mogu da glasam za ovaj amandman iako sam u prvom trenutku mislio da vredi glasati za ovo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem kolegi Kovačeviću i kolegici Tomić na obrazloženjima, odnosno objašnjenjima, ali mislim da to nije protiv onoga što sam govorio.

Dakle, samo sam krenuo pažnju na neku vrstu nelogičnosti – da Predlog zakona ulazi u proceduru po hitnom postupku, da se hitnošću pravda to što nema javne rasprave (to stoji u predlogu koji nam je stigao iz Vlade), da se

hitnošću objašnjava to što se sednica zakazuje danas za sutra, a da na kraju, kada tom logikom idem i kažem – pa kada je tako hitno, onda neka stupi dan nakon donošenja, odgovara mi se kako ipak nije baš toliko hitno.

Slažem se da neće propasti, najbolje je ako stupi na snagu osmog, a ne prvog dana nakon objave, ali bih skrenuo pažnju da smo prošle nedelje usvojili amandman da Zakon o izmenama Zakona o sudijama stupi na snagu dan nakon objave u službenom listu, zato što se nekom žurilo. Pitam zašto je bila takva žurba da Zakon o sudijama stupi na snagu dan nakon objavljivanja, a nema žurbe da ovaj zakon... koji je, slažemo se, u dobrom pravcu, samo smatram da nije dovoljno u dobrom pravcu, da nije dovoljno hrabro otišao još dalje u tom pravcu odbrane mogućnosti nacionalnog raspolaganja nacionalnim sredstvima, tako da kažem, da je u tom pogledu trebalo biti odlučniji.

Što se tiče ovih komentara koje smo čuli na kraju, to zaista nije vredno komentarisati, zna se da nikad nisam podržavao SSP, nikada nisam podržavao... Ako je išta dosledno, to je moj evroskepticizam. Nažalost, plašim se da sam bio u pravu i više nego što sam mislio kada sam kritikovao taj evropski kurs Srbije, pogotovo stanje u kom se EU danas nalazi.

Dakle, u redu je, neka bude i osmog dana, samo vas molim, apelujem da budemo dosledni i konstruktivni. Ako je prošle nedelje bilo hitno da Zakon o sudijama stupi odmah sutradan – a znamo zbog čega je bilo, građani možda ne znaju, ali pretpostavljaju šta je, nekom se jako žurilo jer je neko trebalo da ode u penziju u tih osam dana – zašto onda ovaj zakon, koji čuva resurse, ili načelno brine o resursima države Srbije, ne bi stupio na snagu neposredno nakon objavljivanja? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, da ne bi bilo zabune, govorio sam o tome da je koalicioni partner sa kojim je moj kolega ušao ovde u parlament svojevremeno parafirao SSP. Očigledno da mu nije smetalo da sa takvom partijom uđe u parlament, a sad mu smeta kada ga neko na to podseti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 2. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O AGENCIJI ZA OSIGURANJE DEPOZITA (pojediniosti).

Primili ste amandmane koje su na predlog zakona podneli narodni poslanici Milorad Mirčić, Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović, Zdravko Stanković, Boško Obradović, Srđan Nogo, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, Ivan Kostić, Dragan Vesović, Miladin Ševarlić, Zoran Krasić, Aleksandara Tomić, Čedomir Jovanović, Enis Imamović, Nataša Mičić, Olena Papuga, Nenad Čanak, Žarko Korać, Nenad Milić, Bajro Gegić, Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović, Slaviša Ristić i Marijan Rističević.

Primili ste izveštaj Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojediniostima.

Na član 1. amandman su, u istovetnom tekstu, podneli narodni poslanici Milorad Mirčić i zajedno narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić. Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kod nas srpskih radikala postavlja se pitanje otkud ovoliko nepoverenje u strana tržišta hartijama od vrednosti, pa i u naznakama, kako to kažu u predlogu Vlade za dopunu ovog zakona, kaže – ako dođe do nekih poremećaja ili negativne kamate. Zar još ne važi onaj slogan, odnosno parola da Evropa nema alternativu? Zar je u Evropi toliko nestabilno tržište da bi se hartije od vrednosti kupovale na domaćem tržištu, koje ne funkcionišu? Evo vam jednog primera kako i na koji način domaće tržište hartijama od vrednosti funkcionišu: u poslednjih nekoliko meseci napravljeno je transakcija u visini cene jednih polovnih kola, odnosno jednog polovnog vozila, tako da ne razumemo otkud toliko nepoverenje od strane Vlade u ovo tržište, odnosno u strane banke.

Ovde se radi, doduše, i o deponovanom novcu, ali to je jedna od mogućnosti za ova devizna sredstva, da se plasiraju, odnosno da se deponuju u određenim bankama. Druga mogućnost je da Narodna banka na tržištu hartija od vrednosti uvećava vrednost kapitala kojim upravlja Agencija.

Ono što se još nameće kao pitanje, a mi ga postavljamo da i javnost čuje, to je kakva je svrha, posle ovoga, postojanja ove agencije. Fond kao fond u

redu, možemo da razumemo na neki način da postoje ova sredstva koja garantuju određenu sigurnost za eventualnu nadoknadu štete onima koji su štediše, ali ako je u Upravnom odboru ove agencije jedan predstavnik Vlade, jedan predstavnik NBS i tri eksperta, sada, ovom izmenom koju predlaže Vlada, postavlja se realno pitanje zašto postoji ta agencija kad je sve pod ingerencijom Vlade. Vlada će i tako, u slučaju nastale štete ili bilo kakvih promena na računu ove agencije, intervenisati određenim sredstvima. Tako da treba poslušati ipak nas srpske radikale i razmisliti dobro ne samo o ovoj agenciji, o ukidanju ove agencije, nego svih agencija, jer to su paralelni sistemi koji funkcionišu u okviru političkog sistema, a paralelni su sa određenim sektorima uprave, odnosno ministarstvima, koji već postoje.

Zbog toga mi srpski radikali koristimo priliku, kada se predlaže ova izmena, da amandmanom... Dajući da se briše ova izmena koju predlaže Vlada, jednostavno želimo da nateramo Vladu da razmišlja ubuduće da li je uopšte opravdano da se raspolože ovakvim sredstvima na ovakav način, a pre svega da iskoristimo priliku da po ko zna koji put ponovo u javnosti naglasimo bespotrebnost postojanja silnih agencija, koje imaju svoju infrastrukturu, svoje upravne odbore, direktore, službe, koje imaju ne tako mala primanja i dodatni su teret na leđima i tako osiromašenih građana.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala lepo. Opet kratko: pozivam da se ne prihvati. Obrazloženje koje je dao predlagač amandmana ima svoje kontraobrazloženje, dobijeno od Vlade – dakle, isto ono što je i sam predlagač primetio u nekom od svojih komentara, šta je jedna od intencija ovog predloga zakona – da, to je potvrđeno, to jeste jedna od intencija, odnosno treba ostvariti odgovarajući prihod.

Ako je suština brige da se ovim predlogom amandmana ukine Agencija, imam vest – to nije predmet zakona. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Da.)

Milorad Mirčić, po amandmanu. Izvolite.

Nemate pravo na repliku.

MILORAD MIRČIĆ: Očigledno da je mladi kolega dobro obavešten čim je došao do spoznaje da nije predmet amandmana ukidanje Agencije, što je moje veliko zadovoljstvo. To ili ste čuli ili vam je neko pročitao, pretpostavljam. Ali nije suština u tome, nije suština nadgornjavanje sa

opozicijom, sa nama srpskim radikalima, suština je da se pokrene jednom konačno ta tema koja sačinjava veliki problem građanima.

Možete vi da verbalnom veštinom izbegavate rešenja koja vam predlažu SRS i mnogi drugi, međutim, doći ćete neminovno u situaciju da morate razmišljati da li uopšte u toj Evropi da tražite bilo šta, a pogotovo da deponujete sredstva, da uzimate kredite. Ali, neminovnost je pre toga da racionalno svedete funkcionisanje izvršne i svake druge vlasti u ovoj državi. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Ana Brnabić. Izvolite.

ANA BRNABIĆ: Pošto se ovo donekle tiče, ili u velikoj meri, i mog resora, samo bih htela da kažem da mi je drago da je počelo da se razmišlja o optimizaciji državne uprave i efikasnom funkcionisanju državne uprave. Vlada Republike Srbije krenula je da razmišlja o tome 2013. godine, tako da je konačno u mandatu prethodne vlade izbrojan broj službenika; isto tako, broj agencija; krenulo se u optimizaciju državne uprave i u ovom trenutku idemo sa akcionim planom za optimizaciju, tako da je to pod kontrolom.

Dakle, broj agencija, šta te agencije rade, da li se one dupliraju i šta se plaća parama poreskih obveznika, konačno je u Republici Srbiji pod kontrolom zahvaljujući prethodnoj vladi i ovoj vladi. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici dr Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović i Slaviša Ristić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Isto kao i sa prethodnim članom, odnosno sa prethodnim zakonom. Zapravo, oni su povezani.

Poenta je u tome da Vlada nema poverenja sama u sebe na neki način, kako vidim iz ovog obrazloženja, jer je odbijajući naš predlog amandmana rekla da se amandman ne prihvata s obzirom na to da bi se time potencijalno narušio koncept diverzifikacije, imajući u vidu da bi u tom slučaju potencijalno 100% sredstava fonda bilo investirano u državne hartije od vrednosti (u dinarima i stranoj valuti), dakle potencijalno.

Ko će odlučivati o tome? Ako je to dobro rešenje i opravdano rešenje, onda neka bude 100% sredstava fonda investirano u domaće i državne hartije od vrednosti. Ako nije dobro rešenje, ako je rešenje loše, onda je svejedno da li se investira u strane ili domaće hartije od vrednosti. To je, dakle, bila intencija našeg prvog i ovog sadašnjeg predloga. Na neki način mi povećavamo prava ali i odgovornost države, odnosno i Agencije, i fonda i, naravno, Narodne

banke, pa neka se oni sa tom odgovornošću nose kako se nose. Ako se budu nosili dobro, svaka čast. Ako se budu nosili loše, snosiće odgovornost. Dakle, kako bih rekao, meni je neobično da Vlada odbija predlog amandmana koji na neki način daje njima više manevarskog prostora.

Samo još reč-dve o ovim agencijama. Nadam se da će doći racionalizacija, da se ide u pravcu racionalizacije ili, kako ste vi rekli, gospođo Brnabić, da je to stavljeno pod kontrolu. Nemam taj utisak. Znam da je malo demagoški, meni zvuči, pričati da treba da se ukinu sve agencije. I vi, i ja, i Bog, i svi koji se razumeju znamo da se ne mogu ukinuti sve agencije, samo je pitanje da se one racionalizuju, njihov rad da se optimalizuje. Ne vidim, ali vi me obradujte, iznenadite, šta je racionalizovano, šta je optimalizovano i šta je smanjeno, na kraju krajeva, od broja agencija, u odnosu na prethodnu vladu koju smo toliko kritikovali. Toliko.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić. Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: I ovde ponovo pozivam da se ne prihvati. Uvažavajući mišljenja koja smo dobili od Vlade, dakle, još jednom, diverzifikacija treba da bude utemeljena u zakonu. Predlog koji smo dobili od Vlade podrazumeva određene uslove da se nešto realizuje na određeni način. Ovako kako je predloženo amandmanom, to bi bilo bez ikakvih preduslova i u bilo kom mogućem osnovu.

Što se tiče interesa predlagača da se ukine bilo kakva klauzula koja bi obezbedila mogućnost da se dobra rešenja primenjuju trajno, još jedna dobra vest – obezbeđeno je usvajanjem amandmana koji je predložila koleginica Tomić. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, mislim da Agencija za osiguranje depozita i te kako treba da postoji, za razliku od nekih kolega koje su stručnjaci za finansijska sredstva. Imamo mi kolege koje nikada nisu kupovale srećke, ali su redovno dobijale na lutriji Srbije, redovno.

(Zoran Krasić: Što gledaš u mene?)

Očekujem, gospodine Krasiću, da vi to potvrdite. Ne mislim da ste vi, ali znate na kog kolegu mislim. Redovno je dobijao na lutriji Srbije, kao vrli kritičar neoliberalne ekonomije, Tadićev i Koštuničin. Redovno je dobio na lutriji, jedan veliki vlaški političar, ali srećke nije kupovao. I danas bi, otprilike, da ukine Agenciju za osiguranje depozita.

Agrobanka i Razvojna banka Vojvodine – nismo čuli ni reč kritike prethodnog predlagača amandmana iako dobro zna da je ta agencija posebno morala da reaguje tu, da su te banke bile u buli za, ne znam, šeststo-sedamsto miliona evra, da su bile u minusu. Interesantno je da je u to vreme kad je on to kritikovao i dobijao na lutriji i Lutrija bila u minusu.

Stoga mislim da ne smemo više dozvoliti da dođemo u situaciju kao sa Agrobankom, Razvojnomo bankom Vojvodine i drugim bankama sa državnim kapitalom, i da ova agencija može da oploduje sredstva tako što će kupovati hartije od vrednosti i ono što pripada bankama, da ta sredstva pripadnu Agenciji, odnosno da se ta sredstva umnože. Stoga, povući ću svoj amandman, ali mi je bila želja da kažem da je Vlada u pravu, da je ovaj zakon dobar i da osigurava depozite. Pritom, na jedan nov način ta se sredstva oploduju i ono što je pripadalo nekad bankama sada će pripasti državi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Radoslav Milošević.

RADOSLAV MILOŠEVIĆ: Hvala, gospodine Arsiću. Molim vas, reklamiram član 106, govornik može da govori samo o tački dnevnog reda o kojoj se vodi pretres. Molim vas, zaista, da privedete raspravu amandmanima, da ovde ne može svako da govori šta mu padne na pamet. Svaki put kada se neko iz Demokratske stranke javi, ako vrlo malo skrene s teme, vi nam oduzmete reč, date jednu, dve ili tri opomene za jednu grešku, tako da vas molim da budete objektivni i ravnopravni prema svima.

Ne govori se o temama dnevnog reda, dozvoljavate da pripadnici vlasti govore laži o pripadnicima, pre svega, Demokratske stranke i čitave opozicije. Znam da tome nećete stati na put, ali onda dozvolite i da mi iz opozicije govorimo šta želimo, nemojte da nam oduzimate reč. I nemojte da mislite da ćete nas učutkati time što nam dajete po jednu, dve ili tri opomene, izbacujete nas iz sale. Ako nas izbacite iz sale, desiće se sala na ulici, što mi kao državotvorna stranka ne podržavamo, ali vas molim da budete objektivni prema svima.

Prošli put ste mi dali dve opomene za sekundu, bez ikakvog razloga. Ako imate takve aršine, da, slažemo se, ali imajte takve aršine prema svima. Ako nemate takve aršine, onda dozvolite da i mi iz Demokratske stranke

govorimo o nečemu što baš nije u skladu s dnevnim redom i da pitamo odakle državnom sekretaru 400.000 za kupovinu vile.

Sada ćete mi verovatno oduzeti reč.

(Predsedavajući: Ne, sada vam izričem opomenu.)

Opomenu? Svaka čast! (Isključen mikrofon.)

(Radoslav Milojević: Upravo ste dokazali ono o čemu govorim.)

PRESEDAVAJUĆI: Dužan sam da odgovorim kolegi na povredu Poslovnika. Potpuno su izjednačena prava opozicije i vlasti. Kolega Marijan Ristićević je, kada je obrazlagao prethodni amandman, bio opomenut da se vrati na temu i tačku dnevnog reda i to je učinio. Sada isto, otprilike oko prvog minuta sam već upalio svoj mikrofon da mu skrenem pažnju, ali se vratio na temu. A vi, ako želite da se predstavljate kao žrtve u Narodnoj skupštini, to vam neću dozvoliti.

Neću dozvoliti ni da zloupotrebljavate pravo narodnog poslanika u Narodnoj skupštini. Ako vam nešto nije jasno, izvolite na konferenciju za štampu, postavite pitanja državnim sekretarima, koje mi ne biramo, i dobićete odgovore.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković, po Poslovniku.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Član 109: „Opomena se izriče narodnom poslaniku...“, pa su pobrojani razlozi zbog čega ste mogli da izreknete opomenu narodnom poslaniku koji je malopre pretio ovde narodnim poslanicima i vama lično, pa je upotrebio neki izraz, „ulica“ itd. Moram da pitam – dokle ćemo da trpimo pretnje gospodina Milojevića?

(Predsedavajući: Kolega Milojević je dobio opomenu, za vašu informaciju.)

Molim?

(Predsedavajući: Dobio je opomenu.)

Sada je dobio opomenu?

(Predsedavajući: Da.)

Izvinjavam se, nisam čuo. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Ristićević, povreda Poslovnika.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja se izvinjavam i vama, gospodine predsedavajući, podigao sam Poslovnik pre kolege Markovića. Reklamiram član 103. st. 7. i 8.

U prilikama kao što je bila nešto ranije, pre gospodina Markovića, trebalo je, po meni, da izreknete ona dva minuta, odnosno da poslaničkoj grupi koja je zloupotrebila povredu Poslovnika oduzmete ta dva minuta, tim pre... Evo

i sada krše Poslovnik. Tim pre što nisam pomenuo Demokratsku stranku, pomenuo sam Razvojnu banku Vojvodine. Nisam znao da je to isto. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Smatram da Poslovnik nije prekršen.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala. Kao da je nekim narodnim poslanicima dosadno kada se radi ono što treba da se radi ovde u Skupštini i onda pokušavaju malo, da li da dobijaju neke poene negde ili prosto da se rasonode, jer im je dosadno da pričaju o članovima i konkretnim zakonskim rešenjima.

Ne znam koliko to ima smisla, ali govorim zbog onih koji to slušaju i prate i još uvek imaju poverenja u Narodnu skupštinu i njene institucije. Dakle, ne, ja sam ovde govorio upravo protiv ukidanja, ne za ukidanje ove agencije. Ne znam kako to nije jasno. Znam da neke teže i komplikovanije stvari možda neki ne mogu da shvate, ali da se potpuno suprotno tumače tvoje reči, prosto ne znam kako na to da reagujem.

Dakle, potrebna je racionalizacija, potrebno je logiku neku primeniti, ali ne možemo ukinuti sve agencije. To sam eksplicitno rekao. Predlozima naših amandmana dato je samo više manevarskog prostora vlasti i više odgovornosti Vladi i Narodnoj banci da tim sredstvima upravljaju.

To je bio taj racionalni smisao našeg predloga, ali izgleda da je ovde neko zadužen da kvvari sve što liči na konstruktivnu debatu i konstruktivnu raspravu. Postoje ljudi, da li su se samoovlastili ili im je neko dao taj zadatak, koji prosto narušavaju atmosferu i dostojanstvo Narodne skupštine da bi onda građani zaključili kako se u toj skupštini samo lupeta.

Ne, dakle, sve ove aluzije i insinuacije su potpuna glupost, nemaju veze s istinom. Na kraju krajeva, vidimo kako ta javna preduzeća posluju sada, a kako su poslovala ranije. Neka bolje, neka gore. Tako da se uopšte ne osećam niti prozvanim niti pozvanim da na to odgovaram.

Ali moram da vam kažem, drage kolege, jer smo svi ovde na istom poslu, svako javljanje, svako obraćanje... Vi imate veliku prednost i u glasovima, i u resursima i u svemu ostalom, ali svako obraćanje i svako javljanje gospodina Marijana Rističevića zapravo ruši vaš rejting, rejting Aleksandra Vučića, svidalo se to vama ili ne. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Molim vas, kolega Vukadinoviću, o temi.

Pravo na repliku, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam zabrinut posle ovog izlaganja za svoj rejting. Moraću da pređem u neke vlaške političare. Koliko sam razumeo, prevod mi nije trebao, nisam video razliku između onog vlašskog i srpskog jezika, prevod mi nije trebao, ali sam

video da je zamerka – lupetanje. Doslovce je prethodni kolega rekao da su neka obrazlaganja lupetanja.

Ja to njemu neću reći, samo ga podsećam – da li je tačno da je više puta dobio novac od Lutrije Srbije, a da nije kupovao srećke? Da li je istina ono što sam ja govorio ili nije istina? Želi li moj kolega da u ovom parlamentu zabranimo istinu? Da li je neko, recimo, moj uvaženi kolega kao predstavnik nekog analitičarskog preduzeća, dobijao pare od Lutrije Srbije? Da ili ne? Da li je tačno da je Lutrija Srbije zbog takvih davanja završila u minusu? To je jedinstvena lutrija u svetu koja je poslovala sa minusom, iako je tu profitna stopa odmah 50%. Znači, Tadićeva vlast delila je šakom i kapom i očigledno da je delila i mom kolegi, koji se sam u tome prepoznao.

Nadalje, ja sam govorio da su neke firme, za vreme vladavine njegovog koalicionog partnera na sadašnjim izborima, otišle iz srpskih ruku strancima. Zemljište je neko, za vreme vladavine te stranke pomoću koje je on došao u parlament, takođe završilo kod stranaca. On je neka patriotska politika koja je to kritikovala, a sa njima je ušao u ovaj parlament.

Da li je istina to što sam ja pričao ili ne, to je glavno. A ja ne znam gde vodi to mog kolegu koji istinu proglasi lupetanjem. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Neki misle da je pogrešno odgovarati kolegi, neki imaju neke druge strategije, ali ja upravo zbog poštovanja ovog doma i građana koji nas gledaju ipak pomalo mazohistički to činim.

Hajde da sada to jednom apsolviramo, i priču o Vlasima, i o Lutriji i ostalom. Dakle, ne, Lutrija je poslovala vrlo dobro u vreme kada sam ja saradivao sa njima i radio istraživanje jedne vrste. Drugo, nije uopšte to najvažnije, poenta je u tome da sam podržao jednu manjinsku listu, ne menjajući nacionalnost i sve ostalo, koja je ušla u parlament. Ne ja lično, nego njen predstavnik. Toliko o priči o vlaškom jeziku, vlaškoj magiji, Lutriji i ostalom.

Lutrija je ušla u dugove, uzgred budi rečeno, mnogo kasnije, kada su neki drugi počeli da se bave time i da posluju želeći da obezvrede i Lutriju Srbije i sva druga javna preduzeća – ja se plašim, i EPS i Telekom – da bi ih lakše prodali. To je suština, dragi građani i drage moje kolege – da se obezvrede javna preduzeća tako što postavljamo nesposobne direktore, neškolovane direktore, vlasnike pečenjara i polukriminalce, a onda se posle čudimo što takva preduzeća loše posluju. Ne, u to vreme su poslovala, neka bolje, neka gore. I, kada tražimo od javnih preduzeća da uplaćuju u državni budžet, da uplaćuju što više u državni budžet da bismo se hvalili dobrim resursima, pa onda ta javna

preduzeća strovalimo. Možda su problemi EPS-a (vidim, tu je stigao i gospodin Antić) jednim delom i zbog toga što se od EPS-a tražilo da uplaćuje više nego što je ulagao u amortizaciju. Hvala.

U stvari, imam još pola minuta, izvinite, pola minuta je dragoceno. Šta imam da kažem na ove teme, ja sam rekao gospodinu i gospodaru gospodina Rističevića, ali meni je žao vladajuće većine, žao mi je gospodina Vučića, što ih ovde u Skupštini predstavljaju ljudi kao moj uvaženi prethodnik. Ako vi mislite da će od toga biti koristi, od toga što će neko stalno pominjati bolesnu decu, Vlahe i lutrije, to je vaša pogrešna predstava.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po Poslovniku, narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Replika, pomenuo me je, i to vrlo uvredljivo.

Dame i gospodo narodni poslanici, radi se o replici. Moj kolega je priznao da je dobijao pare od Lutrije. Nije još priznao da je Lutrija bila u minusu, ali ću ja u toku sednice prikupiti i da je Lutrija Srbije u ta vremena kada su vladali Boris Tadić i Koštunica ...

Evo vidite, oni pričaju o mojoj nekulturi, vidite njihovu kulturu.

Dakle, u vreme njihove vladavine Lutrija je davala takav novac i bila je u minusu. Jedno je priznao. Drugo, rekao je da je podržao listu vlaške stranke, i opet slagao; govorio neistinu, izvinjavam se. Doneću listu odgore i vrlo lepo ćete ustanoviti da je gospodin koji je nastupao pre mene, Đorđe Vukadinović, na listi, koju ja poštujem izuzetno, na listi vlaške stranke koja se zvala „Nijedan od ponuđenih odgovora“ bio drugi, kandidat. Dakle, kandidat ne podržava listu, jedan politički analitičar to treba da zna, nego je on kandidat vlaške stranke koja se zvala „Nijedan od ponuđenih odgovora“. Sa mnom u dijalogu mu ne može pomoći ni vlaška magija.

Ono drugo što je rekao jeste da sam ja neki sluga nekog gospodara. Dakle, ja sam samo svoj. Moja partija je registrovana sa deset, četrnaest hiljada potpisa, koliko se sećam, za razliku od njegovog udruženja građana koje se švercuje kao politička stranka, a nije politička stranka, može da dobija pare iz inostranstva, ne podleže Agenciji za borbu protiv korupcije, njihovoj kontroli, što moja stranka i te kako čini.

Dakle, neka sami građani odluče da li je zabranjeno govoriti istinu ili ne, a ja tvrdim i dalje da sam govorio istinu i to ću dokazivati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Osnov je više nego poznat. Može da se maše do sutra što se mene tiče. Inače, imao sam želju i da se javim po Poslovniku, ali sada kada imam ovaj osnov, po njemu ću.

Hteo sam da se javim po Poslovniku zato što smo prisustvovali potpuno neprihvatljivom kršenju dostojanstva, da se pominju neke sluge i gospodari kolegama iz Narodne skupštine, da se pominje lupetanje. Kada su ti divni i tako visokokulturni, emancipovani i vaspitani čuli nas da njima kažemo da lupetaju? Kada? Potpuno neprihvatljivo! Neprihvatljivo je zato što se u istoj rečenici, ma u istom dahu, čuje da neko ovde nastupa u ime, zamislite, građana Srbije koji veruju u institucije, da neko ovde nastupa iz poštovanja prema ovom domu. Znajući o kome je reč, ne mogu a da ne pitam sve prisutne ovde i sve koji ovo gledaju u ime kojih građana misli da nastupa taj. U ime građana koji su podržavali paljenje Doma Narodne skupštine? Iz poštovanja prema tom domu?

On misli da predstavlja one koji poštuju institucije. Ako nije poštovao institucije dovoljno onda kada ih je palio, kada je u tome učestvovao ili to podržavao – razlike nema, to je odnos i prema državi i prema narodu, pa i prema ovom domu ovde – možda je počeo da poštuje institucije u međuvremenu. Da li ih poštuje dovoljno da svog predsedničkog kandidata opomene da bi trebalo nekako da objasni one silne milione u predsedničkoj kampanji? Da li ih poštuje dovoljno da se postavi pitanje ne samo izvora određenih finansija, nego i za čiji račun igraju silni milioni, za koje kriminalce i koje tajkune? Da li poštuje institucije i ovaj parlament dovoljno da ne formira poslaničku grupu u ime milionera koji na izborima za parlament nije ni učestvovao? Ili možda ne poštuje dovoljno ništa više od tog novca, u kojem je izgleda suština cele priče, što su uostalom i rekli oni koji su ga izbacili iz prethodnog kluba zbog pokušaja reketa za 300.000 dinara srpskih mesečno? Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Reklamiram član 107. prvi stav, ali i bez toga, žalosno je što mi vi ne biste dali pravo na repliku da nisam reklamirao ovaj poslovnik. Ako postoji primer kršenja dostojanstva Narodne skupštine, onda je to ono što ovde govore moji prethodnici i to je otprilike jasno, manje-više, svakome.

Dakle, ja sam počeo time što pomišljam da je možda greška razgovarati i odgovarati nekome, ali ja to kažem zbog građana i zbog javnosti. Ništa od ovoga nije tačno – niti sam palio Skupštinu, niti sam podržavao paljenje Skupštine. Postoje tekstovi i pisani tragovi o tome.

(Predsedavajući: Kolega Vukadinoviću, počeli ste repliku.)

Oprostite, dozvolite mi da obrazložim zašto je to povreda dostojanstva Skupštine, iznošenje neistina, direktnih, činjeničnih neistina.

Što se tiče drugih stvari, nisam podržavao SSP, niti njegovo potpisivanje.

Što se tiče ovih drugih stvari, to su stvari koje su utužive, to su sudske klevete i ja sam one koji su takve tvrdnje izneli tužio...

(Predsedavajući: Hoćete li da mi obrazložite gde sam ja to prekršio Poslovnik?)

Što niste opomenuli kolegu Rističevića, što ga niste upozorili, što mu niste oduzeli reč i što mu niste izrekli opomenu zbog stvari koje ovde iznosi.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Vukadinoviću, samo da vam kažem. Da sam izrekao kolegi Rističeviću opomenu, dobili biste je i vi. Dobili biste je. Iste stvari ste radili u Skupštini.

Nastavljamo dalje sa radom.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Boško Obradović, Srđan Nogo, Zoran Radojičić, Marija Janjušević, mr Ivan Kostić, Dragan Vesović i prof. dr Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije koji pratite ovaj direktan prenos skupštinskog zasedanja i poštovani gospodine ministre sa saradnicima, predloženim amandmanom Srpski pokret Dveri želeo je da ukaže na jednu novu i dodatnu mogućnost koju može da otvori Agencija za osiguranje depozita, u cilju domaćeg ekonomskog interesa.

Naime, predloženom dopunom Zakona predlagač propisuje izuzetnu mogućnost ulaganja Agencije za osiguranje depozita u devizne dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije, što do sada nije bio slučaj, i to samo u posebnim okolnostima, dok traje situacija sa negativnim kamatnim stopama na depozite kod centralnih banaka zapadnih zemalja i velikih investicionih banaka.

Međutim, negativne kamatne stope zapravo samo razotkrivaju da smo mi do sada bili u jednoj vrsti kolonijalnog položaja prema stranim bankama i da tek sada oslobađamo mogućnost sopstvenih državnih institucija da naša sredstva ulažemo u naše devizne hartije od vrednosti, kod naših institucija, države Srbije i Narodne banke Srbije. Naravno, postavlja se dobro pitanje pod kojim uslovima smo do sada držali te naše osigurane depozite kod stranih

finansijskih institucija, a pod kojim uslovima oni nama daju kredite i gde je tu naš interes.

Ono što je ovde jedna velika i značajna novost (gospodine predsedavajući, koristiću i vreme ovlašćenog u nastavku da bih detaljnije obrazložio ovaj amandman) jeste da mi ovim amandmanom predlažemo namensko ulaganje u dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije i Narodne banke Srbije koje su namenjene za razvoj domaće privrede i izgradnju infrastrukturnih objekata, čime bi se omogućio razvoj države Srbije kroz angažovanje domaće privrede i domaće radne snage.

Šta bismo time dobili? Povećao bi se obim domaće ekonomije, povećala bi se zaposlenost, povećali bi se poreski prihodi po raznim osnovama, dok bi istovremeno budžetski deficit i deficit platnog bilansa sa inostranstvom bili znatno smanjeni. Stoga, ovo amandmansko rešenje predstavlja meru zaštite domaćeg privrednog interesa.

Šta to konkretno znači? To konkretno znači da ste vi sada ovom izmenom Zakona, koju mi apsolutno razumemo i podržavamo iz ugla zaštite naših finansija, zapravo tek priznali, prvi put, da smo mi i do sada mogli sopstvena sredstva, devizna sredstva iz fonda kojim raspolaže Agencija za osiguranje depozita, koja štiti uloge u ovdašnjim bankama, da uložimo u devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje sama Republika Srbija i Narodna banka Srbije. Dakle, mi smo to i do sada mogli. Zašto to do sada nismo radili, zašto n prestano držimo ovu državu u zavisnosti od stranih finansijskih i monetarnih institucija? Drugo pitanje – zašto sada te devizne dužničke hartije od vrednosti ne bismo stavili u funkciju domaćeg ekonomskog razvoja?

U obrazloženju Vlade, s obzirom na to da je ovaj amandman odbijen, dobili smo obrazloženje koje kaže da se sredstva fonda za osiguranje depozita koriste za isplatu osiguranih iznosa depozita sa pripadajućim troškovima isplate u slučaju stečaja ili likvidacije banke, finansiranje postupka restrukturiranja banke i u drugim postupcima i slučajevima troškova, pre svega, same Agencije i pozajmljenih sredstava. Dakle, po ovom obrazloženju Vlade ne postoji mogućnost da se naša sopstvena sredstva, naše devizne dužničke hartije od vrednosti, ulažu u našu, domaću privredu i infrastrukturne radove u državi Srbiji.

Mi smatramo da je to pogrešno. Smatramo da na isti način kako se zadužujemo kod stranih centara moći možemo da se zadužimo kod naše Narodne banke Srbije i da ta sredstva koristimo – sopstvena sredstva, ponavljam – kako bi se stavila u funkciju obrta u domaćoj ekonomiji. Razumem da je to jeretička misao za neoliberalnu dogmu i za ekonomiste koji vladaju Srbijom od 5. oktobra

2000. godine do danas, koji sve što su naučili znaju iz Svetske banke i MMF-a i nikada nisu razmišljali na koji drugi način možemo iz sopstvenog izvora finansiranja da finansiramo razvoj domaće privredne aktivnosti i velike infrastrukturne radove u Srbiji.

Naš interes je da naša sredstva mi obrćemo u našoj državi, da se zadužujemo kod naše Narodne banke Srbije ili srpske razvojne banke, koju nemamo, i da praktično na taj način podižemo zaposlenost, poreske prihode i privrednu aktivnost u državi Srbiji. To je ono što zapravo ja ovde vama želim da kažem zato što mislim da ste izbegli mogućnost da se otvori jedna ovakva ekonomska perspektiva.

Tu je kolega narodni poslanik iz redova vladajućeg režima rekao ključno pitanje, a to je – šta je primarno. Po našem mišljenju, mišljenju Srpskog pokreta Dveri, primarno je upravo stavljanje domaćih privrednih resursa u razvojni potencijal, dobijanje mogućnosti od strane države da se kupuju nove tehnologije, mašine, da ljudi mogu da zaposle nove radnike, da ti novi radnici pune naš budžet porezima i doprinosima u domaćoj ekonomiji, da se zavrte veliki infrastrukturni radovi koji se finansiraju iz sopstvenih izvora finansiranja. Kada već nekome moramo da dugujemo, zašto ne bismo dugovali našoj Narodnoj banci Srbije, zašto ne bismo njoj vraćali isto ono što vraćamo stranim bankama?

Dakle, gospodine Antiću, evo, kao socijalista, vi ste čovek koji bi trebalo da važi, u teoriji, za nekoga ko drži do značaja državne regulacije u privredi, da li je ovo o čemu ja pričam smisleno? Zašto niko do sada nije smeo da se upusti u ovu vrstu ekonomskog razmišljanja? U više navrata sam imao mogućnost da razgovaram sa vašim kolegom Dušanom Bajatovićem, koji je čak i javno u medijima govorio da je ovo ispravan ekonomski rezon, da je ovo prava stvar za domaću ekonomiju, ali da nijedan režim, računajući i onaj bivši u kome ste bili kao SPS i ovaj sadašnji u kome ste sada, jednostavno nije smeo da na ovaj način kreditira sopstveni privredni razvoj i domaću ekonomiju.

Naravno, s obzirom na to da je uvažena ministarka Ana Brnabić napustila ovo zasedanje Narodne skupštine, morao bih da skrenem pažnju na jedan njen komentar koji smo čuli, koji zapravo govori o tome da mi još nismo raščistili sa problemima zbog čega ovakva Agencija za osiguranje depozita mora da nadoknađuje krahove, stečaje, restrukturiranja i sveukupnu propast bankarskog sektora u Srbiji.

Dakle, naivno je da pričamo o smanjenju broja zaposlenih u državnoj administraciji kada svi znamo da SNS i dalje zapošljava po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima. S druge strane, državne agencije, koje

smo imali kao predizborno obećanje još iz 2012. godine, da će biti smanjen broj državnih agencija...

(Predsedavajući: Kolega Obradoviću, molim vas da se vratite na vaš amandman.)

Dakle, gospodine predsedavajući, suština mog amandmana upravo govori o tome da sredstva kojima raspolaže ova država treba da budu stavljena u funkciju domaćeg ekonomskog razvoja. Ta sredstva se dovode u pitanje kada mi, recimo, kroz Agenciju za osiguranje depozita moramo da rešavamo problem propalih banaka kojima je upravljala partijska elita na čelu upravnih i nadzornih odbora i na mestima direktora.

Da li razumete jasnu vezu? Umesto da ta sredstva ulažemo u domaću privredu, mi ih ulažemo u spasavanje propalih banaka kojima je upravljao partijski kadar, a da niko nikada nije odgovarao za upropaštavanje deset domaćih državnih banaka. Da nisu upropaštene te domaće državne banke, rukovođene partijskim kadrovima iz svih stranaka vlasti, mi bismo imali mogućnost da te banke investiraju u domaću privredu, da investiraju u stanovništvo, da imamo pokretanje domaćeg privrednog razvoja, a ne da potrošimo kompletan fond koji postoji za osiguranje depozita u Srbiji zato što smo morali da spasavamo ono što su partije na vlasti upropastile.

Dakle, to je moje veoma konkretno pitanje gospodinu ministru. Gospodine ministre, ko je odgovoran za dosadašnju propast državnih banaka u Srbiji?

(Predsedavajući: Kolega Obradoviću, ponovo vas molim da se vratite na amandman.)

Gospodine predsedavajući, hvala, vrlo ste ljubazni.

Ono što za kraj želim da kažem – da li ćemo u Narodnoj skupštini Republike Srbije konačno otvoriti raspravu koja govori o tome da neoliberalni ekonomski koncept nije jedini ekonomski koncept na ovome svetu, da zaduživanje kod stranih monetarnih institucija nije jedini način kreditiranja i ulaganja u sopstvenu domaću privredu, da postoje samostalni, sopstveni izvori finansiranja koje možete da koristite? Kao što smo vam predložili u ovom amandmanu da ove devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija i Narodna banka Srbije budu stavljene u funkciju domaćeg privrednog razvoja i domaćeg ekonomskog interesa kroz velike infrastrukturne radove.

Ta sredstva će se vraćati u isti taj fond. Taj fond će, naravno, nastaviti da igra svoju osnovnu ulogu – da štiti i osigurava depozite u bankama u Srbiji. Dakle, nećemo izgubiti ta sredstva zato što ih ulažemo u domaću privredu i velike infrastrukturne radove. Naprotiv, obrnućemo ta sredstva, pokrenućemo

domaću privrednu aktivnost, zaposlićemo nove ljude, napunićemo budžet kroz poreze i doprinose na novozaposlena lica i vratiti ta sredstva u fond kojim osiguravamo depozit u Srbiji.

Mislim da je ekonomska logika veoma jednostavna: obrćemo sopstvene pare, pokrećemo domaću privrednu aktivnost, osiguravamo time ovaj fond i taj fond dalje uvek može da stoji na raspolaganju, čak može i da profitira ako ta sredstva na pametan način budu uložena u ono što je kvalitetna domaća privredna aktivnost. Ako smo, primera radi, da vam na primeru pojasnim, procenili da je domaća informaciona tehnologija, odnosno da su kapaciteti domaćih kompjuteraša, softveraša, kompletne tehnologije tako veliki da možemo da povećamo svoju proizvodnju, svoj izvoz u oblasti savremenih informacionih tehnologija, hajde da uložimo upravo ova sredstva u nove firme, u novo zapošljavanje u ovom sektoru, koji sigurno donosi profit.

Hajde da vidimo koji su to drugi sektori, domaće grane privrede u koje možemo da uložimo ova sredstva iz Agencije za osiguranje depozita da bismo takođe pokrenuli domaću privrednu aktivnost i da bismo uradili najvažniju stvar, koja treba da bude cilj svake ekonomske misli – da zamenimo uvoz domaćom proizvodnjom, da konačno zaustavimo uvoznički lobi koji uvozi ovde sve ono što mi možemo da proizvedemo, i da mi to ovde proizvodimo. To je suština priče.

Dakle, ovim ćemo imati pokretanje domaće proizvodnje, imaćemo novo zapošljavanje, imaćemo puniji budžet kroz nove poreze i doprinose, a s obzirom na to da ćemo ulagati isključivo u profitne domaće grane privrede, ta sredstva će nam se vraćati u fond, Agencija za osiguranje depozita će biti stabilna i fond će biti garant svih onih ulaganja koje imaju domaće štediša u domaćim bankama.

Mislim da je vreme, poštovane kolege narodni poslanici, da oslobodimo misao za jednu alternativnu, drugačiju ekonomiju od one koja nam se ovde nameće već sedamnaest godina i koja vlada Srbijom od vremena Mladana Dinkića do njegovog najboljeg učenika, Aleksandra Vučića, koji je i danas Dinkićev šef, koji ga u Vladi savetuje.

Mislim da sam bio veoma jasan. Ništa niste promenili u osnovnom ekonomskom konceptu i nudimo vam konkretno rešenje koje možete da preuzmete i da kao Vlada Republike Srbije... Gospodine Antiću, ako ste pravi socijalista, ako ne folirate da ste socijalista, onda hajde da uložimo državna sredstva u državne banke, u domaću privredu, u velike infrastrukturne radove i da na taj način izbegnemo kolonijalni položaj i dužničko ropstvo prema stranim monetarnim institucijama.

Mislim da je ovo nešto što je od opšteg interesa, da ste odlično razumeli o čemu vam govorim, samo je pitanje da li imate hrabrosti da podržite jedan ovakav amandman ili ste prosto, zarad opstanka na vlasti, spremni da prihvatite sve ucene MMF-a, Svetske banke i stranih centara moći. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Martinoviću, replika ili po amandmanu?

Po amandmanu, izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mislim da se u ono staro komunističko vreme ovakva diskusija kolokvijalno nazivala Planinc–Dolanc, odnosno zbrda-zdola, pričaj šta ti padne na pamet, niko te ništa ne razume; koja god da je tema na dnevnom redu, vrti jedno te isto, pa ako prođe, prođe. Otprilike, govor prethodnog kolege izgledao je kao da je izgovoren u Saveznoj skupštini SFRJ, tamo negde ranih '80-ih godina, s gomilom fraza, sa gomilom netačnih podataka, sa nekim ličnim impresijama koje blage veze nemaju sa realnim društvenim i političkim životom koji se u Srbiji odvija.

Nama se ovde stalno spočitava, nama iz Srpske napredne stranke, kako navodno mi nekoga zapošljavamo, naš partijski kadar, a prethodni govornik je... Ako se ne varam, njegovo prvo radno mesto, vi me ispravite ako grešim, bilo je u Gradskoj biblioteci u Čačku, tako što ga je zaposlio Velimir Ilić. Dakle, zaposlio vas Velja Ilić u Gradskoj biblioteci u Čačku i onda se posle nekoliko godina pojavite u Narodnoj skupštini i kažete – e, vi zlikovci iz Srpske napredne stranke što zapošljavate preko ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Gospodin „Dolanc“, koji je maločas govorio... Ili drug, više ne znam šta je, pošto ne znam kakva mu je ideologija; malo je leva, malo je desna, po potrebi. Dakle, gospodin ili drug „Dolanc“ izgleda ne zna da neko ko je zaključio ugovor o privremenim i povremenim poslovima nije ni u kakvom radnom odnosu, tako da nema zapošljavanja po ugovoru o tzv. PP poslovima, a pogotovo to ne radi SNS.

Da se vratim na ono što je suština. Srpskoj naprednoj stranci se konstantno nameće nešto za šta se ona ne zalaže, taj takozvani neoliberalni koncept. Ispada da smo mi zagovornici nekakvog liberalnog kapitalizma, da ne brinemo o pravima radnika, da vodimo isključivo računa o investitorima koji dolaze iz inostranstva, da smo mi ti, gospodine Arsiću, koji su uništili domaće banke. Spočitava nam se sve to, a ništa od toga nije tačno.

Domaće banke, za „druga Dolanca“, uništili su oni sa kojima je izašao na izbore 2016. godine. Za vreme njihovog mandata su uništene sve domaće banke; za vreme njihovog mandata su izvršene ne samo one 24

privatizacije koje su sporne sa stanovišta Evropske komisije nego skoro sve privatizacije koje su izvršene u Srbiji; za vreme njegovog koalicionog partnera je potpisan taj famozni SSP, iako ga se oni sada odriču. Oni su ga potpisali, oni su ga ratifikovali i oni su predvideli da od 1. septembra 2017. godine stranci mogu da budu vlasnici nekretnina u Republici Srbiji, pa i poljoprivrednog zemljišta, a sada iz sednice u sednicu imamo predloge za dopunu dnevnog reda, da se navodno Srbija spasi od namere Srpske napredne stranke da zemljište i nekretnine prodaje strancima. Oni su to potpisali i oni su za to glasali, a mi smo već preduzeli mere da se to ne desi.

Najveće projekte koji se danas u Srbiji sprovode, infrastrukturne, građevinske, izvode upravo domaća preduzeća. Dakle, „Beograd na vodi“... Ovo govorim zbog onih koji nam prete ulicom. Glavni izvođač radova, tu je i ministar Antić, „Beograda na vodi“ je domaća firma, „Energoprojekt“, koja ima renomiranu tradiciju od nekoliko decenija i izvodila je najsloženije građevinske radove širom sveta. U Srbiji se već više od godinu dana vodi kampanja i hajka protiv Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke zbog izgradnje „Beograda na vodi“, kao da taj „Beograd na vodi“ gradi neka firma iz Finske ili Švedske. „Beograd na vodi“ grade domaće firme.

Što se tiče Mladana Dinkića i stalnog spočitavanja kako mi vodimo politiku Mladana Dinkića, zbog „druga Dolanca“, to bi morao da zna pošto iz sednice u sednicu to nameće kao temu, po važećim propisima u Republici Srbiji nema stranih investitora; dakle, nema investitora koji direktno iz inostranstva ulaže novac u Republiku Srbiju. Svaki strani investitor, ako želi da dobije podsticajna sredstva u Republici Srbiji pod istim uslovima kao i domaći investitor, mora da bude registrovan u Republici Srbiji. Ovo ne govorim zbog „druga Dolanca“, jer on to u čačanskoj biblioteci očigledno nije mogao da shvati i razume, ovo govorim zbog građana Srbije.

Dragi građani Srbije, nemojte da dozvolite da vas plaše nekakvim stranim investitorima koji iz inostranstva vode poslove u Republici Srbiji. Svaki strani investitor mora da ima svoje preduzeće u Republici Srbiji, svako to preduzeće je registrovano u Agenciji za privredne registre i svako to preduzeće zapošljava radnike iz Republike Srbije, plaća poreze u Republici Srbiji, plaća doprinose. Srbija je obezbedila mehanizam da se iznosi kapital iz Republike Srbije na način koji je protivpravan i protivzakonit. Ovo govorim zbog građana Srbije. Dakle, vodimo računa o interesima građana Srbije, ne sprovodimo...

(Narodni poslanici govore u isto vreme.)

(Predsedavajući: Kolege, ja nisam opominjao kolegu Obradovića. Sve je on o ovome govorio. Jednom sam opomenuo gospodina Martinovića.

Hoćete još jednom? Nije problem. Ali o istoj stvari pričaju, samo sa dve različite tačke gledišta.)

Gospodine Arsiću, ne pričam iste stvari, pokušavam da ...

(Predsedavajući: Izvinite, gospodine Martinoviću, o istoj stvari.)

Govorimo o istoj stvari, ali sa dva različita aspekta, zato što se nama iz Srpske napredne stranke nameće koncept za koji se mi ne zalažemo i, na kraju krajeva, pitanje je da li igde danas u svetu i postoji. Čist liberalni kapitalizam danas ne postoji nigde, to bi „drug Dolanc“ trebalo da zna. Čak ne postoji ni u SAD, valjda ga je gospođa Jasmina Vujić malo tome podučila, čak ni tamo.

Država mora da interveniše u privredi iz određenih ekonomskih, odnosno finansijskih razloga. Pogotovo se to dešava danas u svim zemljama evropskog kontinenta, pa i u Republici Srbiji. Sve mere koje je Vlada Republike Srbije preduzela od 2014. godine usmerene su ka tome da imamo više investicija u Republici Srbiji, da imamo rast BDP-a i da polako stvaramo osnov da možemo, između ostalog, da povećavamo i plate u javnom sektoru i onaj deo penzija koji je privremeno umanjen i, što je jako važno, da imamo dovoljno sredstava u domaćem budžetu, u budžetu Republike Srbije, za finansiranje krupnih infrastrukturnih projekata. To je politika za koju se zalaže SNS i koju sprovodimo od 2014. godine, dakle, vrlo jasna državotvorna politika, ekonomski odgovorna politika, politika koja znači suficit u budžetu i politika koja obezbeđuje ekonomski razvoj, postepeno, polagano, ali iz godine u godinu sve više. Želim da vas podsetim da je Srbija danas na Balkanu jedna od država koje imaju najveći rast BDP-a. To govori da ekonomiju i naš sistem javnih finansija polako ali sigurno stavljam na zdrave noge.

Imao sam obavezu da kažem ovo ne zbog „druga Dolanca“ i onih koji nas stalno kritikuju i čitaju napisane govore ko zna gde, ovo govorim zbog građana Srbije.

Dragi građani Srbije, radimo u korist građana, radimo u korist domaće privrede, hoćemo više investicija, hoćemo više radnih mesta. A oni koji su odgovorni za propast domaćih fabrika, za propast domaćih banaka, za propast celokupne srpske privrede u periodu od 2000. do 2012. godine, dakle svi oni zajedno, bez obzira na to kako se zovu, bez obzira na to kakav im je ideološki predznak, danas se bore protiv SNS-a i optužuju nas za ono što su oni uradili u dvanaest godina svoje besomučne vladavine.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Vaš odnos prema Gradskoj biblioteci u Čačku i ideji da postoje ljudi koji rade u srpskoj kulturi najbolje govori o tome kako vi zapravo doživljavate i tretirate kulturu u Srbiji. Za vas su bibliotekarstvo i knjige nešto što očito ne razumete i što je izvan vidokruga vašeg interesovanja. Prosto, nemojte vredati bibliotekarstvo u Srbiji i ljude koji rade u institucijama kulture. Imao sam čast da radim u jednoj od najboljih srpskih biblioteka, Gradskoj biblioteci „Vladislav Petković Dis“ u Čačku.

Što se tiče onoga kada vi, gospodine Martinoviću, kritikujete moju kritiku neoliberalne ekonomske misli...

(Predsedavajući: Molim vas, bez ličnog obraćanja.)

Bilo bi veoma poželjno da se kolega narodni poslanik iz Srpske napredne stranke seti vremena kada je bio vedeta Srpske radikalne stranke, kada je pričao veoma slične priče. A sada je zaboravio da je u svoje vreme govorio veoma slično o neoliberalnoj ekonomiji kao danas ja. Prosto, preletači imaju kratko pamćenje.

Kada gospoda iz vladajuće stranke napadaju bivši režim, onda bi bio red da se javi gospodin Neđo Jovanović, šef Poslaničke grupe Socijalistička partija Srbije, i odgovori na uvrede kojim napadaju bivši režim, koji su i oni tada činili.

S druge strane, imamo situaciju u kojoj prethodni govornik kaže da se Srpska napredna stranka nikada nije zalagala za neoliberalnu ekonomsku politiku i ne sprovodi je. To je tačno, ona je angažovala profesionalce da to sprovode: iz Svetske banke Dušana Vujovića, Anu Brnabić, Mladana Dinkića, koji je savetnik Aleksandra Vučića, znači one koji su dokazani neoliberali. Vi ste angažovali njih da dalje nastave putem Mladana Dinkića i u vreme vlasti Srpske napredne stranke.

Dakle, jednom rečju, veoma je jednostavna stvar: u Srbiji ne radi domaća privreda, radi isključivo kao podizvođač, a stranci kupe kajmak sa svega što se ovde radi.

PRESEDAVAJUĆI: Privodite kraju, kolega Obradoviću.

Pravo na repliku, narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Nemam ja ništa protiv Gradske biblioteke u Čačku, a pogotovo nemam ništa protiv Vladislava Petkovića Disa, to je jedan od najvećih srpskih pesnika, samo sam rekao „drug D lancu“ da je njega u Gradskoj biblioteci u Čačku zaposlio Velimir Ilić, i ništa drugo. Niti sam spominjao Disa, niti imam nešto protiv knjiga. Možda sam pročitao manje knjiga nego „drug D lanc“, ali makar umem da pravilno akcentujem reči iako nisam profesor srpskog jezika i književnosti.

Što se tiče Mladana Dinkića, hajde ponovo da otvorimo tu temu. Mladan Dinkić, barem koliko ja znam, nije nikakav savetnik Aleksandra Vučića, nego čovek radi u „Sberbanci“, ruskoj banci. To je banka koja posluje sa većinskim državnim kapitalom, da li je tako, gospodine Arsiću. To je informacija koju ja imam. E sad, nije mi jasno kako vi to, gospodine, odnosno „druže Dolanc“, imate nešto protiv ruskih banaka u Srbiji.

Ono što je mnogo važnije, Ana Brnabić nije nikakav ekspert Svetske banke. Gospodin Dušan Vujović jeste ekspert Svetske banke, ali se u Srbiji ne sprovodi nikakav neoliberalni koncept. Pokušao sam da vam objasnim, ne znam koliko sam u tome uspeo, da čiste liberalne ekonomije danas u svetu skoro nigde nema; svuda se država u privredni život meša, više ili manje. A pogotovo mora da se meša u Srbiji, u kojoj ekonomija nije dobro funkcionisala punih dvanaest godina. Niko ne kaže da je dobro funkcionisala ni do 2000. godine.

Znam, gospodine Miliću, za vas su ruže počele da cvetaju posle 5. oktobra 2000. godine, to znam, ali za većinu građana Srbije nisu. Svi ste vi tad bili isto, i Koštunica, i Demokratska stranka i Čeda, svi ste vi bili tad na istoj strani.

(Predsedavajući: Vreme.)

Samo hoću da kažem da je ekonomska supstanca ove države uništena posle 2000. godine. Do 2000. godine neka ekonomska supstanca je postojala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Pošto vidim da ste se lepo ispričali, u skladu sa članom 112. određujem pauzu u trajanju od dva minuta.

(Posle pauze – 11.40)

PREDSEDAVAJUĆI: Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo dalje sa radom po amandmanima.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem.

Naravno da predlažem da se ne prihvati predloženi amandman, iz svih onih razloga koje nam je Vlada sasvim jasno dostavila u obrazloženju, koje, čvrsto mislim, predlagač amandmana nije ni pročitao. Jer da je predlagač amandmana barem jednom pročitao obrazloženje, sasvim sigurno bi odustao od svog amandmana. Kao što smo mogli da vidimo, u njegovom obrazloženju nismo mogli da čujemo ni reč koja se odnosila na sam amandman. Tu je bilo puno nekih opštih mesta, nekih, dozvoliću sebi da kažem, otrcanih fraza, po kojima je

predlagač amandmana i poznat u iznošenju argumentacije. Puna su im usta o domaćem ekonomskom interesu, o domaćem ekonomskom razvoju, kao da neko od nas ima nešto protiv domaćeg ekonomskog razvoja i domaćeg ekonomskog interesa. U pitanju je zamena teza.

Siguran sam, da je predlagač amandmana barem jednom pročitao zvanične podatke Narodne banke Srbije, sasvim sigurno danas ne bi pričao na način kako je govorio. Da je jednom, barem na sajtu, što je vrlo lako dostupno, pročitao nešto o tome kakvo je stanje privrede, ne bi dozvolio sebi da malopre priča koještarije. Mogao je da vidi da su rashodi privrede smanjeni, po osnovu kamate, sa 145 milijardi u 2014. godini na 99,3 milijarde u 2016. godini. Šta to konkretno znači? To konkretno znači da je privreda po osnovu kamata manje platila poveriocima za 45,8 milijardi dinara. To je konkretan podatak, to je činjenica.

Zahvaljujući stabilnosti dinara, koja je rezultat uspešnog sprovođenja makroekonomske politike NBS, negativne kursne razlike su smanjene sa 246,3 milijarde dinara u 2014. godini na 88,8 milijardi dinara u 2016. godini, odnosno razlika je 157,6 milijardi dinara. To je ono što je konkretno i to je ono o čemu je prethodni govornik izbegao da priča.

Bilans uspeha privrede u prošloj godini je povoljniji za 203,4 milijarde dinara. To su konkretni podaci, to su činjenice. Ne možete da prenebregnete tu činjenicu. Premija rizika Srbije je na najnižem nivou u poslednjih deset godina.

Mogao bih da nastavim da čitam ove podatke, ali ne želim da trošim vreme poslaničke grupe.

Iz svih ovih razloga predlažem da odbijemo sve ove optužbe kao potpuno neosnovane, što one jesu, i da ne usvojimo predloženi amandman. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović, po amandmanu.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem. Imajući u vidu da se od strane prethodnog govornika (ne gospodina Markovića, već govornika koji je govorio pre njega) spomenulo moje ime u kontekstu pripadnosti stranci koja je od 2000. godine naovamo umnogome doprinosila i učinila da se mnoge stvari postave na svoje mesto... Nažalost, nisu se postavile na svoje mesto zahvaljujući prevashodno donošenju zakona koji su ruinirali privredu i privredni sistem i mnoga preduzeća oterali na privredno groblje.

Bez obzira na to da li je neko u Čačku stigao ili nije stigao da proveriti činjenice, moram da istaknem činjenice onakve kakve jesu, jer se ne

mogu dovesti u sumnju, a to je da je od 2001, 2002. godine, kada je donet katastrofalan Zakon o privatizaciji, taj zakon uništio bukvalno sve što je moglo da se uništi od postojećih privrednih resursa i ostavio, bukvalno, privredno groblje na privrednoj sceni Republike Srbije. Želim da istaknem činjenicu da je...

(Predsedavajući: Kolega Jovanoviću, molim vas, o amandmanu.)

Upravo sam govorio o onome što je po tom istom amandmanu započeo govornik koji me je prozvao, tako da morate imati barem tu meru tolerancije kada govorimo o amandmanu.

(Predsedavajući: Gospodine Jovanoviću, ja sam pustio ceo minut da mu odgovarate. On je vas pomenuo samo...)

U svakom slučaju, želim da dam izjašnjenje i obrazloženje.

Socijalistička partija Srbije je bila jedina stranka koja je participirala u Skupštini koja se izričito, jasno i glasno borila protiv donošenja Zakona o privatizaciji, na koji se ukazuje i spočitava upravo nama socijalistima.

Naravno, kada već govorimo o amandmanu, smatram da amandman kao takav ne treba prihvatiti. Predlažem Vladi da ostane pri stavu koji je već iznela u Predlogu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović, po amandmanu.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Podržavam ovaj amandman, iako nije naš, zato što mislim da je na liniji onoga o čemu sam i ja ovde govorio. Mislim da je i voleo bih da je na liniji onoga o čemu su ovde govorili i ministri u svojim izlaganjima i obrazlaganjima, i do čega je, nadam se, ili bi bar trebalo da bude tako, stalo i svim poslanicima, verujem i većini građana ove zemlje.

Da li je obrazloženje malo bolje ili malo lošije, da li se truditi da budu precizni podaci, sa brojkama, da li je tačan ili ne, ali je poenta u sledećem, i tu intenciju ja podržavam kada podržavam ovo što je u ovom amandmanu kolega iz Dveri, odnosno Boška Obradovića, rečeno – moramo zaštititi ono što možemo od javnog interesa i od državnog sektora. On je na jako lošem glasu. Zaista, da li je to pet, deset, petnaest ili dvadeset pet godina dominacije te neoliberalne paradigme, možemo o tome raspravljati, ali na nekom seminaru, a ne ovde u Skupštini. Poenta je u tome da kad god može da se jača uloga države, ja ću glasati za taj predlog, makar on dolazio iz redova vladajuće stranke. Voleo bih da vidim barem sličnu konstruktivnost i sa ove druge strane. Uopšte nije problem da li to predlaže ministar, da li to predlažu kolege iz SNS-a, barem one koje su u stanju nešto da predlože, a ne one koje samo mogu da papagajski ponavljaju ono što im je napisano ili naredeno. Poenta je u tome.

Hteo sam da ohrabrim ministra Vujovića, to sam mu i rekao kada je bio ovde prisutan. Kao da je bojažljivo... Ne znam koliko se sećate, kada je obrazlagao, prosto se pravdao nekome i izvinjavao, ne nekome u sali, nego, kao, nekome van sale; izvinjavao se zbog toga što se dopušta mogućnost da se mogu ta sredstva plasirati i preko Narodne banke i da država može da plasira ta sredstva. Kao da postoji neka, kako bih rekao, globalna liberalna, neoliberalna kominterna kojoj se naš ministar negde pravdao, izvinjavao zato što predlaže to što predlaže. Ne, mi ga ovde ohrabujemo, i našim amandmanima i ovim koje smo maločas čuli, da on, odnosno Vlada hrabrije uđe u zaštitu državnog i nacionalnog interesa, uz rizik, naravno, da pogreše pa da ih onda mi ili neko drugi kritikuje, bilo da je reč o ovoj ili nekoj sledećoj vladi.

U tom smislu bi trebalo, nezavisno od ovog zakona o kojem raspravljamo, malo više i hrabrije insistirati na tome. Ako kolege iz SNS-a to zaista rade, ako im je to na srcu, nemam ništa protiv, ali onda hajde stvarno na tome da radimo, a ne da zapravo sprovodimo koncepte i naloge, ne znam koga, Svetske banke, MMF-a i sličnih institucija.

Da su to radili i prethodnici, jesu, kritikovao sam koliko sam mogao. Da li je moglo bolje ili gore, svejedno. Radili su to i mnogi prethodni, ali ne može nam to biti stalno, pet godina argument – a šta su radili oni prethodni. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Miladin Ševarlić, po amandmanu.

Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Ne, ja sam tražio repliku, gospodine predsedavajući. Niste mi dali repliku kada je govorio...

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, ni u jednom trenutku vas niko nije spomenuo.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Povredu Poslovnika, pardon.

PREDSEDAVAJUĆI: Povredu Poslovnika?

MILADIN ŠEVARLIĆ: Da.

PREDSEDAVAJUĆI: Izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Hvala lepo. Iako je povreda Poslovnika sa zakašnjenjem, dozvolite mi, kao nestranačkom narodnom poslaniku u Poslaničkoj grupi Dveri, da zamolim sve prisutne poslanike – svi poslanici imaju svoje ime i prezime i vrlo je nekulturno, najblaže rečeno, da se bilo koji poslanik oslovljava imenom Dolanc. Valjda u srpskom parlamentu znamo šta je sve radio gospodin Dolanc prema Srbima, posebno kada prođemo pored panaa „Zid plača“

...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega, ako možete samo da navedete član Poslovnika?

MILADIN ŠEVARLIĆ: ... Sa 2.200 fotografija ubijenih Srba i kada se setimo šta je rađeno jadnom Martinoviću na Kosovu.

Član 107, uvreda dostojanstva Skupštine.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Ševarliću, ne mogu da zabranim poslanicima da pričaju o političarima iz prošlosti. Ne vidim da je član 107. prekršen.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović, po amandmanu.

Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, hvala. Želeo bih da iskoristim preostalo vreme ovlašćenog predstavnika poslaničke grupe i da još jednom pojasnim suštinu ovog amandmana iz ugla ekonomskog patriotizma i onoga što smatramo domaćim ekonomskim interesom.

Kolega iz vladajuće većine je izrekao jednu misao koja je revolucionarna za Narodnu skupštinu Republike Srbije, da danas širom Evrope i sveta države intervenišu u privredi. Mi smo već sedamnaest godina taoci neoliberalne ekonomske misli koja tvrdi da država ne sme da se meša u privredu, da je tržište slobodno i da država treba da se povuče kao regulator iz tržišne utakmice. Ovo je prvi put da čujemo od nekoga iz vlasti da se vreme u čitavoj Evropi i svetu promenilo, da uspevaju upravo one države koje se direktno mešaju u tržišnu utakmicu, koje direktno regulišu privredne aktivnosti i koje (naravno, pametne države) staju na stranu domaće privredne aktivnosti nasuprot interesima stranih banaka i stranih firmi, koje pokušavaju da ostvare maksimalni profit na vašoj teritoriji i da taj ekstraprofit iznesu u inostranstvo, a čak da ih dodatno ne oporezujete za iznošenje tog ekstraprofita.

Dakle, ovo je suštinski amandman, koji otvara novu ekonomsku eru u Srbiji – kako da sopstvene izvore stavimo u funkciju sopstvenog, domaćeg ekonomskog razvoja. Gospodine ministre, gospodine Antiću, hoćete da budem vrlo konkretan i precizan? Ozbiljna ekonomska misao analizira u kojim privrednim granama u domaćoj privredi možemo da budemo konkurentni strancima i kaže da je domaći IT sektor jak, da može da bude konkurentan, da je poljoprivreda izuzetna i da ima izvoznu orijentaciju, da ima ogroman profit na godišnjem nivou, da turizam, recimo, raste i da je naša velika šansa. Šta onda radi ozbiljna država? Ovakve sopstvene izvore finansiranja kao što su devizne dužničke hartije od vrednosti Narodne banke Srbije i Republike Srbije stavlja u funkciju otvaranja novih radnih mesta u ovim privrednim granama koje su profitabilne i ta sredstva, naravno, uzimajući čak i neki profit, možemo i o tome

da pričamo, vraća u fond Agencije za osiguranje depozita i samim tim obezbeđuje sigurnost svih štediša u Srbiji.

Dakle, osnovna stvar svake ekonomije je kako zameniti uvoz domaćom proizvodnjom, kako podržati domaće proizvodne kapacitete, kako povećati broj zaposlenih u domaćoj privredi, povećati poreze i doprinose koji dolaze u budžet preko toga i obezbediti domaći privredni razvoj. To je suština ovog amandmana.

Problem je, ja vam o tome govorim, vi to ne smete da uradite zato što imate tutora iznad glave; zato što mislite glavom Svetske banke i MMF-a a ne logikom domaćeg ekonomskog interesa; zato što su vaši eksperti eksperti iz propale ere neoliberalne ekonomije...

(Predsedavajući: Kolega Obradoviću, malo o amandmanu.)

... Dušan Vujović, Mlađan Dinkić...

Gospodine predsedavajući, pre svega, ja se vama zahvaljujem, mislim da ste omogućili jednu korisnu i kvalitetnu raspravu. Želim, u tom smislu, da dovršim svoju misao što se tiče konkretnog amandmana.

Znači, konkretnim amandmanom mi smo predložili da ove devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Narodna banka Republike Srbije i Republika Srbija ne budu samo čuvane za osiguranje depozita za domaći bankarski sektor, nego i da budu stavljene u funkciju ulaganja u domaće privredne aktivnosti i velike infrastrukturne radove, ponavljam, koji su profitabilni i koji će ta sredstva vratiti u fond Agencije za osiguranje depozita, a u međuvremenu će uraditi još jednu korisnu aktivnost dok ta sredstva stoje negde – zaposlice nove ljude, pokrenuće domaću privrednu aktivnost, pojačaće izvoz i na svaki drugi način ćemo obrnuti sopstvene pare. Mislim da je to suština ekonomije. Imamo naše pare, obrćemo naše pare, a istovremeno čuvamo sigurnost fonda Agencije za osiguranje depozita i štediša u srpskim bankama su sigurne. S druge strane, te smo pare okrenuli, obrnuli, povećali privrednu aktivnost, napravili neke velike infrastrukturne radove, zaposlili neke nove ljude, pojačali priliv u budžet preko poreza i doprinosa na novozaposlena lica.

Ne znam kome nije jasno da je ovo naš domaći ekonomski interes. Ne vidim da je neki ministar ustao da mi kaže da nisam u pravu i da ima nešto sporno u ovom ekonomskom konceptu. Recite šta je sporno u ovom ekonomskom konceptu ili recite da ne smete da sprovedete ovaj ekonomski koncept iz prostog razloga što ste u zavisnosti od MMF-a i Svetske banke, koji vam to ne dozvoljavaju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministri, kolege poslanici, ekonomski patriotizam nije obrtanje, pa sad, tu mi nešto zarađujemo, ne zarađujemo. Ekonomski interes Republike Srbije je da ima stabilne finansije, da ima visok rast i da ima povećan izvoz. Zašto? Zato što jedino tako možemo da pokrijemo ne samo deficit koji imamo u budžetu, kao i sve države u regionu, kao i razvijene države, već i da smanjimo javni dug. Sve bi to bilo lepo, kao što predlagač govori, kad ne bismo imali dugovanja, a ta dugovanja postoje unazad više decenija. Nije to samo odlika srpske privrede, već zemalja u regionu.

Što se tiče liberalnog koncepta ekonomije, on je karakteristika svih razvijenih ekonomija. Naravno, i te razvijene ekonomije danas su u situaciji da prave planski budžet, odnosno da planiraju svoja finansijska sredstva. U trenucima kada dođe do nepovoljnih efekata na tržištu kapitala, kao što je došlo do svetske ekonomske krize, jedna Nemačka, koja ima slobodno tržište i visok stepen konkurencije privrede, došla je u situaciju da mora da zaštiti svoju automobilsku industriju intervencijom države. Ona smatra za sebe da je tu najveću grešku uradila, ali to je bio jedini način da vrati svoju privredu na put visokog rasta, kao što ga ima i kao što ga je imala pre.

Zašto to govorim? Zato što je ovakav predlog amandmana, koji govori da treba da ulažemo u hartije od vrednosti isključivo za potrebe izgradnje infrastrukture i razvoja domaće privrede, moguć samo u visokorazvijenim državama, koje imaju stopu rasta od 7 do 10%, kao što su Kina, Japan (koji ima veliki suficit), a ne države koje kubure sa visokim javnim dugovanjima, sa budžetima koji imaju velike probleme.

Kada je Srbija došla u situaciju da 2012. godine nije mogla ni da isplati određena socijalna davanja i penzije svojim građanima, vi morate onda da radite ekonomske reforme i konsolidaciju javnih finansija. Za to vam je potreban, pre svega, priliv stranih direktnih investicija, znači, partnerstvo domaćih i stranih kompanija, da biste napravili proizvod koji može da bude konkurentan, da biste povećali izvoz. To je jedini koncept održivosti ekonomije.

Osnovni princip ekonomije je profit, stvaranje nove vrednosti. Srbija je do 2012. godine došla u situaciju da nema novu vrednost; nema otvaranja novih fabrika zato što su se građevinske dozvole izdavale na 300 dana; nema mogućnosti da ima svež kapital zato što smo bili prezaduženi, zato što niko nije hteo da radi sa vama, zato što je visok stepen korupcije bio, iznad 60%. Jednostavno, takva je politička klima bila da ni Evropska unija ni razvijene države nisu htele da razgovaraju sa vama po pitanju ekonomskog rasta.

Danas imamo potpuno drugu situaciju: imamo sve ekonomske pokazatelje koji pokazuju da smo na putu održivog rasta i povećanja tog rasta; da je naša ekonomija, što se tiče deviznih rezervi i ovoga o čemu danas govorimo, na putu da može da investira za hartije od vrednosti, a da zarađuje, znači, da budžet Srbije prihoduje kada plasira određena sredstva u hartije od vrednosti. Baš zbog toga što smo zaduženi kod stranih međunarodnih institucija i baš zbog toga što moramo da vraćamo te dugove, a vraćali smo ih sve ove godine, dolazimo u situaciju da moramo da se ponašamo na krajnje odgovoran način.

Sve bi ovo bilo lepo, i ovaj predlog ovog amandmana, kada bi on bio sprovodljiv u praksi, pogotovo u ekonomiji kao što je u Srbiji. Mi pokušavamo da nađemo svoj put održivosti naše privrede. Taj put je da pod istim uslovima strani i domaći investitori mogu da ulažu u otvaranje novih radnih mesta, u stvaranje nove vrednosti. To je ono sa čim Srbija ide napred.

To su prepoznale i naše države u regionu, koje žele sa nama da sarađuju, pogotovo kada su u pitanju...

(Zoran Krasić: Koje naše države u regionu?)

Izvinjavam se, gospodine Krasiću. Vi uvek pratite moje izlaganje, i kad god su u pitanju određeni lapsusi. Zahvaljujem.

Zbog toga ovaj amandman nije prihvatljiv i zbog toga ne treba koristiti ovakvu vrstu amandmana da bi se plasirale u javnosti neistine o tome da Srpska napredna stranka i ova vlada ne žele da podrže uopšte otvaranje novih radnih mesta i domaće investicije. Naravno da želimo, ali ovo nije način. Zbog toga ovakav amandman ne treba prihvatiti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku.

Ni u jednom trenutku nemate pravo na repliku.

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Vrlo je zanimljivo danas slušati, a i vrlo često, raspravu u srpskom parlamentu. Ono što mogu da kažem jeste da uživam. Uživam zato što ponekad pomislim da se vratim, sa teorijske i ekonomske tačke gledišta, u 17. vek. Tamo gde je svet bio u 17. veku, i ključne ekonomske zemlje, danas se nalazimo mi.

Ovo je rasprava o amandmanu. U 17. veku Sej i Maltus su završili raspravu o temi o kojoj mi danas raspravljamo. Ono što je zastupao ne Sej nego Maltus od tada je definisano kao monetarno krekovanje, odnosno ekonomski zilotizam. O tome danas mogu da pričam i da navodim potpuno i teže izraze koji su kroz ekonomiju korišćeni.

Šta je problem s ovim amandmanom? U pravu su kolege kada govore da se ekonomija može podizati i ulaganjem u domaću infrastrukturu. To

nije ništa sporno, ali ulaganje u domaću infrastrukturu podrazumeva suštinski da morate da znate koji novac gde ulažete. Srbija danas ima rast društvenog bruto proizvoda od 2,8%, 2,74%, što govori o uspešnosti ove vlade.

Ali ovim amandmanom mi mešamo stvari. Govorimo o tri komponente: o društvenom bruto proizvodu (koji raste i raste), o stopi nezaposlenosti (koja se smanjuje) i onome gde vi grešite, a to je monetarna politika. Ne možete da imate rast društvenog bruto proizvoda, smanjenje stope nezaposlenosti, a nestabilnu monetarnu politiku. Kako nemate zlatno bankarsko pravilo, odnosno zlatno pravilo u moneti, vi morate da imate devizne rezerve. Znači, teorija, praksa... Morate da imate u centralnoj banci, Narodnoj banci, devizne rezerve, kao i primarnu emisiju koju jasno definišete.

Sve ovo je povezano zato što je Narodna banka, da pojasnim nekim narodnim poslanicima, komitent Agencije za depozite. Pa ona raspravlja i koristi sredstva Agencije za depozite na isti način kako koristi i sredstva koja služe za devizne rezerve.

Idemo dalje. Znači morate da vodite računa kako ih plasirate. Ako ih plasirate na pogrešan način, možete da izazovete inflaciju, odnosno sigurno izazivate inflaciju. Kada izazovete inflaciju, onda se gubi svaki smisao monetarne slobodne i tržišne ekonomije.

Uživam danas ovde slušajući loše stvari o liberalizmu. U suštini, to je pogrešan prevod. Liberalizam se prevodi kao sloboda u ekonomiji i on je krenuo od slobode ljudskih prava i slobode ekonomije.

Sve je povezano sa amandmanom. Ako prihvatimo ovaj amandman, dovodimo u situaciju Narodnu banku da depozit Agencije za osiguranje plasira pogrešno. Samim tim ćemo imati inflaciju, dugoročnu.

Ali danas se i Narodna skupština Republike Srbije i druge skupštine i ekonomski teoretičari nalaze, mogu da kažem pretenciozno, u istorijskoj jedinstvenoj situaciji. Nikada u istoriji se nije desila situacija da kamate koje su prihod na plasirani kapital, odnosno novčana sredstva, budu negativne. Da li neko zna, od nastanka ljudske civilizacije, ekonomske teorije, da je kamata na plasirana sredstva bila negativna? Nije. Da li će se to ponovo desiti? Verovatno, posle jednog kraćeg vremenskog perioda koji traje, pretaće da se dešava.

Mi danas imamo problem sa evrozonom. Da podsetim, znam da narodni poslanici to znaju, 2008. godine euribor, odnosno Evropska centralna banka je imala kamatnu stopu na 5,5, 5,4, 5,25, i na 6,3 jedan mesec. Godine 2015. euribor je, na mesečnom nivou, ušao u minus u januaru; u decembru 2015. godine euribor je ušao u šestomesečni minus. Imate negativne kamatne stope, sad pa nikad. Dolar izlazi iz toga zahvaljujući kamatnoj stopi FED-a, koji podiže to.

Evropska centralna banka verovatno će podići referentnu kamatnu stopu sa nula, u koju je ušla 2016. godine, pratiće euribor, koji će ići u plus. Tog trenutka nećemo imati problem.

Kada pišemo zakon, vraćam se na amandman, mi kažemo – dok traju ovakvi uslovi, koji su izuzetni, neverovatni, nemogući da plasirate svoja sredstva, za ta sredstva ne ostvarujete kamatu, već plaćate za plasiranje svojih sredstava. Istovremeno, to podrazumeva da Narodna banka mora da poštuje pravila iz 17, 18, 19. i 20. veka, koja su nastala kao posledica činjenja, nečinjenja raznih centralnih banaka, gde ste na kraju, ako niste poštovali pravila, imali inflaciju koja se završavala u rasturanju ekonomskog poretka i gašenju sloboda.

Bez ekonomskih sloboda i prava na slobodu u ekonomiji, nemate pravo. Velike zemlje imaju pravo da ne poštuju ekonomska pravila; odnosno, imaju pravo, ali posledice stižu decenijama unazad ili unapred, kako god. Male zemlje, kao što je Srbija, nemaju pravo da ne poštuju ekonomska pravila, jer kad ih ne poštuju, posledice stižu vrlo brzo, transparentno i onda imate posledice po funkcionisanje društva.

Ma koliko izgledalo da to ne treba politički podržavati, uvek ću da budem za slobodnu ekonomiju. Bez slobodne ekonomije nema ni ljudskih sloboda. Slobodna ekonomija je suština funkcionisanja društva. Ako nemate slobodnu ekonomiju, recite mi koji je drugi model koji postoji u ekonomiji i društvu.

(Boško Obradović: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Nemate, kolega Obradoviću, pravo na repliku. Možete po amandmanu.

Po Poslovniku, izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, uz ponavljanje da smatram da danas rukovodite zasедanjem Narodne skupštine na dostojanstven i domaćinski način, želim da vam ukažem na povredu Poslovnika, člana 104, jer mislim da sam iz tog razloga imao pravo na repliku u prethodna dva slučaja. Kaže se: „Ako se narodni poslanik u svom izlaganju na sednici Narodne skupštine uvredljivo izrazi o narodnom poslaniku koji nije član iste poslaničke grupe, navodeći njegovo ime i prezime ili funkciju, odnosno pogrešno protumači njegovo izlaganje...“

Dakle, kada je, konkretno, kolega narodni poslanik govorio o mom shvatanju ekonomije i mom tumačenju podnetog amandmana, on je jednostavno pogrešno protumačio moje izlaganje. Nijednog trenutka nisam rekao da treba pogrešno plasirati državna sredstva. Pa ko bi to normalan rekao i uradio?!

Upravo je tajna ekonomije u tome da se ispravno plasiraju državna sredstva i da se obrnu u korist razvoja domaće privrede.

Mislim, poštovana predsedavajuća – kojoj, koristim priliku, čestitam današnji rođendan u ime Poslaničke grupe Dveri – da sam imao pravo na repliku od strane predsedavajućeg iz prostog razloga što nekada, radi korisnosti javne rasprave, treba omogućiti repliku da bi se ispravilo pogrešno tumačenje koje je dao kolega narodni poslanik. Prosto, ostajemo nedorečeni ako naše izlaganje tumači kolega narodni poslanik iz vlasti. Red je da dobijemo repliku da bismo mogli do kraja da objasnimo šta smo želeli da kažemo, a ne da ostane senka na našem izlaganju na osnovu tumačenja nekoga ko govori nešto potpuno suprotno, odnosno ko nas je pogrešno protumačio.

Tako da smatram, radi sveukupne korektnosti i kvaliteta ove rasprave, koja je do sada bila visokokvalitetna, da možemo dodati i koju repliku opozicionim narodnim poslanicima da do kraja dodatno protumače svoje izlaganje i time pojasne šta su želeli da kažu. Hvala.

PREDSEDNIK: Kome ste želeli da replicirate?

(Boško Obradović: Prethodnom kolegi.)

Evo, zbog čestitke. Da li može?

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala, predsedavajuća, ovo je značajan doprinos ovoj raspravi.

Kolega koji je izlagao razne ekonomske teorije zapravo je želeo da kaže jednu stvar sa kojom se ja apsolutno slažem, da je najopasniji rizik koji nosi investiranje iz sopstvenih izvora finansiranja taj da će sredstva biti pogrešno plasirana; da kada raspoložemo određenim državnim resursima i sredstvima i dajemo kredite ili na bilo koji drugi način finansiramo infrastrukturne radove, finansiramo domaću privredu, finansiramo kredite za mala i srednja preduzeća, nosimo veliki rizik da se ta sredstva neće vratiti zbog loše poslovne sposobnosti i manjkavosti rukovodstva, recimo, u državnim preduzećima koja su partijska, ili iz bilo kog drugog razloga.

Tačno je, ako napravimo pogrešno plasiranje državnih sredstava, imaćemo inflaciju i to će biti problem za našu državu. Ne smemo da napravimo tu grešku. Upravo sam govorio suprotno – da mi imamo sigurne, da tako kažem, načine plasiranja, imamo pouzdano plasiranje u one privredne grane koje su uspešne i profitabilne. Ako IT pravi profit, uložimo u IT devizne dužničke hartije od vrednosti, kreditne linije i sve drugo čime raspolaze država, jer će taj IT da vrati to svojim daljim razvojem, svojim daljim profitom, svojim daljim izvozom.

Nemojte da dajemo to tajkunskim firmama, partijskim firmama Socijalističke partije Srbije koje neće vratiti kredit, jer će to, naravno, voditi

inflaciji. Znači, da ne dajemo „Agrobanci“, na čijem čelu je bio kadar SPS-a pa je „Agrobanka“ propala, nego da damo tamo gde će se ta sredstva sigurno vratiti i da onda možemo da imamo sigurnost poslovanja u Srbiji. Mislim da sam u tom smislu potpuno saglasan onome što ste rekli, samo sam želeo da pojasnim.

PREDSIEDNIK: Hvala. Reč ima Neđo Jovanović.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice. Ne znam o kojim tajkunskim firmama prethodni govornik pokušava da nametne neku svoju tezu. Tajkunske firme su postojale od 2000. godine pa negde sve do 2008. godine i uništavale sve što je moglo da se uništi. Da li je stranka u kojoj je možda nekada bio prethodni govornik u svemu tome učestvovala i doprinosila, on to najbolje zna. Socijalistička partija Srbije u tom pravcu nema razloga da se bilo čega stidi. Naprotiv, ima razloga, i te kako, da se ponosi svim onim što je radila.

Malopre sam rekao, ponovo naglašavam i uvek ću naglasiti da je upravo taj period u kome Socijalistička partija Srbije nije bila ni blizu vlasti period ružiranja države, ružiranja ekonomije, ružiranja privrede. Onaj ko to ne zna, može da nauči, da li u biblioteci ili na nekom drugom mestu, nebitno je, ali u svakom slučaju postoje mogućnosti da se do tih činjenica dođe. Zahvaljujem se.

PREDSIEDNIK: Hvala. Ministar želi reč.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Pre svega, mislim da ovde imamo jednu potpunu zamenu teza. Neću da kažem da imamo nerazumevanje, ali mislim da smo za malo diskusije i malo medijske pažnje pobegli od suštine.

Mi ovde ne pričamo ni o ekonomskom patriotizmu, ni o ekonomskoj misli, niti o tutorima, niti o ekonomskoj kominterni (to sam prvi put čuo, to je genijalno); mi ovde imamo jedan jednostavan zakonski projekat koji je Vlada Republike Srbije uputila parlamentu na usvajanje.

Dakle, imamo sredstva Agencije, fonda za osiguranje depozita, u iznosu od 340 miliona evra. Ta sredstva do sada su bila plasirana na način na koji su bila plasirana, bez mogućnosti da se plasiraju i za hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija i Narodna banka.

(Aplaudiranje i glasne reakcije poslanika u sali.)

ALEKSANDAR ANTIĆ: Hoćete li mi vratiti vreme?

PREDSIEDNIK: Izvinjavamo se ministru.

Hoćete li dalje da govorite?

ALEKSANDAR ANTIĆ: Ne bih zastao da ruža nije crvena, ali pošto je crvena, to apsolutno podržavam.

Dakle, upravo ova vlada, prvi put, otvara mogućnost da se ova sredstva plasiraju u domaće, odnosno u hartije od vrednosti koje izdaje Narodna banka i Republika Srbija. Mi ne očekujemo aplauz za to. To je nešto što smo radili u najboljem interesu ove zemlje.

Predlagač amandmana traži amandmanom nešto što ne može da se uredi na ovom mestu – na koji način i u kojoj funkciji će biti te hartije od vrednosti – tako da amandmanu kao takvom apsolutno nije mesto ovde, niti o njemu možemo ovde da raspravljamo na ovakav način. Zbog toga amandman nije prihvaćen.

To ne znači da mi u Srbiji imamo ekonomski liberalizam, da ne vodimo računa o domaćoj privredi i industriji. Ne, mi ovde samo radimo ono što je funkcija ovog zakona – održavamo likvidnost, smanjujemo rizike i ostvarujemo određeni prihod na ovaj fond od 340 miliona, koji ima striktno i jasno definisanu primenu. Ta sredstva se koriste, moraju biti stalno dostupna radi sprečavanja svih rizika, zbog čega ovaj fond defakto i imamo.

S druge strane, ova vlada vodi jednu odgovornu politiku. Ta politika je politika rasta i razvoja Srbije. U tom rastu i razvoju Srbije, normalno, domaće kompanije, sve one koje u tome mogu i žele da učestvuju, imaju veliko mesto. Pa mi se borimo u svakom poslu za učešće domaćih kompanija. Borimo se da dobiju licence; borimo se da dobiju reference. Koristimo jedan deo sredstava koja su iz nekog međunarodnog finansiranja; u tim sredstvima iz međunarodnog finansiranja neophodni su određeni uslovi za domaće kompanije i mi se trudimo da ih one steknu. Na kraju, nije moje, mada sam prozivan nekoliko puta, smatram da neko ima možda opsesiju Socijalističkom partijom Srbije ...

(Predsednik: Ministre, prekoračili ste vreme više puta. Hvala.)

... Ili mu se čini da je to jednostavnije da se ovde napada, jer se dobije malo više vremena u odnosu na nešto drugo.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Marijan Rističević. Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam i o ovom amandmanu razmišljao, da možda valja za njega glasati, ali slušajući predlagača i njegovu teoriju o ekonomskom patriotizmu, to je bio dovoljan razlog da se predomislim, posebno u delu koji se tiče ekonomskog patriotizma i rasprodaja domaćih firmi, što je pripisano nama.

U tom periodu, koliko znam, na vlasti je bio Vojislav Koštunica. Kad neko upadne u televiziju sa puškama, uzme televizija frekvenciju i dodeli

strancima, onda je to veliki ekonomski patriotizam, barem za one koji su na toj listi došli ovde.

Kada neko govori protiv stranih investicija, treba da zna da nam strane investicije, pored svega, donese i bezbednost. Zemlja koja ima kineske investicije, ruske investicije, zemlja koja ima nemačke investicije, više ne može da bude izložena bezbednosnim rizicima u onakvom smislu u kome je to bilo devedesetih godina. To je jedan od razloga zašto se uvek treba protiviti nekome ko se zalaže za to da se strani investitori gotovo proteraju.

Broj dva. Pošto su oni prodali ostatke društvene imovine SFRJ, nama nije ostalo ništa drugo nego da molimo ljude da investiraju u ovu zemlju, iz nekoliko razloga. Zbog novih tehnologija, recimo, jer samo nove tehnologije mogu otvoriti nova radna mesta. Ostatak društvene imovine, koju su oni prodali svojim tajkunima... Predlagač amandmana se svojevremeno ovde zalagao za teoriju Miodraga Kostića da našu ekonomiju treba (evo gospodin Arsić to zna) razvijati štampanjem para. To bi nam brzo donelo redove, nestašice, inflaciju itd. Sada se zalaže, na svojevrsan način, za progon stranih investitora.

To je samo novac stranog porekla. Fabrika u Nemačkoj čiji je vlasnik Srbin je nemačka; fabrika u Francuskoj čiji je vlasnik Srbin je francuska; fabrika čiji je vlasnik Nemačkin ili Francuz u Srbiji je srpska, samo je novac stranog porekla. A taj novac nam pomaže i da otplatimo dugove koje su nam ostavili upravo ovi koji traže sad neki ekonomski patriotizam. Ti dugovi su ogromni, samo je kamata 1,30, 133 milijarde ili 1,1 milijardu, to gospodin Arsić bolje zna, ove godine, na te dugove koje su nam ostavili ti usrećitelji koji su tajkunima budzašto prodali imovinu. A onda su im dali pare iz banaka, pa smo morali da damo novac Agenciji za osiguranje depozita da bismo izvadili građane iz problema; morali smo da damo novac, jer su tajkunima dali prvo fabrike, a onda su im dali i pare, 1,2 milijarde, iz banaka koje su imale državno vlasništvo.

Strane investicije nam donose nove tehnologije, ali i strana tržišta. Svako od njih koji dođe, a ja sam pravio industrijsku zonu u Indiji, svako ko je došao, fabrika grejača koja pravi delove za automobile, svako od njih je doneo komad tržišta, a time i priliku da nam izvoz raste. Godine 2012. pokrivenost uvoza izvozom je bila 54%, ovog trenutka je (Gospodine Arsiću, vi to znate bolje nego ja.) preko 80%, upravo zato što je politika ove vlade bila uravnotežena i prema domaćim i prema stranim investitorima.

Ovima koji neke naše poslanike podsećaju na Staneta Dolanca (a ja mislim da to treba malo popuniti, posebno u znanju) ova moja diskusija treba da skrene pažnju da sa tim ekonomskim patriotizmom vredi nastupati, u javnim nabavkama već dajemo neku povlasticu domaćim firmama, ali ne treba po svaku

cenu zagovarati štampanje novca, proterivanje stranih investitora, jer bi nas to dovelo u krizu, čak, moguće, i bezbednosnu. Hvala.

PREDSEDNIK: Vladimir Đurić.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala. Otišli smo jako daleko od teme. Ovde je u raspravi dat jedan podatak na koji bih ja građanima hteo da bacim jedno malo preciznije svetlo, radi se o famoznoj stopi rasta BDP-a. Dakle, to je ključni ekonomski indikator na kom Vlada zasniva svoj uspeh.

Jedan kolega je u prethodnoj raspravi izneo da je 2,7% stopa godišnjeg rasta BDP-a. Sada ću probati građanima da to stavim u vremensku dimenziju. Godine 2008. BDP je bio 49,26 milijardi dolara, nepunih 50. Po toj fantastičnoj stopi rasta od 2,7% godišnje, imajući u vidu koliko je BDP bio lane, mi ćemo ovaj iznos iz 2008. godine dostići 2026. godine. Tada, 2026. godine, BDP će nam se vratiti na nivo iz 2008. godine, po fantastičnoj stopi rasta. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, neću da se bavim babama i žabama. Naša privreda je orijentisana i politika naše centralne banke je orijentisana prema evru. Sada spominjete koliki je bio BDP 2008. godine, kada je evro bio mnogo jači u odnosu na dolar nego što je danas, jer tada je bio, čini mi se, 1,45-1,50, a sada je 1,1 odnos evra i dolara; znači da neko nema nikakvog pojma o ekonomskoj struci. Babe i žabe se ne sabiraju. Ako je naša privreda orijentisana na evro, izražavamo naše statističke podatke u evrima, onda evro možemo da koristimo i 2008, i 2016. ili 2017. godine.

Amandman koji je podnet, da sredstva koja ima Agencija za osiguranje depozita mogu da se koriste samo kroz programsko finansiranje budžeta Republike Srbije, pa čak čuh od predlagača, odnosno podnosioca amandmana da to treba raditi i sa deviznim rezervama itd., prkosi ekonomskoj logici.

Znate, državni intervencionizam direktno ili indirektno uvek postoji u svakoj privredi. Imate ga i u politici koju vode Federalne rezerve (tzv. *FED*) Sjedinjenih Američkih Država, imate u politici koju vodi Evropska centralna banka, imate u politici koju vodi, recimo Švajcarska centralna banka, iako su to privatne institucije, ali svoje poteze donose u skladu sa nekom politikom.

Sada, da raščistimo, čemu služe devizne rezerve? Devizne rezerve služe za pokrivanje novčane mase dinara koja se nalazi na tržištu. Drugi razlog – pokrivanje deficita u spoljnotrgovinskoj razmeni, ako ga ima, i tu u manjem slučaju. Hvala bogu, od 2016. godine ga nema. Treći razlog postojanja deviznih rezervi je sprečavanje prekomerne oscilacije kursa dinara prema svetskim valutama. Znači, za masu dinara koju imate na tržištu vi odgovarate nekim

rezervama. One mogu da budu zlatne rezerve, devizne rezerve, hartije od vrednosti nekih drugih država koje imaju jako dobar bonitet itd., ali to su vaše rezerve kojima garantujete za dinare koji se nalaze na tržištu.

Šta se dešava ako krenete da iz deviznih rezervi finansirate budžet? Dešava se, recimo, SFRJ sredinom osamdesetih godina, gde ste imali inflaciju oko 100%, pa je bilo čuveno zamrzavanje cena itd. Daleko kvalitetnija i bolja privreda nego što je danas srpska, ali se dešavalo. Imali smo tu situaciju 1992. i 1993. godine. Šta smo tada imali kao posledicu? Imali posledicu da primite platu koja vredi 25 ili 30 maraka, dok stignete do banke – dve ili tri marke. Zato sve ovo o čemu smo pričali prkosi ekonomskoj logici.

Sada, da ne mešamo neke stvari, imamo dve institucije koje štampaju puno svoje nacionalne valute, ali to ne rade bez razloga. Jedna je, recimo, Evropska centralna banka – tri milijarde evra dnevno se odštampa, ali kuda ide novac? Da bi se otkupili dugovi zemalja članica evrozone i taj novac na posredan način vratio bankama koje bi ga plasirale u privredu ili stanovništvo, dakle u potrošnju. Da li može to Srbija da uradi? Ne može. Nemamo mi ekonomsku moć za to. Ili, recimo, Federalne rezerve SAD štampaju isto dolar. Zašto? Dolar je svetska valuta plaćanja; kada krene da štampa dolar, sva roba koja se uvozi u Ameriku postaje nekonkurentna, sva roba koja se izvozi iz Amerike postaje konkurentna. Da li je dinar svetska valuta plaćanja? Pa nije. Onda nemojte da se poredimo sa takvim finansijskim sistemima, ne možemo.

Niko mi ne reče od kolega iz bivšeg režima da li je tačno, evo, pitam ministra: 2015. godine, januara meseca, Agencija za osiguranje depozita uplatila je u budžet Republike Srbije 118 miliona evra, odakle taj novac? U tome i jeste problem, država iz nasleđenog stanja finansira obaveze iz budžeta prema Londonskom i Pariskom klubu, i to banaka koje su otišle u stečaj 2002, 2003. itd., a stečaj tih banaka i novčanu masu koja se prikuplja iz stečaja kontroliše Agencija za osiguranje depozita. Da li je bilo normalno da Agencija akumulira sredstva, a država plaća obaveze prema Londonskom i Pariskom klubu? Zato su 2015. godine uplatili u budžet Republike Srbije 118 miliona evra.

Isto tako, nije bilo logično – oni koji napadaju, a iz bivšeg su režima – da 2011. godine određujemo takvo poslovanje Agencije za osiguranje depozita, i to zakonom ovde, jednim zakonom o zajmu iz 2011. godine, gde smo tačno odredili u kojim bankama ta sredstva mogu da se deponuju, i sami sebi 2011. godine vezali ruke.

Ne vidim šta je tu toliko loše da jedan deo sredstava koja ima Agencija za osiguranje depozita bude korišćen za kupovinu državnih hartija od vrednosti. Koji su benefiti od toga? Prvo, ta sredstva i nisu tako mala. S druge

strane, Agencija za osiguranje depozita može da utiče prilikom kupovine državnih hartija od vrednosti na prinose, odnosno da smanjuje kamatu na tržištu po kojoj se zadužuje Republika Srbija. Imate još jednu, da tako kažem, pozitivnu posledicu, ako pozitivne posledice postoje.

Dovodi se u pitanje još jedna stvar... Pokušavam da objasnim da ekonomija nije nešto što možete samo da tumbate ili izvlačite činioce, jer kad jednu stvar promenite u ekonomiji, nikada niste sigurni na kom će mestu da se multiplikuje problem zbog poteza koji ste uradili. Previše nepoznatih faktora ima, previše nepoznatih činilaca. Zato morate u svemu tome da budete jako oprezni i da za svaki potez koji povlačite budete sigurni, koliko je god to moguće, da štetnih posledica za privredni i ekonomski sistem neće biti. Zato i imamo danas jedan ovakav zakon. Zašto bi Agencija deponovala sredstva u bankama za koje smo u obavezi iz 2011. godine i po zakonu sa kojim ova vlada nema ništa, a one nama da plaćaju negativan prinos? Znači, ovo je zakon koji je privremenog i oročenog karaktera.

Šta bi se desilo kada bismo sva sredstva kojima raspolaže Agencija za osiguranje depozita potrošili na, evo, prihvatom, programsko finansiranje budžeta (izgradnja infrastrukture je programski cilj)? Tog trenutka svakoj banci, bez obzira na to ko je osnivač, pada bonitet na međubankarskom tržištu. Ali da stvar bude još gora, pošto je Srbija država koja garantuje za štedne uloge do 50.000 evra, svi krediti koje te banke imaju, a koji nisu obezbeđeni hipotekom ili nekim drugim čvrstim obezbeđenjem, utiču na likvidnost države, opštu likvidnost države i njen kreditni rejting i bonitet.

Nadam se da sam kolegama objasnio zašto treba biti oprezan i ne treba se u ekonomiji... Ima mesta i za politiku, ali ne može politika da bude ta koja će uvek da bude dominantna u odnosu na struku. Evo, jedan nesmotren politički potez: nekim zakonom, slažem se, trebalo je da se obeštete ljudi kojima je nepravredno oduzeto poljoprivredno zemljište 1945, 1946, 1947, 1948. i 1949. godine, ali to je urađeno jako brzo, bez ozbiljne pripreme. I šta ste uradili? Pokidali proizvodne lance u Srbiji. Znači, kada nešto radite, morate da uradite dobro, dobro da isplanirate, dobro da zaštitite državu, da zaštitite privredu, ekonomiju, životni standard građana, pa onda da donosite odluke. Ovako, kada pročitam i kada čujem šta su sve moje kolege poslanici rekli, samo mogu da kažem da Srbija pod vašom vlašću ne bi opstala ni petnaest dana.

PREDSEDNIK: Hvala. Reč ima Saša Radulović.

SASA RADULOVIĆ: Hvala. Zahvaljujem predsedavajućoj što je dozvolila jedanaest minuta veoma, veoma, veoma široke rasprave o ovom amandmanu. Veoma, kao što kaže kolega Krasić, široke rasprave. Nadam se da je

ovo početak trenda da će predsedavajuća dozvoliti diskusiju u Skupštini, kada već jedanaest minuta dozvoljava poslaniku vladajuće većine da govori ovako široko o ekonomskoj temi. I ja bih mogao sada ovako od Kulina bana da objasnim kompletnu ekonomsku situaciju, ali izgleda da svi govori vladajuće većine završavaju na jednom, a to je – krivi su oni pre, a to što smo mi pet godina na vlasti i ništa uradili nismo i upadamo u sve gore probleme, i partijsko zapošljavanje i partijsko razaranje države nema kraja, o tome ni reči. Ono što je bilo pre pet godina, deset, petnaest, to je važno.

Jednog trenutka je potrebno preuzeti odgovornost i kazati – za ono što se sada dešava, odgovorna je ova vlast, i za dobro i za loše, pa da na taj način vodimo diskusiju, a ne svaki put kada neko iz opozicije bilo šta kaže o tome šta se dešava danas krene salva uvreda, uvredljivih naziva i vraćanje na neko vreme koje je bilo pre. Mnogo grešaka je pravljeno i pre 2012. godine, mnogo grešaka se pravi i danas, ali konačno očekujemo da će biti preuzeta odgovornost od strane onih koji vode državu, i da odgovaraju za ono što se dešava danas. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospođo predsedavajuća, jesam li dobio reč kao repliku? Hvala.

Dakle, opet iz namere da samo pojasnim izvesne izrečene misli, da ne bi bilo pogrešnog tumačenja. Nikada nigde Dveri nisu rekle da su protiv stranih investitora. To je zlonamerno tumačenje onoga o čemu mi govorimo, da prioritet ove države ne treba da budu strani investitori i ulaganje naših sredstava u dolazak stranih investitora, već ista ta sredstva, po ovom principu o kojem sam govorio, treba uložiti u domaću privredu koja je konkurentna i koja može da zameni uvoz domaćom proizvodnjom. Veoma je različito ako neko iz toga izvuče zaključak da smo mi protiv stranih investitora. Ne, mi smo za podršku domaćoj privredi u onim sektorima koji su konkurentni kao zamena uvoza domaćom proizvodnjom. Razrešili smo jednu stvar.

Druga stvar koju nam takođe često spočitavaju jeste ideja da smo mi za nekakvu inflaciju, za nekakvo štampanje novca bez mere i granice, za nekakvo korišćenje državnih para koje će ići na štetu države. Nikada Dveri nisu bile za tako nešto. Znači, primarna emisija, dodatno štampanje državnog novca ima smisla samo ako ga ulažete u konkretnu profitabilnu privrednu aktivnost koja će ta sredstva vratiti. Nema smisla da ulažete dodatno štampanje državnog novca u plate i penzije, jer ćete, naravno, izazvati ogromnu inflaciju i napraviti kaos u sopstvenoj državi. Ali i te kako ima smisla, brojne države sveta su se razvile upravo tako što su svoju primarnu emisiju, dodatno štampan novac, ulagale u

velike infrastrukturne radove, novo zapošljavanje i dodatne domaće privredne aktivnosti.

Konačno, ono što je veoma važno, tajkuni nisu nastali 5. oktobra 2000. godine. Tajkuni su bivši komunistički i socijalistički direktori koji su upropastili svoje firme, napravili privatna carstva i isto služili režimu Slobodana Miloševića kao i svim režimima do sada. Dakle, to su tajkuni, kao pljačkaši u svim režimima do sada.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Arsiću, po amandmanu? Da.

VEROLJUB ARSIĆ: Imamo čitavo prepodnevno zasedanje jednu prilično široku temu. Bio sam mnogo više u temi kada je u pitanju ovaj amandman po kome sredstva iz Agencije za osiguranje depozita treba da budu deo programskog finansiranja budžeta Republike Srbije. Međutim, ova priča oko štampanja novca, samo tri slučaja imate u svetu: Švajcarska centralna banka, koja štampanjem novca brani švajcarski franak da ne bude previše skup; Evropska centralna banka da otkupljuje državne dugove i plasira u banke koje bi te kredite plasirale u privredu ili stanovništvo po nižim kamatnim stopama i na taj način podigla potrošnju; treći primer su Sjedinjene Američke Države zato što je dolar svetska valuta plaćanja i štampanjem dolara pojeftinjuju svoju izvoznju politiku, a poskupljuju svoju uvoznju politiku i podstiče domaću potrošnju.

Sad pitam – da li Srbija ima ekonomsku moć da tako nešto uradi? Ko sme da mi kaže da ima makar jedan promil takve ekonomske moći? Pa nema. Naš jedini način da izađemo iz mera fiskalne konsolidacije... Ja bih voleo da mi ovi što se smeju rezultatima i rastu BDP-a od 2,7% pronađu zemlju u svetu koja prilikom sprovođenja mera fiskalne konsolidacije ima rast BDP-a. Hajde nađite. Hajde nađite. Ja bih voleo to da čujem. Znači da su mere tačno i precizno određene.

Znači, jedini naš način, i to se već dešava, jeste da se sa smanjenjem državnog duga taj novac kojim država smanjuje svoje dugove vraća bankama, koje bi kreditirale privredu i stanovništvo po nižim kamatnim stopama. Da li se to dešava? Dešava se. Jula 2012. godine dinarski kratkoročni krediti su bili 35, 37, 38, 40 posto. Koliko su danas? Za one koji nemaju dobar bonitet između 10% i 12%, a za one koji imaju dobar bonitet ispod 7% ili 8%. Znači, naterali smo jednim delom banke da njima klijent ne bude država, nego privreda i stanovništvo. Na taj način podižemo domaću proizvodnju i potrošnju.

Ako ćemo da štampano novac da bismo podizali domaću potrošnju ili proizvodnju, imaćemo 1992. i 1993. godinu, pomirite se s tim. Ne može država da se finansira štampanjem novca. Srbija ne može. Možda neke druge

države mogu, Srbija ne može. Šta imate kao posledicu? Neko kaže – inflaciju. U redu. Neko kaže – pad kursa dinara. I to je u redu. Ali šta će biti sa onima koji posluju ovde? Da li treba da ih podelimo na domaće i strane investitore? Ja mislim da ne. Bio on domaći ili strani, ima da beži iz Srbije koliko ga noge nose i da ostavlja ovde nama nezaposlene radnike.

Znači, moramo da vodimo odgovornu politiku, i monetarnu i po pitanju javnog duga i po pitanju subvencija koje se daju privredi, poljoprivredi i granama koje finansira država, jer samo na taj način možemo da zadržimo poslovno okruženje i poslovni ambijent koji danas imamo. To nije palo s neba.

Molim kolegu Krasića da ne dobacuje.

Ometate me, kolega Krasiću. Potrebna je koncentracija da se nekim ljudima nešto objasni, zato.

Dakle, potrebno je određivanje takvih mera koje će da garantuju svakom ko dođe u Srbiju da ulaže da ima ekonomski i pravno sigurnu državu; znači, da on zna da će, kada uloži pedeset ili sto miliona evra u srpsku privredu, za godinu dana tih pedeset ili sto miliona evra zaista da bude i dalje pedeset ili sto miliona evra.

Te priče da se novac iznosi iz Srbije... Po Zakonu o deviznom poslovanju, možete iz Srbije da iznesete samo onoliko novca koliko ste uneli. Možete i više, kao dividende, ali tada plaćate jako visoke poreze. Za razliku od bivšeg režima koji je 2010. godine potpuno liberalizovao devizno tržište pa je mogla i da se avansira roba iz uvoza i da se isplate avansi i da se nikad ne vrate i da se izveze roba i da se nikad devize u zemlju ne vrate. E, tako su nastali ozbiljni tajkuni u Srbiji. Tako je bilo zaista. Koristeći takvu zakonsku regulativu, mnogi od njih su akumulirali, maltene, sedamdeset ili osamdeset privrednih resursa u Srbiji, što u državnom, što u javnom, što u privatnom vlasništvu, jer su zarađivali enormna bogatstva na kursu dinara i monopolskom položaju koji su stekli zato što se kasnilo sa donošenjem antimonopolskih zakona. Sada se neko čudi što imamo privredu u ovakvom stanju, privredu kakvu smo zatekli u 2012. godini.

Da vas podsetim još jednu stvar, 8. avgusta 2012. godine evro je bio 119,80, a danas je 123 dinara, posle pet godina. Avgusta 2008. bio je 78 dinara i skočio je, izračunajte sami, za 50%, a potrošeno je 4,5 milijarde deviznih rezervi (bar je to poznat podatak, ko zna koliko je nepoznato) da bi se sačuvao kurs dinara, koji nismo sačuvali. Tada je došlo do pada stope zaposlenosti, odnosno povećanja stope nezaposlenosti i do povećanja javnog duga, koliko god to hteo neko da prizna ili ne, jer je tad privreda prestala da postoji. Oni koji su

imali takvu inflaciju i takve skokove evra u odnosu na dinare, bežali su iz Srbije, zatvarali fabrike. Sada su oni zabrinuti za radnike. Nemojte o tome da pričamo.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Zahvaljujem još jednom predsedavajućoj na dozvoljavanju ovako široke diskusije.

Čuli smo ponovo da se vladajuća većina „vadi“ sad na fiskalnu konsolidaciju, koja teče valjda. Koliko znamo, od Milke Planinc, stariji građani i poslanici će se setiti, imamo tu tekuću fiskalnu konsolidaciju. Slično kao ona revolucija koja teče u vreme Tita, koja nikad ne završi, a uvek teče i, u stvari, ništa se ne dešava. Znači, u toj fiskalnoj konsolidaciji nema ni konsolidacije, ima samo povećanja poreza, ima samo otimanja penzija, smanjenja plata, povećanja akciza, znači, svih mogućih nameta. Nikakve reforme nema, jer država se nigde reformisala nije. A kud i da se reformiše, jer mora onda praktično sama partokratija sebi da seče granu na kojoj sedi i da nas ne košta više ovoliko koliko nas košta. Ništa od te konsolidacije nema.

I sam kolega je pomenuo da su 2012. godine nasledili privredu u jako lošem stanju, što je tačno, a onda je lepo priznao građanima da je i danas isto takvo, tako da se postavlja pitanje šta su radili prethodnih pet godina pošto su sve poluge vlasti u njihovim rukama. Kada je pokušano uvođenje reda, to su sprečili. Rezultat njihove politike je ovo što imamo danas.

Takođe, pitanje oko stranih investitora... Niko pametan nema ništa protiv stranih investitora. Međutim, ono protiv čega imamo jeste kada se privileguju strani investitori na račun domaćih, pa dobijaju subvencije, pa dobijaju zemljište džaba, pa se njima grade hale... Praktično, njima se stvara prostor da zapošljavaju naše ljude kao jeftinu radnu snagu. E, protiv toga imamo nešto. Kada bi se donele mere koje su jednake za sve – a te mere sigurno nisu ove subvencije po radnom mestu, nego te mere moraju da budu smanjenje poreza i doprinosa – onda je to dobra klima za sve. To je onda dobra ekonomska politika, koja vodi računa o celoj domaćoj privredi.

Kada govorimo o izvlačenju novca iz zemlje, ja ću podučiti malo cenjenog poslanika da se novac ne izvlači kroz dividende, nego kroz fakturisanje usluga koje ne postoje, naduvavanje cena robe koja se prodaje iz inostranstva. To je ogroman novac koji izlazi iz zemlje. Imamo i duple fakture, gde međunarodne institucije vode računa o tome koje se fakture prijavljuju u Srbiji, carini i Narodnoj banci, ako su usluge u pitanju, a koje sa druge strane u svetu. Pa imamo njihovu računicu (znači, ne iz Srbije, nego međunarodne institucije koje se bave ovom) da negde pet milijardi dolara svake godine napušta Srbiju; u periodu od dvanaest godina, to je pedeset, odnosno šezdeset milijardi dolara.

Toliki je taj novac. I onda se vraća, pere preko nekih ofšor destinacija i vraća u Srbiju.

Ako zaista imate nameru da uvedete red u zemlji, onda bi trebalo prvo zakon o poreklu imovine da donesete, koji se najavljuje. Naravno, i oni pre vas su ga najavljivali, pa nijedan to nije doneo, nijedna vlast, pošto joj ne odgovara. Pa biste onda doneli neke zakone koji strogo kontrolišu poslovanje iz ofšor lokacija da biste sprečili izvlačenje tog novca i kapitala iz zemlje. Ovo su stvari koje bi trebalo da radite.

Umesto toga, najlakše je smanjiti penzije, smanjiti plate, povećati poreze, povećati cenu struje, povećati sve namete za građane i privredu, a s druge strane, partokratija da se sačuva, sa svojim nesposobnim kadrovima, koji nas koštaju ogroman novac. Da podsetim, pošto ovo jeste rasprava o ovim zakonima koje donosimo, država Srbija je na ime aktiviranja garancija za kredite koje su uzela javna preduzeća, sa svojim nesposobnim partijskim kadrovima, prošle godine platila 39 milijardi dinara, a to je oko 310 miliona evra. Ove godine budžet je predvideo još 40 milijardi dinara, to je još 310 miliona evra. To je duplo više nego što je oteto penzionerima svake godine. Ovo vam je trošak partokratije, ovo je trošak partijskog zapošljavanja.

Pre nego što krenete ka građanima i podižete poreze, otimate plate i penzije, država prvo mora da uvede red. To bi bila odgovorna politika. Hvala.

PREDSEDNIK: Po Poslovniku, izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Pitanje dostojanstva Narodne skupštine, gospođo predsednice. Samo da kažem, imam puno razumevanja za to što se ne čuje možda baš sve, jer kada se nešto priča ovako haotično i ovako nadugačko i naširoko, zbrda-zdola, vrlo lako može da se propusti. Ali ja sam čuo, pa sam hteo da vam skrenem pažnju.

Pitanje dostojanstva, iz više razloga. Prvo, ponovo priča o nekoj jeftinoj radnoj snazi, potpuno deplasirana. Pričali smo već na tu temu. Ne može da priča na tu temu neko ko sam nije nikakav radnik, ko nema snagu veću od 1,4% na izborima. Dakle, to je potpuno besmisleno. O jeftinim stvarima može, ali s ove druge dve stvari vređa Narodnu skupštinu.

Sledeća stvar, uopšte da priča na temu rada, bilo kako, ne može neko ko se zalagao za to da se zatvori Železara, a pet hiljada ljudi pošalje na ulicu, dakle neko ko na taj način pokazuje...

(Predsednik: Poslaniče, to nije povreda Poslovnika.)

Jeste, jeste, hoću da vam kažem da tako neko ne može da govori u Narodnoj skupštini. Mislim da bi na to trebalo obratiti pažnju.

Ima još stvari koje su bile sporne, a takođe imaju veze sa dostojanstvom.

(Predsednik: Svaki poslanik je ravnopravan i može da govori.)

Znate, kad neko kaže da će kolegu podučiti, mislim da to takođe nije bilo na mestu. Zašto to mislim? Zato što je pominjao subvencije. Dakle, ako treba da se podučavamo o subvencijama, a to nije nivo za raspravu, zašto nas neko ne poduči o sopstvenim izjavama iz 2013. godine, kada je pričao da subvencije podržava?

(Predsednik: Poslaniče, to nije povreda Poslovnika, čl. 27.)

Da li je član 107. pitanje dostojanstva?

Mislim da je pitanje dostojanstva i kada neko govori o porezu pa se zbuni. Zašto? Zato što ima knedlu u grlu kad god tu reč kaže.

Ali mnogo važnije od toga, a ima veze sa dostojanstvom neposredno, gospođo predsednice, to je pitanje partokratije. To je velika i zvučna reč, a kada je kaže neko ko namešta posao sopstvenoj ženi i kumu, neko ko sam sebi izdaje grejalice, iz pokreta u udruženje, pa onda sve samom sebi nazad u džep da bi uzeo novac koji uzima, direktno partokratski, da ne kažem fantomskim udruženjem, to je takođe pitanje odnosa prema dostojanstvu.

Mislim da te stvari treba da sankcionišemo na vreme. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala, poslaniče. Malo je nemoguće da sankcionišemo, meni su svi poslanici jednaki i imaju pravo da govore, danas nešto šire nego što je materija amandmana.

Reč ima Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Po amandmanu. Naravno da nije tema fiskalna konsolidacija, ali pošto je danas široka tema, onda svakako treba nastaviti. Mene je lično kao nekoga ko je od 2014, 2015. godine u ovom parlamentu u Odboru za budžet zaboletelo poređenje sa nekim reformama koje su bile prethodno. Zašto? Zato što su reforme koje su krenule 2015. godine, a trebalo je da se završe u decembru 2017. godine – danas smo mi još u njima – pokazale i matematički dokazale bolje ekonomske rezultate, koji su posledica odluka koje je donosila Vlada, a podržavala Skupština Republike Srbije.

Mi smo u fiskalnu konsolidaciju krenuli iz dva ključna razloga: zato što nam je javni dug bio prevelik i zato što nam je deficit bio na 6,5%, da podsetim one koji nas porede sa Milkom Planinc, i što nam je BDP 2014. godine bio minus 1%. Danas, 2017. godine, nalazimo se na rastu BDP-a, koji je 2016. godine bio 2,74%. Devizne rezerve su nam porasle, spoljni dug nam je na 23,9 milijardi. Znači, fiskalna konsolidacija je dala rezultate.

Da li se to nekome sviđa, da li neko misli da može drugačije, odlično, super, ali ono što radi Vlada Republike Srbije, ekonomski zakoni koji se donose, koje Skupština prihvata od Vlade, mogu nekome da se sviđaju ili ne sviđaju, ali, matematički, imate jasne pokazatelje koji govore da makroekonomski parametri Srbije rastu. Ako 2014. godine imate BDP minus 1%, 0,8, 2,8%, preko 3%, Svetska banka, MMF; ako imate deficit koji je bio 6,5%; trebalo je u decembru 2017. godine, po završetku fiskalne konsolidacije, da budemo na 2,9% da bismo ispunili uslove Mاستrihta, danas smo na 1%, malo više od toga – šta ne valja u merama Vlade Republike Srbije?

Mi, naravno, politički možemo da se osporavamo, možemo uvek da nalazimo nove različite teme, ali u makroekonomskim parametrima smo tu gde jesmo. Ne bih da podsećam da, pored dva, imamo inflaciju koja je kao u zoni evra. Kada je to u Srbiji bilo? Kada je inflacija bila na nivou evropske zajednice? Kada je rast BDP-a...

I, u pravu je gospodin Arsić kada kaže, nikada se nije desilo da po završetku programa (a mi ga još nismo završili, završavamo ga 2017. godine) jedna zemlja beleži rast BDP-a i smanjenje nivoa nezaposlenosti.

U redu, ne vidimo, nije ni bitno; neki vide, neki ne vide. Bitno je da, kada donosimo teške odluke, građani Srbije nama veruju, a to pokazuju rezultati izbora.

PREDSEDNIK: Saša Radulović, izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Činjenica jeste da je deficit smanjen, ali cela diskusija koju sam ovde vodio tiče se toga kako je smanjen deficit. Deficit je trebalo da bude smanjen tako što država uvede red, pa ukine sva ona trošenja i javašluk koji postoji u državi, pa ukine partokratiju, nesposobne partijske kadrove i sve te stvari, pa onda, ako to nije dovoljno, poseže za drugim merama. A način na koji je država Srbija smanjila deficit (o ovome sam govorio i u raspravi o budžetu) jeste: otela je penzije, smanjila je plate u javnom sektoru, zatim je posegla za tim da podigne sve poreze, PDV sa 18% na 20%, sa 8% na 10%, sve akcize, uvela je novu akcizu, povećala porez na imovinu, sve moguće dažbine i, praktično, posegla u džep građana i privrede i time smanjila deficit.

Mi mislimo da je to pogrešno. U isto vreme, podsetiću – prošle godine trideset devet milijardi dinara, ove godine četrdeset milijardi dinara na ime aktiviranja garancija za kredite koje su uzela javna preduzeća sa nesposobnim partijskim kadrovima, koje nisu u stanju da plate, pa to plaćaju građani Srbije, svake godine duplo više nego što je oteto penzionerima.

S druge strane, da ispravim jednu stvar. Mi nikada nismo govorili o zatvaranju Železare, nego o uvođenju reda u Železari. To sam pokušao da uradim i 2013. godine kao ministar privrede, ali me je zaustavio tada PPV. Uvođenje reda znači znati obaveze, znati prihode, praviti poslovni plan, a ne ono što je urađeno – dve godine ništa, neki spasioци, menadžmenti, 270.000.000 evra gubitka i na kraju budzašto prodato Kinezima, i to kao imovina, ne kao firma, gore nego što je urađeno sa „Sartidom“ svojevremeno kad je prodat Amerikancima. Znači, to je pitanje neodgovornosti.

Inače, poslanici vladajuće koalicije imaju manir da kad god čuju argumente koji im se ne dopadaju, ne odgovaraju na argumente, nego lično napadaju govornike, pa pokušavaju da ih blate, da govore neistine o onome što oni rade, šta misle i kakvi su. Ovo je izraz slabosti, pa bih molio da se to više ne dešava. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, u nečemu da se složim s kolegom koji je govorio pre mene, a to je da država treba da uvodi red i ukida nesposobne rukovodioce. Međutim, i građani ukidaju nesposobne i nepoštene političare, pogotovu ako žele da budu stečajni upravnici Srpske napredne stranke. Bio je tu jedan pa je čekao dva izborna ciklusa da se vrati ovde u klupu. Sad vidim da se na tuđim greškama neko nije naučio pa ponavlja iste greške; znači nije ni zaslužio da vodi državu.

Što se tiče izvlačenja novca, duplih faktura, uvoza robe po neopravdano visokim cenama, nije ovo 2010/11, nije, promenjeni su zakoni, pa ne možete više po Zakonu o deviznom poslovanju da avansirate robu i usluge, a da ih ili ne uvezete ili vratite novac. To su ovi ovde preko puta mene radili: sestrinska firma uplati, napravi fakturu, da firmi, domaćoj kompaniji ovde u Srbiji, tu fakturu za uvoz robe i usluga, i nikad ne uveze ni robu ni usluge. Akumulira! To je prava mašina za pranje para – voleo bih da je kolega profesor tu. Prava mašina za pranje para, da vi iz privrede akumulirate godinu dana kapital tako što ne plaćate nikome ništa, a onda sebi kao sestrinska firma date profakturu, kupite evre po današnjem kursu, izvezete te evre iz Srbije, poremetite kurs za sutra, vratite evre sutra, jedan deo, ne sve; jedan deo vratite i platite dobavljačima nešto što ste kupili pre godinu dana, po nižoj ceni u evrima nego što je to bilo juče. To je moglo do 2012. godine.

Što se tiče faktura koje se naduvaju iz zemalja koje su poreski rajevi, mislim da su izmene i dopune Zakona o deviznom poslovanju regulisale da faktura za uvoz robe i usluga ne ide prema sedištu preduzeća koje vrši uvoz

robe i usluga u Srbiju, nego prema zemlji i cenovniku zemlje iz koje potiču roba i usluge. Hajde demantujte da nije tako. Tako piše u Zakonu, tako sprovodi taj zakon devizni inspektorat.

Ali znate šta, najlakše je da stvari ne vidite. Najlakše je da zabijete glavu u pesak i ne vidite da onaj koji vodi državu, Vlada Republike Srbije, Aleksandar Vučić, izabrani predsednik Republike Srbije, dobije na izborima 55%, a onda kažete da on vodi lošu politiku. Pa, možda vodi lošu politiku za neke koji su izgubili privilegije i mogućnost da pljačkaju čitavu srpsku privredu, čitavo srpsko društvo, ali za veliku većinu građana vodi dobru politiku. Ako hoćete da pobedite Aleksandra Vučića, onda počnite da vodite politiku bolju nego što on vodi. Sumnjam da ste to u stanju da uradite.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Kad bismo kontrolisali sve državne resurse, kontrolisali RTS i sve medije, sigurno bismo pobeđivali na izborima i sa preko 50%. Međutim, pošto je to nebitno za ovu diskusiju, jedini manir, ponavljam – kad god govorimo o nečemu argumentovano, u redu je da se druga strana ne složi s tim, da ukaže na stvari koje nisu rečene, da o tome diskutujemo, ali pokušavati uvrediti drugog govornika, govoriti o njemu lično, ko je šta na izborima, zaista nije za ovaj dom. Međutim, očigledno, to će tako da se nastavi pošto argumenata po stvarnim pitanjima nema.

Kad pogledate sve ove strane investitore, ova priča o Zakonu o deviznom poslovanju, pitanje za poslanika je – da li zna koliko devizni inspektorat ima zaposlenih? To bi bilo da se vidi koliki posao taj inspektorat sad obavlja i koliko su mu skresane nadležnosti i šta uopšte može da uradi.

To što je ovo rađeno i ranije, pre 2012. godine, u periodu kad se desila pljačkaška privatizacija, i nastavljeno nakon toga, ne opravdava ove koji rade danas i koji ne vide da se to dešava. Ova politika bezumnog subvencionisanja stranih investitora, gde dobijaju ogromne subvencije, dobijaju pogodnosti za zemlju, grade im se fabrike, zapošljavaju naše ljude kao jeftinu radnu snagu i onda profit preko tih transfernih cena izvlače iz Srbije... Što je njihovo pravo, jer svaki poslodavac, odnosno svaka firma želi da maksimizira svoj profit, i to da ga maksimizira u zemlji iz koje dolazi. To je njihovo legitimno pravo, ali naša država ne radi ništa da to spreči. Nije radila ni ranije, ne radi ni danas.

Cela poenta svega ovoga je – niko nema ništa protiv stranih investitora, ali valja nam podržavati domaću privredu, a to se radi kroz smanjenje

poreza i doprinosa, to se radi kroz smanjenje birokratije, kod stvaranja uslova da domaći privrednik može da dobro privređuje i dobro zaradi. To je ključni problem sa ekonomskom politikom ove sadašnje vlade, i to što za pet godina na vlasti nijednu suštinsku reformu ni u jednoj oblasti društva nisu sproveli.

PREDSEDNIK: Reč ima Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Zahvaljujem.

Ovde se stalno pominje priča o bivšem režimu i spočitava i nama koji u tome nismo učestvovali. Meni je žao što nema kolega iz Demokratske stranke da oni, eventualno, nešto prokomentarišu (ne znam da li imaju neke neodložne obaveze), pa da odgovore.

Moram podsetiti uvažene kolege, oni su pet godina aktuelna vlast. Bio sam vrlo alergičan i kada su... A to svaka vlast voli, da stalno spočitava prethodnicima šta su loše uradili. Pa, dobro, oni su uradili, zato su bivši; hajde da vidimo šta sada mi, odnosno vi radite, koji ste sadašnji.

Što se tiče brojki – pokušavam da vratim stvari na argumentovan nivo, što nije uvek lako sa nekim poslanicima – jeste, tu ima raznih pokazatelja, neki su povoljni, a neki su ambivalentni. Kad se već toliko pominju brojke i napredak koji je ostvaren, zašto se ne pomene danas i druga brojka, koja se upadljivo zataškava, a to je da je od te strašne i katastrofalne 2012. godine, odnosno dolaska ove aktuelne vlasti, javni dug podignut sa petnaest na gotovo dvadeset pet ili preko dvadeset četiri milijarde evra. Hajde i to da kažemo. Kada se hvalimo, ili hvalite, pozitivnim bilansima, onda kažite.

Čuli smo od koleginice Tomić, ona je navodila neke pozitivne bilanse, ali je zaboravila da spomene i to da ... Rekla je dug je rastao. Pa deset godina raste. Pet godina ste vi na vlasti, on je rastao. Poslednja dva meseca, kaže ministar Vujović (meni je jako drago ako se ispostavi da je to tačno) da je sad počeo da opada, ali je sa petnaest otišao na preko dvadeset četiri, gotovo dvadeset pet milijardi evra. I udeo javnog duga u BDP-u je sa 65% porastao na 68%. To su te činjenice koje takođe treba da kažemo.

Što se tiče konkretnih predloga, pokušali smo da popravimo ovo. Ponavljam, naša grupa će glasati za ovo što je pozitivno, što je korak u dobrom pravcu. Mi smo samo hteli da ohrabrimo da stvar ode još dalje, odnosno da tu bude još hrabrija ta briga oko mogućnosti ili ta mogućnost ulaganja u domaće hartije od vrednosti.

Što se tiče ovih zakona koji se tiču zaduživanja, dodatnog zaduživanja, to nećemo podržati, niti mislimo da treba da se podrži, bez obzira na to što je ministar Vujović jako ubedljiv i ume jako lepo – to mu je posao, on je

bio takoreći ovlašćeni diler kredita, funkcioner Svetske banke – da objasni zašto je dobro podići neki kredit. Hvala.

PREDSIEDNIK: Povreda Poslovnika, reč ima narodni poslanik Milorad Mirčić.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram povredu člana 107. Poslovnika o radu Narodne skupštine.

Malopredašnji govornik, gospodin Arsić, kada je upozoravao odnosno ukazivao na negativne posledice pogrešne ekonomske politike, osvrnuo se na poslanike koji sede preko puta njega.

Jednom smo pominjali i nije zgoreg ponovo da opominjem – gospodo iz Srpske napredne stranke, kada navodite krivce, onda oni imaju svoja imena, prezimena i poslaničke grupe. Mi srpski radikali, istine radi, ne pravimo među vama razliku, isti ste vi i po programu i po politici. Ali da biste bili jasniji javnosti, jasno kažete, kada ukazujete na nekog ko je kriv za sadašnju ekonomsku situaciju ili političku, kažete, ako ne ime i prezime, onda poslaničku grupu ili političku partiju kojoj pripada, a ne tako – „ovi preko“.

Mi srpski radikali nemamo veze ni sa jednima ni sa drugima, mi čuvamo svoje dostojanstvo, a vi ostali kako hoćete. Hvala vam.

PREDSIEDNIK: Želite li da glasamo o povredi Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Ja bih malo o ovim dugovima, subvencijama i ostalim temama koje su baš u vezi s amandmanom. Sigurno neću da odgovaram na ovo, po pitanju politika. Mada, istina je da je nedostatak politike tu potpuno identičan epitet, tako da nema niko ništa da se ljuti zbog toga, tu politike nema pa nema.

Što se tiče nivoa duga, citirali smo već taj podatak ovde više puta: na dan 31.12.2012. godine 17,7 milijardi. To stoji u zvaničnom podatku, koji može da se proveri sada, dok mi o tome pričamo, i to može da se pronade na sajtu. Ko to pronade na sajtu, može da pogleda svojim očima, ne mora meni ništa da veruje. Onaj hronični problem sa matematikom – jeste deset milijardi, nije deset milijardi, to se lako proverava i lako se utvrđuje da to nije to.

Jedna strana problema je iznos; jedna strana problema je taj nivo koji je dostignut u dugu. Druga strana, mnogo opasnija, kad se gleda na duži rok, bilo kakva perspektiva, jesu uslovi. Dakle, postoje uslovi pod kojima nešto može lakše da se sanira i vrati i uslovi pod kojima je to vraški teško. E, te vraški teške, ako ne i gore od toga, mi smo dobili u pomenutoj 2012. godini. Ima li nekog u ovoj zemlji da mu to do danas nije jasno? Ja cenim, ima samo onih koji neće da

im bude jasno, koji odbijaju da prihvate da im bude jasno. Zašto? Da bi imali šta da kažu, da bi imali zbog čega da kritikuju ovde, pa da pominju i SNS, i Vladu Srbije itd.

Ako pogledate bilo koju od sednica na kojima se raspravlja o ovoj temi, vi čujete i egzaktne podatke i nivoe kamata, rokove itd., tu ne može čovek da ne razume, sem ako neće. Ja vidim, neće. Ne mora, nije sporno, samo nek bude spreman da svaki put čuje da je onda za to sam zaslužan. Neka bude spreman svaki put da čuje da su tu i njegovi lični grehovi, i zbog toga što je bio gde je bio, i zbog toga što je podržavao koga je podržavao, pa i zbog toga što danas podržava tog koga podržava. Kad neko danas, na primer, stoji, i to ponosno, ispred jednog dosovskog kandidata, on je dosovsku politiku prihvatio. Tu je sistem – s kim si, onakav si.

I, oni što se ljute zato što su izlazili na izbore sa dosovskim strankama pa im danas mnogo šta nije pravo, nek se ljute sami na sebe. Niko ih nije tukao po ušima da prihvate takvu politiku, da ponosno stanu ispred dvanaest godina potpunog uništavanja i devastacije ove zemlje, iza stotina hiljada izgubljenih radnih mesta, iza tog duga koji je gori nego ono što je bilo posle jedne decenije ratova i propadanja i tih uslova nad kojima posle drugi moraju kosu da čupaju. Niko ih nije tukao da to rade, sami su to prihvatili. Ako su to sami uradili, neka se ponose. Ako im je neprijatno pa se ne ponose, onda bar nek čute, nek ne prebacuju onima koji su od njih bolji i uspešniji.

To „bolji i uspešniji“ ne kažem ja, ne kažemo mi. Evo taj MMF o kojem se priča, evo ta Svetska banka. Pogledajte zvanične ocene programa koji se sprovode u Srbiji, videćete doslovce – jedni od najboljih programa u istoriji međunarodnih institucija. To znači da je sve ono što je zacrtano da bude rezultat, a zacrtano je strogo, zacrtano je kritički prema nama samima, uvek bilo i bolje od onoga što je predviđeno. Dakle, može i ima načina kad se o tome stara neko ko hoće, kome je zaista važno i ko ume.

Što se duga tiče, ima još dobrih vesti, imali smo ih već jutros – taj dug je počeo da se smanjuje. Dakle, oni koji su znali samo za uvećanja mogu da se raduju, ako im je zaista stalo do nečega dobrog za zemlju. Smanjuje se. Još jednom, zašto? Jer postoji Aleksandar Vučić, postoji Vlada Srbije, postoji parlamentarna većina koja hoće da se bavi stvarima koje su za zemlju dobre.

Ko ima problema sa kokošijim pamćenjem, opet njegov lični problem, ali kad god želi da se raspravlja na tu temu, može i on da čuje pokoju stvar, podsećanja radi. Godina 2013, ekskluzivno za one koji su zaboravili da su podržavali subvencije: „Sigurno je da u ovoj i 2014. godini nećemo ići na ukidanje subvencija za investitore koji otvaraju nova radna mesta“, otkriva za

jedne dnevne novine jedno lice, kategorije ministarsko, u to vreme. Još kaže, objašnjava: „Ova mera postoji i u drugim državama i jasno je da mora postojati nešto zbog čega će se ulagači opredeliti baš za Srbiju“. Tako je neko govorio 2013. godine. Dva meseca kasnije, kada bude ispraćen na vrata zato što je zaslužio to što je zaslužio time što je radio odnosno nije radio, što se sam lično reklamirao i pokušavao za svoj lični čar i privatni interes da koristi državnu funkciju, menja ploču, zaboravlja, odjednom pati od amnezije. Inače, ta emisija „Borba protiv pilećeg pamćenja“, ili kokošijeg pamćenja, mislim da se daje na Radio Beogradu subotom. Preporučujem, verujem da bi nekima jako dobro došla.

Isto lice u zvaničnom materijalu, zavedenom na zvaničnom sajtu svog fantomskog udruženja koje predstavlja kao neki pokret, a u stvari je privatno udruženje i ne može nikako da se registruje kao stranka, drži i sledeći materijal. Kaže – išao sa svojim najbližim saradnikom da pregovara oko toga da se učlane u jednu malu stranku jednog takođe bivšeg dosovskog lidera, jedne velike političke vedete i strašnog genija. Nisu se dogovorili, verovatno oko aranžmana, ali su pritom razgovarali na temu kakav doprinos mogu da daju ti lideri fantomskih udruženja. Oni kažu – nudili smo mu neki politički program i u njemu raznorazne stvari po mnogim kategorijama i temama, između ostalog neka zaštita je bila tema. Kaže – zašto mi ovo predlažemo i zašto nam treba ovo što mi predlažemo? Doslovce – da bi otpuštali višak radnika, da bi zatvorili Železaru u Smederevu. Onda prođe neko vreme, nekad dan, nekad dva, nekad godina, i čovek kaže – nikad ja to nisam tvrdio, ja da se zalažem za zatvaranje Železare?, ma, šanse nema.

Ima takvih primera još. Na primer, pre godinu ili dve samo – kako su javna preduzeća rak-rana i da ih treba zatvoriti; što ne može da se sredi, katanac i svi na ulicu, i onda lepo, citiram, piše detaljno: to preduzeće, pa ovo, pa ono... Ako ikoga zanima, to sve može da se nađe u zvaničnim materijalima koji i dan-danas, evo sad, dok o tome pričamo, stoje na zvaničnom fantomskom udruženju koje se predstavlja kao pokret, a ne može da se registruje kao stranka jer nema dovoljno potpisa podrške. I „Srbijagas“, i EPS, i Železara, i „Železnice“, i „Petrohemija“, i „Jat“, tj. „Er Srbija“.

Kad neko sve ovo zna, a uporno negira, mogu da zaključim samo jednu stvar – sam se trudi ne samo da ponovi istorijski uspeh od 1,4% na izborima, nego i da ga prevaziđe, prvom prilikom. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Nastavak iste retorike od strane vladajuće većine, koja nema argumente pa onda ide da vređa, izmišlja, priča neistine. To smo već naučili. Ja neću odgovarati istom merom. Ima toliko materijala o svim poslanicima vladajuće većine, ali to bi bilo vređanje dostojanstva Narodne skupštine, a i zabranjeno je ovde. Međutim, to ne sprečava ovog poslanika koji se svaki put javi i na isti način pokušava da uvredi mene. Evo, posvetio mi je sada jedno sedam minuta.

Da se vratimo na suštinu i neke stvari koje je kazao, a koje su neistina. Građani treba da znaju da je u trenutku kada je ova vladajuća većina preuzela vlast javni dug Republike Srbije bio oko 15,5 milijardi evra. To je bilo u trenutku kada su preuzeli vlast. Nakon toga, krenuli su da „zidaju“ taj dug, koji je porastao za više od devet milijardi za ovih pet godina koliko su na vlasti. Vlast pre njih, od 2008. do 2012. godine, preuzela je javni dug od 7,5 milijardi i dovela ga do 15,5.

To je, znači, od osam prešli na devet. Razlika jeste u tome što su sada, uplašeni tim ogromnim teretom javnog duga, posegnuli u džepove građana i privrede, povećali sve poreze, oteli penzije, smanjili plate ne bi li nekako spustili taj javni dug, odnosno ne bi li nekako smanjili deficit, naravno, ne radeći nikakve reforme unutar svog javnog sektora, odnosno ne reformišući državu, ni jednu jedinu reformu. Pitanje za sve građane – da li znaju jednu oblast društva u kojoj je uveden red, jednu jedinu oblast?

Znači, kada imate ovakve činjenice, onda, naravno, bežite od njih i pokušavate da uvredama sakrijete nesposobnost i ono što ste zaista uradili u prethodnih pet godina. Ovo je ono o čemu bi trebalo da razgovaramo.

Što se tiče Železare Smederevo, ponavljam još jednom, niko nikada nije govorio o zatvaranju, nego o uvođenju reda. Da smo uveli red 2013. godine, ne bismo imali 270.000.000 evra bačenih na spasioce iz Češke, ili odakle već, koje je angažovao lično predsednik Vlade, koji su se pokazali kao veliki problem i ostavili 270.000.000 evra duga.

Što se tiče subvencija stranim investitorima, kazali smo, kao što je i odgovorno, da prekidati ugovore koji su na snazi nećemo, pošto to odgovorne države ne rade, ali smo odmah krenuli u uvođenje reda među te subvencije i utvrdili da gotovo nijedan korisnik subvencija nije ispunio obaveze iz ugovora koje su potpisali, pa smo onda na osnovu toga i zaustavili sve subvencije.

(Vladimir Orlić: Čije su ono reči bile? Da li je neko poslao nekog od Živkovića da se lažno predstavlja kao Saša Radulović? Da li postoje dvojica Saše Radulovića? Ima jedan koji voli sednice i jedan koji ne voli, jedan koji hoće

da zatvori železnice i jedan koji neće. Da li ima jedan koji je pobedio na izborima i jedan koji je osvojio 1%?)

Naravno, pošto vam nije cilj da govorite o činjenicama, nego biste samo da napadate, odnosno da pokušavate da uvredite drugu stranu... Evo, sad nastavlja da dobacuje, možda da vas pustim. Hajde kažite, kolega Orliću, da vas čujemo.

(Vladimir Orlić: Koliko Radulovića ima?)

Glasnije malo, ne čuju vas građani kako dobacujete.

(Vladimir Orlić: Koliko ima Radulovića, jedan ili dva?)

Evo, dao sam vam priliku, pa ste prekinuli. Znači, od ovog dobacivanja nema ništa.

Sušтина je da su te subvencije bacanje novca. Ja sam to prekinuo. Dok sam bio ministar, imao sam veliki sukob s Aleksandrom Vučićem oko toga. I ne, ja nisam najuren, ja sam podneo ostavku zato što Vlada nije imala nikakve namere, i to je pokazano u vremenu koje je došlo posle, da uvede red u bilo koju oblast društva. Sve što je interesuje jeste da gradi svoju partokratiju i da nastavi da živi na grbači građana i privrede. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Po amandmanu. Dame i gospodo narodni poslanici, evo, malo o činjenicama.

Imam potpuno razumevanje za to što je gospodin Saša Radulović jedna nežna duša. Svakoj nežnoj duši teško padaju uvrede, klevete, neistine, ali da vidimo da li je ovo istina ili neistina.

Dvadeset peti decembar 2009. godine, predlog stečajnog upravnika Saše Radulovića u postupku stečaja dužnika Društveno preduzeće Prva srpska fabrika šećera „Dimitrije Tucović 1898“ Beograd upućen Agenciji za privatizaciju Republike Srbije, Centru za stečaj, da se dozvoli angažovanje „E-biznis servisu“ iz Beograda, Studentski trg br. 15/4, za pružanje knjigovodstvenih usluga, počev od 1. novembra 2009. godine.

Onda, isti takav predlog, gospodine Arsiću, poverenik Saša Radulović u postupku prinudne likvidacije Društvenog preduzeća Fabrika obuće „Moda“ Kovačica, da se dopusti zaključenje ugovora o pružanju knjigovodstvenih usluga sa Privrednim društvom „E-biznis servis“, koje zastupa direktor Tatjana Radulović.

Pa onda: predlog poverenika Saše Radulovića u postupku prinudne likvidacije DPP „Lune Milovanović“ Bavanište da se dopusti zaključenje

ugovora sa Privrednim društvom „E-biznis servis“, sa direktorom Tatjanom Radulović, o obavljanju knjigovodstvenih poslova.

Pa onda: predlog poverenika, stečajnog upravnika Saše Radulovića, od 18. februara 2010. godine, u postupku stečaja dužnika Društvenog preduzeća Fabrike obuće „Moda“ Debeljača, da se dopusti zaključenje ugovora o pružanju knjigovodstvenih usluga sa firmom „E-biznis servis“, kaže, u cilju zaštite i namirenja poverilaca itd.

Ja sam neki dan pričao o tome, pa je ova nežna duša, kojoj teško padaju neistine, rekla da mi iz Srpske napredne stranke lažemo, pa se, kada nemamo drugih argumenata, borimo protiv čoveka koji je uspeo da dobije manje glasova nego što je bilo belih listića na predsedničkim izborima. Rekao je da nije istina ono što smo mi iz Srpske napredne stranke tvrdili – da su on, njegov kum i njegova supruga, ako se ne varam... Mada je tu sad teško pohvatati ko je kome supruga, ko je kome kum, ja ću pokušati iz ovih imena da dođem do istine. Oni su rekli da to nije tačno.

Evo, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, kad gospodin Saša Radulović kaže da treba uvesti red u privredu, pa i u smederevsku Železaru, kako to izgleda u praksi. Ovo vam je račun firme „Pronet“ upućen „Beogradskoj industriji piva, slada i bezalkoholnih pića“, u restrukturiranju, račun broj 1/3/14, kaže: opis usluge – plaćanje po ugovoru o pružanju konsultantskih usluga 30% po potpisivanju ugovora. Dakle, 30%. Zna li koliko iznosi po ovom računu? Iznosi 690.000 dinara, pa kaže slovima – šest stotina devedeset hiljada dinara, da oni koji se možda ne razumeju dobro u brojeve mogu to i da pročitaju. Zna li ko je potpisnik za firmu „Pronet“? Sandra Savanović Stevanović. Ako se ne varam, supruga Aleksandra Stevanovića, poslanika Dosta je bilo. Evo, to je uvođenje reda u privredu.

Mogu i da vam pročitam ugovor o pružanju konsultantskih usluga. Kaže – između „Pronet“, Budimska 6, Beograd, koji zastupa Sandra Savanović Stevanović, sa Akcionarskim društvom „Beogradska industrija piva, slada i bezalkoholnih pića“ Beograd, u restrukturiranju, koji zastupa Milivoje Draganić. Član 1: „Predmet ovog ugovora o pružanju konsultantskih usluga su međusobna prava i obaveze“, pri čemu BIP ima samo obaveze, a ovi imaju samo prava, „između naručioca i izvršioca projektnih aktivnosti vezanih za“, pazite ovo, velikim slovima, „unapređenje prodaje i ljudskih resursa u sektoru prodaje Akcionarskog društva Beogradska industrija piva, slada i bezalkoholnih pića Beograd, u restrukturiranju, i predlog optimalnog tržišnog pozicioniranja“. Drugim rečima, oni kao usluge pružaju maglu, ne rade ništa, ali zato na ime samo

30%, to se valjda zove avans, dobijaju 690.000 dinara po ugovoru koji je zaključen sa BIP-om, koji je bio u restrukturiranju, i firmom „Pronet“.

Dakle, ovo su činjenice. Može ovo nekome da se sviđa, ne sviđa, da nekoga boli ili ne boli, ali ovo su činjenice. Kada gospodin Radulović govori o izvlačenju para, o ispumpavanju novca, o tome kako se to radi, on se čovek u to najbolje razume, on ništa drugo u životu nije ni radio, nego bio stečajni upravnik, imao sopstvenu firmu, sam sa sobom zaključivao ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga i preko svojih prijatelja, kumova, sadašnjih, neću da kažem partijskih kolega, pošto on partiju nema... Sada je postala u Srbiji moda, pošto nemate snagu da osnujete stranku, onda osnivate navodno neki pokret. Dakle, preko svojih kolega iz pokreta izvlačio je pare iz preduzeća koja su bila u stečaju ili restrukturiranju, i to je izvlačio 2009, 2010, 2011. godine, da bi mu 2011. godine Agencija za licenciranje stečajnih upravnika izrekla meru javne opomene i novčanu kaznu u iznosu od sto hiljada dinara zbog toga što je obavljajući dužnost stečajnog upravnika počinio težu povredu dužnosti, između ostalog, i zato što je pored ovih preduzeća o kojima sam govorio proneverio ogromna sredstva u firmama kao što su „Beogradski trgovinski centar“, „Novi auto-put“ a.d. u stečaju, Beograd, „Veko inženjering“ itd.

Imamo rešenje Privrednog suda u Beogradu gde mu se stavlja na teret ono što sam pročitao iz ovih predloga, ali to će gospodin Marijan Rističević detaljno da elaborira, da je bio suosnivač i suvlasnik pravnog lica, Privrednog društva „E-biznis servis“, a imajući u vidu odredbe Zakona o privrednim društvima i definiciju sukoba interesa iz Zakonu o Agenciji za borbu protiv korupcije, stečajno veće nalazi da je upravo povređena odredba člana 7. stav 4. Kodeksa etike za stečajne upravnike itd.

Mogu da čitam do sutra. Ovako se, gospodine Arsiću, na srpskom kaže „red u srpskoj privredi“, a to znači – zavuci sopstvenu ruku u džep nekog preduzeća kome si stečajni upravnik i te pare stavi na račun sopstvene firme. Eto, to je rešenje koje Saša Radulović nudi za srpsku privredu. Misli da građani to nisu prepoznali. Prepoznali su, gospodin Saša Radulović je na predsedničkim izborima dobio manje glasova nego što je bilo nevažećih listića u glasačkim kutijama. Kome nije jasno, taj se izgleda u politiku apsolutno ništa ne razume.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta. Izvolite.

VJERICA RADETA: Gospodine Arsiću, javljam se na osnovu 1. stava člana 32. Poslovnika, koji me obavezuje kao potpredsednika da pomažem predsedavajućem u radu. Meni je zaista drago što ste vi danas pokazali izuzetnu fleksibilnost, što ste dozvolili da narodni poslanici govore koliko god hoće, jer, vi

znate, sećate se, stav Srpske radikalne stranke je oduvek bio da se poslanik ne može i ne treba ograničavati ni po pitanju teme ni po pitanju vremena. Činjenica je da ovo danas radite da biste popunili vreme, da ne završimo radni dan za dva sata, da se ne bi mediji bavili tim, ali ja želim da vam pomognem iz jednog drugog razloga, kolega Arsiću.

Izgleda da ste zaboravili jednu činjenicu, mislim da bi bilo dobro da vas podsetim, da kažete i gospodinu Martinoviću i gospodinu Raduloviću, odnosno najpre Martinovića da podsetite da je sve ovo što on govori o Raduloviću verovatno tačno, ali da ga podsetite da su to bile glavne reference zbog čega ga je Aleksandar Vučić svojevremeno uzeo u Vladu. To bi trebalo da se vi setite, da ne moram ja ovako da vam pomažem.

Dakle, neka se nastavi rasprava, neka priča koliko ko hoće i o čemu hoće, to jeste, konačno, prava demokratija u Narodnoj skupštini, ali, samo radi javnosti i da znaju neki budući kandidati za ministre da treba da budu onakvi kako Martinović predstavlja Radulovića i da im je to garant da će ih Vučić ili neki Vučićev naslednik uzeti u Vladu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Radeta. Mislim da nisam povredio Poslovnik, pogotovo reklamirani član. Predsednica je, dok je predsedavala, postavila standarde, koje moram da poštujem kao potpredsednik.

Moram da vam odgovorim.

Isto tako, sve ove reference koje je čitao gospodin Martinović jesu i da budete razrešeni kao ministar.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Da li je replika?

PREDSEDAVAJUĆI: Imate reč, gospodine Raduloviću.

SAŠA RADULOVIĆ: Da li je replika?

PREDSEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku, jer i vi ste isto govorili.

SAŠA RADULOVIĆ: Kako nemam pravo na repliku?

PREDSEDAVAJUĆI: Isto kao što ni gospodin Martinović nije dobio.

SAŠA RADULOVIĆ: Aha, nemam pravo na repliku. Dobro, hvala. Očigledno dobro poštujete Poslovnik.

Prvo, pozdravljam ovu inicijativu vladajuće većine. Mogli bismo ceo dan da posvetimo meni, meni bi bilo jako drago. Jako mi je drago što mi toliku pažnju posvećujete. Naravno, iznosite potpune neistine. Koleginica Radeta bi trebalo da zna da ovu jesu neistine, jer da je išta od ovoga tačno, i u

najmanjem delu, da tu ima išta nezakonitog, da sam jedan dinar ikada uzeo i stavio u džep, već bih do danas bio procesuiran i bio bih u zatvoru.

Pošto to nije istina, pozivam vladajuću većinu da pokrene postupke. Pošto oni ne mogu da ih pokrenu, nego samo pričaju ovakve priče, da nauče nešto poslanici vladajuće većine, pošto su do sada ne znam koliko puta to pogrešno kazali. Aleksandar Stevanović nije moj kum, niti je ikada bio. Njega sam upoznao 2012. godine. Kada sam se ženio, on je imao 15 godina, tako da je to jedna velika neistina.

Za ovaj ugovor o kome govori vladajuća većina, o njemu ništa ne znam. U tom trenutku na čelu BIP-a je bio kadar SNS-a. Znači, oni su odgovorni za vođenje te firme. Zašto su potpisivali ugovore ili nisu, to je pitanje za njih. Tim i takvim poslovima se nisam bavio; bavila se, doduše trebalo je da se bavi, Agencija za privatizaciju. U to vreme je gospodin Martinović bio u Upravnom odboru, pa je njegov posao bio da se bavi tim stvarima i da li su ugovori dobri ili nisu. Tako da to, zaista, nikakve veze sa mnom nema.

Aleksandar Stevanović nije moj kum, niti je ikada bio.

Međutim, oni nastavljaju s ovim pričama, šta da radimo. Voleo bih da se ceo dan posveti meni, pošto bismo mogli o mnogo čemu da pričamo, i o karijeri i o tome šta sam radio.

Što se stečajeva tiče, ponosan sam na sve što sam radio u stečajevima, nikada ni jedan jedini dinar u svoj džep nisam stavio. Sve sam radio u skladu sa zakonom i u interesu poverilaca. Za to vreme sam ulovio razne lupeže koji su pljačkali, koji su pokušali da oštete poverioce. Recimo, da sam ja bio stečajni upravnik u Zekininim firmama – ima jedan Zeka koji ima firme, pa je ostavio mnogo njih u dugovima – tog Zeku bih stavio u zatvor, kao što sam već za mnoge učinio kao upravnik. Pošto se to, kada radite svoj posao kako treba, kada osporavate štetne ugovore, kada osporavate pljačke koje su se dešavale... Recimo, privatizuje se firma, neko optereti firmu kreditima, izvuče pare napolje i onda pusti firmu u stečaj. E, ja sam ih posle toga lovio u sudskim postupcima i zbog toga su stečajevi trajali dugo, pošto su nam sudovi spori. Ponosan sam na sve to, ponosan sam na rad sa Vericom Barać, koja je heroína srpske političke scene, pokušavali smo da sprečimo pljačku koja se u to vreme dešavala u Srbiji.

Što se tiče knjigovodstva, građani bi trebalo da znaju da je firma o kojoj se govori deo stečajne kancelarije, znači kancelarije stečajnog upravnika, da saglasnost na sve stvari koje se rade daje prvo direktor Centra za stečaj Agencije za privatizaciju, pa stečajni sudija, koji donose rešenje i potpiše saglasnost na potpisivanje bilo kog ugovora, pa nakon toga odbor poverilaca, tako da su svi bili u saglasnosti. A šta je rađeno? Pa u to vreme Zakon o

računovodstvu i reviziji je propisivao da knjigovodstvo u nekoj firmi može da vodi ili zaposleni u toj firmi (znači da bude u stalnom radnom odnosu) ili da angažujete agenciju koja će da vodi te poslove. Pošto nemate novca da platite sve to, a imate troje knjigovođa, onda odvojite deo kancelarije u agenciju, koja onda naplaćuje te usluge i idu plate tim ljudima, i trošak je kudikamo manji nego za bilo koji drugi stečaj. Ako malo vodite prosek onoga što se radi u stečajevima, to biste videli.

Pošto je to videla direktorka Centra za stečaj Agencije za privatizaciju, razumela ovu zakonsku obavezu, i sudija koja je vodila predmet, videli su i poverioci, videli su da su im smanjeni troškovi, onda su kazali, naravno, da tu nema sukoba interesa, jer to je novac za plate knjigovođa koji to rade, i to po mnogo manjim cenama, koje su negde... Da građani znaju o kom novcu govori uvaženi kolega, to je oko 5.000–10.000 dinara mesečno, zavisno od veličine, i ide na plate tih zaposlenih; pa nije bilo dovoljno, morao sam da nadoknadim ostatak njihovih plata.

Međutim, to njima nije bitno. Sve što im je bitno jeste da oblate čoveka koji radi svoj posao, koji lovi lupeže koji rasturaju firme, koji se pokazao i dokazao u tome i da pokušaju da mu podmetnu neke stvari koje nikakve veze s istinom nemaju. Na ovakav način blatite svakog pristojnog čoveka koji radi svoj posao.

Nisam uvređen i nije mi teško da slušam ove stvari. Samo sam pristojan čovek. Ove stvari koje se iznose su krajnje nepristojne. Imate izmišljotine, krivljenje stvari, govorite o stvarima koje ne razumete, pokušavate da prikazete stvari na način na koji se nisu desile. Još jednom podvlačim, ponosan sam na sve što sam radio u stečajevima. Uvek sam radio u interesu poverilaca i u interesu šticećenja stečajne mase. Ako sam ijednu stvari uradio u svim tim preduzećima, uspeo sam da ih zaštitim od lupeža koji su ih pljačkali.

Recimo, jedna od tih firmi koje su pomenute, iz Debeljače, imala je jednog direktora koji je istaknuti SNS-ovac, koji je praktično zadužio firmu i na kraju preuzeo sve hale na sebe, pa sam i njega uhvatio, procesuirao ga, podneo krivične prijave i nakon toga uspeo da vratim te hale u vlasništvo stečajne mase. Mnogo je ovakvih primera, nema dovoljno vremena da pričam o svima njima.

Podvlačim još jednom, kada govore o ovakvim stvarima, napadaju pristojne, poštene ljude, pokušavaju da ih oblate, to vam je siguran znak, dragi građani, da se radi o nedostatku argumenata, da se boje suštinske diskusije o tome da nema reformi u Srbiji, da su povećali sve poreze i doprinose, da pljačkaju zemlju, da praktično njihovi nesposobni kadrovi kreiraju ogromne gubitke za sve nas i da pokušavaju to da nadoknade tako što otimaju penzije,

otimaju plate, zavlache ruku u džepove građana i privrede i zbog toga Srbija propada. Govorimo o stotinama miliona evra, govorimo o milijardama evra. To je neodgovornost ove vlasti. Pa, da bi se sakrili od toga, govore o hiljadama dinara; od najnormalnijeg poslovanja i rada ljudi koji se bave time da spreče pljačku, zaustave imovinu, pokušavaju da naprave cirkus i da ih tobože optuže da su radili nešto nečasno. Ispod svakog nivoa. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, Nataša Jovanović.

NATAŠA Sp. JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, verujem da ne biste bili u stanju da kao predsedavajući u ovom trenutku kažete bez pomoći gospođe Bulajić o čemu se ovde raspravlja. Ni podnosilac amandmana više nije tu. Ovo traje već satima, ova farsa. Sve što je rekao Martinović o Raduloviću tačno je, i obrnuto. Cela ova farsa je, kako reče koleginica Radeta, da bi se trošilo i krckalo vreme i stvarao privid da razmatrate i razgovarate ozbiljno. A da hoćete da razgovarate o ovoj temi...

(Predsedavajući: Samo recite, koleginice Jovanović, koji član.)

Član 32. stav 2, pošto vi zamenjujete trenutno predsednika Skupštine.

Da vi hoćete, gospodo iz Srpske napredne stranke, ozbiljno da razgovarate o ovoj temi, a ne da stvarate privid kako se brinete i znate sve o ovome, vi biste se zapitali zašto Vlada Republike Srbije nema analizu negativnog uticaja svega što se dešava na privredu; zašto nemate analizu šta se dešava sa preko dvadeset banaka koje su pred stečajem ili bankrotstvom; kako će u tom slučaju Agencija, kojoj oduzimate deo sredstava, da se ponaša i kako će da namiri sredstva onima koji imaju oročenu štednju kada bankrotira?

Predlažem, gospodine Arsiću, da vi mesto predsedavajućeg (zato sam se najviše javila) prepustite koleginici Radeti, kako bi se na najdemokratskiji način rasprava o ovoj temi nastavila. Verujem da bi se ona mnogo bolje snašla u toj ulozi nego vi, jer očigledno je da vi sami ne možete da se snađete u dvostrukoj ulozi. Kada ste govorili, ima tome više od sat i nešto vremena, o amandmanu jednog narodnog poslanika, o čijem predlogu za izmenu i dopunu zakona sada raspravljamo, verujem da uopšte niste znali šta piše u predlogu tog amandmana, jer ste potpuno drugo govorili. Mi nemamo ništa protiv, Srpska radikalna stranka se zalaže za to da se ovde govori apsolutno slobodno, na najdemokratskiji način, o čemu god želite, ali ipak dajte da prekinemo farsu u kojoj optužujete jedni druge, a u stvari apsolutno se zna da ste vi podržavali Radulovića, on vas i da je sve što govorite jedni o drugima apsolutna farsa.

Razmislite o tome, jer vidite i sami da niste u toj situaciji, da gospođa Radeta preuzme predsedavanje Skupštinom.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Nataša. Očigledno je da ova tri minuta koja ste utrošili jesu bila da pošaljete poruku, a to je da se Martinović i Radulović međusobno podržavaju.

Što se tiče mog vođenja sednice, zahvalan sam gospođi Bulajić koja mi pomaže u vođenju sednice. Snašao bih se i sam, ali mi je lakše ovako, budite u to uvereni. Kao što vidite i kao što i sami znate, narodni poslanici su ti koji učestvuju u debati; dozvolili smo malo šire tumačenje dnevnog reda.

Jako dobro sam znao, dok sam izlagao, da se radi o amandmanu koji je podneo između ostalih i gospodin Obradović, gde se sredstva iz Agencije za osiguranje depozita mogu koristiti samo za programsko finansiranje budžeta, to je više puta rekao u diskusiji. Ako vam je to smešno, nema problema.

Vjerica Radeta, pravo na repliku.

VJERICA RADETA: Gospodin Radulović je u svom izlaganju rekao da misli da bi ja trebalo da znam da gospodin Aleksandar Martinović ne govori istinu. Zaista ne bih da budem arbitar između Martinovića i Radulovića. Sklona sam da mislim da su i jedan i drugi u pravu. Obično, kada se raspravljaju oni koji su bili na istoj strani ili imaju iste političke ciljeve, onda je svakako najbolje prihvatiti da su u pravu i jedni i drugi.

Istina je da smo mi navikli da Aleksandar Martinović menja mišljenje i da je nekada zastupao neke druge stavove, da je nekada govorio na drugačiji način, ali to svakako ne...

(Predsedavajući: Kolegice Radeta, ne znam kome replicirate, gospodinu Raduloviću ili Srpskoj naprednoj stranci.)

Gospodinu Raduloviću, jer je on rekao da misli da treba da znam da Martinović ne govori istinu. Dakle, vrlo precizno, gospodine Arsiću. Vrlo precizno.

Kažem da ja to ne mogu da znam i da sam sklona da verujem i da Martinović govori istinu o Raduloviću i da Radulović govori istinu o Martinoviću. Objašnjavam da znam da je Martinović nekada imao drugačije političke stavove, da je nekada na drugi način raspravljao, da je nekada bio žestoki protivnik EU, da je bio ozbiljan nacionalista. Sve se to promenilo upravo od onog momenta kada je počeo da podržava, između ostalog, i Sašu Radulovića kao člana Vlade Aleksandra Vučića.

Zaista ne treba da se dozvoli da se zaboravi da je Radulović bio član Vlade Aleksandra Vučića. Onaj ko ga je birao u Vladu, a to je Vučić, to ste vi, gospodo koji ste glasali, mora da ima bar osećaj odgovornosti. Ako je ovako kako vi kažete za njega, vaša je odgovornost; vi ste faktički nekoga za koga

kažete da je kriminalac, tog kriminalca birali u Vladu. Ne možete vi da se operete od te odgovornosti zato što sad pričate o njemu na ovaj način. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Tridesetak sekundi sam oduzeo kad sam prekinuo koleginicu Radetu. Nemojte tako, gospodine Milojičiću.

Pošto je danas predsednici Narodne skupštine Maji Gojković rođendan, povlačim opomenu koju sam vam izrekao.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, priznajem da ima i većih nacionalista od mene i većih protivnika Evropske unije od mene, ali isto tako znam da ljudi koji imaju hrabrosti da priznaju grešku napreduju u politici, a vi bezgrešni iz izbora u izbore dobijate sve manje i manje glasova. Ali da se ja sad ne bavim vama, niste vi bitni. Onaj ko dobije manje glasova od Belog Preletačevića, njime ćemo se baviti neki drugi put.

Ovde je jedan gospodin nežnog srca – kome teško padaju, kaže, klevete i uvrede – rekao da se borio protiv nekih lupeža. Evo šta je radio dotični gospodin... Ovo je inače, da ne bi bilo nikakve zabune, kao da mi sad nešto izmišljamo, lažemo, rešenje iz 2011. godine (kada Srpska napredna stranka nije bila na vlasti) Agencije za licenciranje stečajnih upravnika, gde se u obrazloženju odluke kojom je kažnjen Saša Radulović između ostalog kaže da je stečajni upravnik Radulović nesporni suosnivač Privrednog društva „E-biznis servis“ d.o.o., Beograd, koje se bavi pružanjem knjigovodstvenih usluga. Dakle, nesporni suosnivač. Isto lice je angažovano u postupku stečaja nad stečajnim dužnikom „Novi auto-put“ a.d. u stečaju, Beograd, što se utvrđuje iz obrasca broj 4 liste 1345. Pa se onda dalje kaže – nije osnovan navod stečajnog upravnika Radulovića da mu pozitivni propisi ne zabranjuju da angažuje pravno lice čiji je član – suvlasnik kao stručno lice. Svako ima pravo da u svojoj imovini poseduje i kapital pravnog lica, ali odredba Kodeksa etike zabranjuje sukob interesa. Ostali navodi iz izjašnjenja stečajnog upravnika, gospodina Saše Radulovića, nisu od značaja za odlučivanje u ovom postupku. Ceneći težinu počinjene povrede dužnosti, disciplinsko veće nalazi da se u konkretnom slučaju radi o teškoj povredi dužnosti. Stečajni upravnik je postupao suprotno imperativnim odredbama zakona i suprotno Kodeksu etike.

Stečajni upravnik, dakle Saša Radulović, bivši ministar privrede, jedna od grešaka Srpske napredne stranke – dakle, mi to otvoreno priznajemo – stečajni upravnik Saša Radulović je počinio više nepravilnosti u radu. Na taj način... Kaže – nisam ukrao nijedan dinar, ko mi dokaže da sam uzeo bilo šta... Agencija za licenciranje stečajnih upravnika kaže – na taj način ugrožena je bila

stečajna masa. Stečajna masa je dovedena u opasnost činjenicom da banke nisu blagovremeno obavestene o otvaranju stečaja. Stečajna masa je oštećena. Dakle, vodite računa šta piše.

Zna Saša Radulović proceduru. On je nama govorio šta piše u Zakonu o stečaju, ali je radio sve suprotno od onoga što piše u zakonu. Jer, evo šta kaže Agencija za licenciranje stečajnih upravnika – stečajna masa je oštećena isplatama licima koje su izvršene bez saglasnosti stečajnog sudije. Dakle, sve ove isplate sopstvenoj firmi radili ste bez saglasnosti stečajnog sudije. Stečajni upravnik je angažovanjem privrednog društva čiji je suvlasnik doveo sebe u sukob interesa i stvorio uslove za sticanje dobiti od stečajne mase mimo zakonskih okvira. Dakle, to je napisano u rešenju Agencije za licenciranje stečajnih upravnika 2011. godine.

Gde je greh Srpske napredne stranke? Što nam je ovo očigledno promaklo. Ali nam je promaklo za veoma kratko vreme, od septembra do decembra 2013. godine, kada je Saša Radulović glavom bez obzira pobeo iz Ministarstva privrede, tako da veliku štetu i nije mogao da napravi, iako je imao očiglednu nameru. Kao što je sistematski upropastio sva preduzeća gde je bio stečajni upravnik i postupao suprotno Zakonu o stečaju i suprotno Kodeksu etike stečajnih upravnika, što je potvrdila Agencija za licenciranje stečajnih upravnika, ali i Privredni sud u Beogradu.

Prema tome, kada Saša Radulović kaže „pokažite mi papire da sam ja nešto krao“, evo vam rešenja, samo jedno od rešenja Agencije za licenciranje stečajnih upravnika. I kaže – pokažite mi odluku suda. Evo vam rešenja Privrednog suda u Beogradu, opet iz 2011. godine, gde se Saša Radulović razrešava dužnosti stečajnog upravnika u predmetu stečaja nad GP „Novi autoput“, u stečaju, iz Beograda.

Nagradno pitanje za Sašu Radulovića – da li postoji neka firma u Srbiji u kojoj on nije bio stečajni upravnik? Da li postoji neka firma? Ja sam ovde pobrojao bar petnaest. Fascikla mi je, kao što vidite, prilično obimna. Nemam vremena sve ovo da čitam, u svim ovim preduzećima Saša Radulović je bio stečajni upravnik i radio jedno te isto – sam sa sobom zaključivao ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga i ostvario enormnu dobit. I onda kaže – ja imam rešenje za srpsku privredu. Evo, ovo su njegova rešenja za srpsku privredu: sve u stečaj, sve na prodaju i sve meni. Ali to nije rešenje za srpsku privredu.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Još jednom, jako je lepo, mogli bismo ceo dan da posvetimo meni pa da napravimo raspravu o tome, to bi bilo jako dobro. Evo, da obavestim

cenjenog i uvaženog poslanika da je to nezakonito rešenje donela korumpirana Agencija za licenciranje stečajnih upravnika, koja je 2011. godine bila u nadležnosti Mladana Dinkića, koji je danas savetnik Aleksandra Vučića za arapske poslove. Tako da kontinuitet od tada ide. Nakon što je to nezakonito i potpuno iskrivljeno rešenje doneto, sud je ukinuo to rešenje; pa je onda, kada je došao SNS, ponovo Agencija izdala još jedno isto takvo rešenje, pa ga je sud drugi put ukinuo. Pa su nakon toga treći put ponovo doneli nezakonito rešenje, jer štite one koji pljačkaju one koji su se borili protiv njih; pa je onda nakon toga, treći put, Agencija donela rešenja da se radi o lakšoj povredi, pa je to sud treći put ukinuo. Ovako izgleda cirkus sa korumpiranim državnim agencijama protiv ljudi koji se bore protiv pljačke u stečajevima.

Da ponovim još jednom, nikada ni jedan jedini dinar ni od koga nisam uzeo. Ove stvari koje su pročitane oborene su na sudu, pošto je, naravno, i stečajni sudija dao saglasnost, i direktor Agencije za stečajeve je dao saglasnost, i odbor poverilaca i sami poverioci su dali saglasnost, pošto tu nikakvog sukoba interesa nije bilo niti može biti.

Međutim, još jedna stvar je jako interesantna, ovde su saznali da im je ovo promaklo, ovim ljudima iz Srpske napredne stranke. Da vam kažem, ovo pitanje sam, pre nego što sam predložen da budem ministar privrede, pismeno obrazložio Aleksandru Vučiću. Imam mejl o tome, pa bih voleo kada bi Aleksandar Vučić imao smelosti, umesto da koristi poslanike u Skupštini i podmeće im stvari koje će da govore, da izađe na jedan TV duel, da mu pokažem taj mejl u kome sam mu predočio sve ovo što sam vama ispričao danas: i način na koji je to rađeno, i zbog čega je to korumpirano, i kako sam se borio za sve to, da on zna, i tada je znao, koliko sam radio na predmetima 24 sporne privatizacije, šta smo sve uradili tamo, pronašli sve dokaze o onome što je tvrdila Verica Barać. Međutim, to njega ne interesuje, interesuje ga samo blaćenje političkih protivnika.

Još jednom, ponosan sam na sve što sam radio. Sve ove stvari koje su pročitane ukinute su od strane suda, tri puta. Nemam sumnju da će vladajuća većina nastaviti da pokušava da mrcvari s ovim. Za građane je bitno – nikada dinara u svoj džep nisam stavio, koji mi ne pripada kao naknada. Ove stvari o kojima govorimo su plate ljudi koji su radili knjigovodstvo. Zaposleni radnici u tim firmama znaju koliko sam se borio za njihove interese i šta sam sve uradio: i u vršačkoj pivari da sprečim pljačku, i u šećerani da sprečim da imovina ode budzašto, u svim predmetima u kojima sam nastupao kao stečajni upravnik.

Tako sam radio i kao ministar, sprečio pljačku, sprečio pljačku i samog PPV-a i njegove familije. Tako ću raditi i u nastavku zato što Srbiju izjeda

partokratija, korupcija i burazerska ekonomija koja je vezana sa tim. To je ono što nas uništava.

Umesto da razgovaramo o suštini danas, poslanici vladajuće koalicije se bave mnome i pokušavaju nekim lažnim pričama, izvrtanjem stvari da prikažu, tobože, da sam uradio nešto što ne valja. Da jesam, već bih bio procesuiran, budite uvereni u to. Sve poluge vlasti imaju. Ali pošto nemaju ništa, onda mogu samo ovako da pričaju pred kamerama i pokušaju da prave cirkus. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Siguran sam da će na TV duel da izađe sa Aleksandrom Vučićem kada bude ušao u drugi krug predsedničkih.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ako će Saši Raduloviću da bude lakše, evo, priznajem, Saša Radulović nikada nije bio stečajni upravnik ni u jednom društvenom preduzeću, Saša Radulović nije suvlasnik firme „E-biznis servis“, Saša Radulović nikada nije sam sa sobom zaključivao ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga, ne postoji rešenje Agencije za licenciranje stečajnih upravnika, ne postoji rešenje Privrednog suda u Beogradu; ja sam to sve izmislio zato što me je mnogo strah od čoveka koji je na izborima osvojio nešto više od 1% glasova.

Ali postoji nešto što je istina. Istina je, kako kaže Saša Radulović, mejl koji je on uputio Aleksandru Vučiću, u kome navodi da je bio i stečajni upravnik, u kome navodi da je sam sa sobom zaključivao ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga, u kome navodi da je suvlasnik firme „E-biznis servis“, u kome navodi da ga je 2011. godine ta korumpirana, kako on kaže, Agencija za licenciranje stečajnih upravnika kaznila novčanom kaznom od 100.000 dinara. U tom mejlu stoji da ga je Privredni sud u Beogradu razrešio dužnosti stečajnog upravnika zato što je kršio zakon. Dakle, sve je neistina što ja kažem, evo priznajem, ali sve je istina što piše u mejlu Saše Radulovića upućenom Aleksandru Vučiću, u kome su sve činjenice izgleda mnogo detaljnije navedene nego što sam ja uspeo ovde u Skupštini da uradim.

Pošto gospodin Saša Radulović verovatno poseduje više informacija o svojim delima i nedelima dok je bio stečajni upravnik od mene, a to je sadržano u tom mejlu, ja vas molim, gospodine Raduloviću, donesite nam taj mejl, pa da i mi imamo više informacija o tome šta ste radili dok ste bili stečajni upravnik.

(Predsedavajući: Vreme, kolega Martinoviću.)

Zašto ovo ima veze s tačkom dnevnog reda? Srpska privreda je, dame i gospodo narodni poslanici, dovedena u ovakvo stanje i zbog ovakvih kao što je Saša Radulović.

Da se vratimo na početak krize. Makijaveli je još u XVI veku rekao – kada jedna država dođe u krizu, ona treba, da bi iz krize izašla, da se vrati na uzroke te krize. Sada, da vidimo koji su uzroci te krize. Uzroci te krize su pošast koja nas je zadesila 2009. godine i ... (Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Martinoviću, moram da vas prekinem, dobili ste dva minuta.

Poštovani narodni poslanici, u skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine, određujem pauzu u trajanju od jednog sata. Sa radom nastavljamo u 15 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Dame i gospodo narodni poslanici nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Čedomir Jovanović, Enis Imamović, Nataša Mičić, Olena Papuga, Nenad Čanak, dr Žarko Korać, Nenad Milić i Bajro Gegić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Krasić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, gospodine Krasiću.

ZORAN KRASIĆ: Samo da podsetim da nije dobro, kada se vrši dopuna Zakona o osiguranju depozita i Zakona o Agenciji za osiguranje depozita, da je tekst predložene dopune identičan. To znači da nešto nije u redu s ova dva zakona. To u prevodu znači da ovaj zakon gde se definišu nadležnosti Agencije za osiguranje depozita na neki način prepisuje ono što je materijalnoppravna odredba. Ali dobro, to je već sastavni deo našeg pravnog sistema.

Mi smo amandmanom tražili, ako se već sredstva fonda za osiguranje depozita, i to ona devizna sredstva, moraju na neki način plasirati u hartije od vrednosti, da to budu kratkoročne hartije od vrednosti.

U međuvremenu, vi ste prihvatili amandman i odustali od prvobitne ideje da se sto posto tih devizni sredstava plasira u hartije od vrednosti, u dužničke hartije od vrednosti, već ste rekli da samo 25% može da se plasira. Na taj način ste, u stvari, priznali šta ne valja u ovom konceptu koji ste zamislili.

No, da krenemo redom. Samo bih podsetio na sledeće: kada se država zadužuje na finansijskom tržištu, ona to radi da bi finansirala budžetski deficit ili da bi prikupila sredstva za neke javne projekte. Odavno se Republika

Srbija, kada emituje hartije od vrednosti, dugoročne, ne zadužuje radi nekih kapitalnih projekata, nego se poslednjih sedam godina mahom zadužuje zato što su joj potrebna sredstva da servisira svoj javni dug. Zašto da ga servisira? Zato što je jula 2012. godine javni dug bio oko petnaest milijardi evra, a danas je skoro dvadeset pet milijardi evra. To treba servisirati.

U praksi, moguće je to servisirati tzv. reprogramom, nekim novim kreditima, nekim novim zajmovima radi otplate dospelih obaveza po ranije uzetim zajmovima, međutim, tu Srbija više ne ispunjava kriterijume niti Svetske banke niti evropskih banaka i prinuđena je da sredstva obezbeđuje emitovanjem hartija od vrednosti i prodajom na tržištu. Nekada su to bile evroobveznice, to će tek da nam dođe glave, kako budu dospevale obaveze, a poslednjih nekoliko godina formula jeste – zaduživanje na domaćem tržištu.

Operacija je vrlo jednostavna: preko Uprave za javni dug trguje se sa ograničenim brojem subjekata, pretežno banaka i brokerskih kuća koje kupuju hartije od vrednosti, i to ima svoju kamatu i neke svoje obaveze. Formalno pravno, to se servisira iz budžeta. Formalno pravno to znači – kada vi kao građanin kupite neku robu, vi ste u obavezi da platite PDV i akcizu, a od tog PDV-a i akcize država vraća dugove poslovnim bankama u Republici Srbiji, kako glavicu tako i kamatu. Na taj način je svaki građanin Republike Srbije, kao potrošač, preko države i preko Uprave za javni dug u kreditnom odnosu sa nekom poslovnom bankom.

Kada je država rekla da Agencija za osiguranje depozita može devizna sredstva koja postoje u fondu za osiguranje depozita da koristi za kupovinu hartija od vrednosti, onda je poruka ta – da se finansira deficit i nešto što je prioritet Republike Srbije.

Ova dva zakona ne tiču se Agencije, tiču se fonda za osiguranje depozita. Podsećam vas, 2012. godine, fond za osiguranje depozita je propao. Propao je zbog Razvojne banke Vojvodine, Nove Agrobanke, Agrobanke, Privredne banke Beograd i obaveza koje je Agencija morala da ima prema deponentima. Agencija je u celokupnom svom poslovanju, a njeno poslovanje obuhvata i druge poslove, ostala bez kapitala.

Zbog toga je Republika Srbija 2012. godine zaključila ugovor sa Svetskom bankom, a to je projekat podrške Agenciji za osiguranje depozita, zadužila se za 145.300.000 evra; 31. marta ove godine taj projekat i to zaduženje je 144.748.000 evra, što znači da Republika Srbija uredno servisira svoju obavezu prema Svetskoj banci. To je ta negativna kamata o kojoj se priča u Predlogu zakona. Ali u Predlogu zakona se priča da je ta negativna kamata

vezana za Agenciju. Ne, ta negativna kamata je vezana za obaveze koje država plaća Svetskoj banci po osnovu ovog kredita.

Agencija se prevashodno finansira, u onom delu koji se tiče fonda za osiguranje depozita, preko premija, 21.000.000 evra banke uplaćuju svaka tri meseca u taj fond. Malopre smo imali prilike da čujemo da taj fond raspolaže sa 400.000.000 evra. Sada je neka pametna glava osmislila kako da se iz tog fonda izvuku neka sredstva, da budu u funkciji finansiranja deficita Republike Srbije.

Moram da vam skrenem pažnju, sva sredstva fonda za osiguranje depozita nalaze se na depozitnim računima Narodne banke Srbije. Narodna banka Srbije po zakonu radi komisioni posao za Agenciju, što znači – prema postojećem zakonu, za dinarska sredstva (to je nekih 18% fonda) već se kupuju državne hartije od vrednosti koje emituje Republika Srbija koje glase na dinare. Sada je operacija kako da se onih osamdeset i nešto posto deviznih sredstava koja se nalaze na računu Narodne banke Srbije, a vlasnik i korisnik računa je Agencija za osiguranje depozita, ubaci u finansiranje deficita budžeta Republike Srbije.

Zato se praktično ovim zakonom omogućava Agenciji da, na nalog Agencije, Narodna banka Srbije, u svoje ime a za račun Agencije, kupi hartije od vrednosti, ta sredstva ubaci u, ako mogu tako da kažem, budžetsku potrošnju; Agencija papirološki ima sredstva a faktički ih nema.

Ali ste tu zaboravili jednu stvar: na ovaj način ste doveli u pitanje ugovor koji postoji između Republike Srbije i Svetske banke u vezi s finansiranjem ovog projekta. Neko će da vas prijavi da nenamenski koristite ova sredstva. Ova sredstva koja ste dobili od Svetske banke su prevashodno namenska sredstva, koja moraju da budu u funkciji Agencije, u funkciji fonda, to su mobilna sredstva, ukoliko neka banka „pukne“, krene sa isplatom depozita i štednje građana, kako građani ne bi bili oštećeni.

Tu se dešava jedna paradoksalna stvar. Vlasnici banaka pretežno su fizička lica; to su privatne banke, maltene, u dobrom delu, i celokupno njihovo poslovanje jeste na nivou privatnog biznisa. Onda se postavlja pitanje zašto država garantuje preko Agencije. Ona mora da garantuje dokle god ima ovu vrstu devizne politike i ovakav način obezbeđenja deviznih rezervi Republike Srbije. U pitanju je 14,5 milijardi evra. Budite oprezni da ne dobijete šut kartu od Svetske banke, zašto nenamenski koristite sredstva po projektu za sanaciju naše Agencije za osiguranje depozita. To je ta opasnost.

Mi smo sa dva amandmana na član 1 – prvi, da se taj član briše, i drugi, da usmerimo na kratkoročne hartije od vrednosti – hteli da vam skrenemo pažnju, u ekonomiji Srbije nešto nije u redu. Zar je moguće da najveći prinos na tržištu kapitala daju dužničke hartije koje emituje Republika Srbija? Zar je

moguće? Hteli smo da vam skrenemo pažnju da je velika opasnost za ekonomiju, finansije i uopšte sistem u Srbiji prevelika likvidnost banaka. Naše banke nemaju gde da plasiraju svoja sredstva. Zato, da ne bi izgubile na supstanci, da ne bi pobile sa ovog tržišta, država emituje hartije od vrednosti, daje im velike zarade, velike kamate, veliki prinos i na taj način primorava, moli, da ostanu u Srbiji, jer se platni promet danas nalazi kod banaka, nema više SDK.

Budite oprezni, ja mislim da od ovih dopuna ova dva zakona potencijalno imamo veću štetu nego što se može pojaviti bilo kakva korist.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Krasiću.

Na član 1. amandman je podneo Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava.

Predstavnik predlagača je prihvatio ovaj amandman na sednici nadležnog odbora, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, kolege poslanici, na Odboru smo razmatrali ovaj amandman koji govori o tome da se ograniči određeni deo deviznih sredstava koji će biti praktično stavljen u funkciju i zbog toga da bi se povećala likvidnost samog fonda, ali potencijalni rizici, koji, naravno, u određenim uslovima mogu da uvek budu... Zbog toga je na Odboru za finansije ministar prihvatio ovaj amandman Odbora. Ovom prilikom vam se zahvaljujem. Stoga pozivam sve kolege da ovaj amandman prihvate. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Tomić.

Kolega Đurišiću, želite po ovom amandmanu? Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Mislim da ovaj amandman pokazuje da ove izmene Zakona nisu tako jednostavne i benigne kao što se ovde u prethodna dva dana predstavljalo – da imamo jednostavnu situaciju da je zbog poremećaja na međunarodnom tržištu kapitala, negativnih kamata tamo gde držimo sredstva Agencije za osiguranje depozita, zbog čisto ekonomskih razloga bolje da kupujemo hartije od vrednosti koje izdaje Narodna banka, da je to sve jednostavno i super, da to rade sve zemlje na svetu i da tu nema nikakvih problema. Očigledno je da je neko sugerisao da takav način upravljanja nije dobar; odnosno, ako bi se sva sredstva, tih 380.000.000 koliko tamo postoji, na

ovaj način iskoristila, to bi poslalo jednu lošu poruku i značajnije uticalo na domaće tržište hartija od vrednosti.

Onda se ovde stavlja u zakon jedno ograničenje, da samo jedna četvrtina novca može na taj način da se iskoristi, što je vrlo neobično kada čitate ovaj zakon, da u zakon stavljate jedno ovakvo ograničenje. Čemu onda upravljački organi te agencije ako je obrazloženje da je to da bi se ispoštovao osnovni princip diverzifikacije? Znači, neko upravlja ovim fondom u ime Republike Srbije i ovim sredstvima i za to dobija, verujem, pristojne plate. Sada ih mi ovde ograničavamo i učimo ih šta je to osnovni koncept diverzifikacije. Hajde onda zakonom da propišemo sve, koliko sredstava treba da bude u dinarima, koliko sredstava treba da bude u devizama, u kojoj valuti, kod kojih banaka, da sve stavimo u zakon i da nam uopšte ne trebaju upravljački organi Agencije.

Mislim da ovo govori da ovo nije tako beznačajna promena i, kao što su govorili gospodin Krasić i druge kolege poslanici, da su očigledno drugačije namere predlagača od onih koje su nam ovde predstavljene u prethodna dva dana.

Zato smatram da ovaj amandman, kao i ceo ovaj zakon, ne treba da se prihvati. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Đurišiću.

Na član 1. amandman je podnela narodna poslanica dr Aleksandra Tomić.

Vlada i Odbor za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava prihvatili su amandman, a Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo smatra da je amandman u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Republike Srbije, pa konstatujem da je ovaj amandman postao sastavni deo Predloga zakona.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Ovo je još jedan amandman koji dolazi od strane vladajuće većine, na ovaj ili onaj način. Mislim da je suština prihvatanja ovog amandmana mnogo veća od onoga što piše u obrazloženju koje je Vlada navela kao razlog za prihvatanje amandmana.

Naime, po amandmanu koji treba da bude prihvaćen, ili je prihvaćen, brišu se reči „dok traju te okolnosti“. Znači, Vlada je predložila ovde da izuzetno, kako počinje ova izmena, u okolnostima poremećaja na tržištu kapitala (znači, izuzetno) može da se krene s ovom aktivnošću, ali je na kraju stavila da to mora da se završi dok te okolnosti traju. Sada imamo prihvatanje

amandmana da se taj deo briše, što znači u prevodu, u načinu funkcionisanja ove vlasti prethodnih pet godina, da će to da traje unedogled. Ne izuzetno, dok traju okolnosti, nego dokle god predlagač, odnosno u ovom slučaju, ako se usvoji ovakav zakon, dokle god se smatra da je to potrebno, a ne dok traju okolnosti.

Da nije samo jezička stvar u pitanju, onda bi se prihvatio verovatno i amandman koji su podnele kolege iz Poslaničke grupe LDP–LSV, koje su isto imale samo jednu jezičku izmenu, da se briše ova reč „izuzetno“.

Ponavljam, očigledno ovde nije toliko benigna stvar i toliko jednostavna. Ovde je namera neka druga, da se očigledno sve veći problem popunjavanja reši i sredstva za smanjenje deficita pronađu i u ovim sredstvima. To je problem. Zato je ovaj zakon loš i mi ga nećemo podržati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Tomić. Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministri i kolege poslanici, pre svega, ideja ovog amandmana je bila da se ne ponavlja deo koji se odnosi uopšte na poštovanje okolnosti. Zašto? Zato što sam zakon i izmene koje se odnose počinje trenutkom stvaranja takvih okolnosti da bi funkcionisala uopšte ova izmena. Šta to znači? To znači, kada se stvore određene okolnosti, odnosno kada su negativne kamatne stope, to je trenutak kada treba suštinski da počne da funkcioniše ovaj zakon, da kada su u pozitivnom efektu imamo mogućnost da upravljamo hartijama od vrednosti kao država, zarađujemo nešto, da tada počinjemo ceo taj postupak, uz saglasnost Narodne banke Srbije. Znači, Agencija za osiguranje depozita ne može ništa ukoliko ne radi to zajednički sa Narodnom bankom Srbije, ceo taj posao.

Ukoliko kažemo „dok traju te okolnosti“, onda možemo da dovedemo do toga da onaj ko je započeo ceo taj postupak, a dođemo do trenutka kada se okolnosti prekinu, dolazi u situaciju da neće moći praktično da završi ceo postupak kada je u pitanju trgovina hartijama od vrednosti.

Zbog toga, suštinski, upravo ova formulacija „dok traju te okolnosti“ treba da se izbriše zato što se decidno daje mogućnost da se posao zajednički obavi između Agencije i Narodne banke Srbije, a uz poštovanje svih učesnika na tržištu kapitala. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice.

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević, po amandmanu.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Samo kratko. Mislim da smo se na Odboru za budžet dogovorili i konstatovali, svi koji smo bili prisutni, da je ključni element postojanje negativne kamatne stope. Onog trenutka kada nemate

negativnu kamatnu stopu, onda nemate izuzetne uslove da plasirate finansijska sredstva u visini, kao u prethodnom amandmanu, do jedne četvrtine u hartije od vrednosti koje izdaje Narodna banka Srbije i koje su obveznice Republike Srbije, do jedne četvrtine.

Samo da pojasnim, gospodin je u pravu kada govori da smo doneli amandman za visinu, da bude do jedne četvrtine, zato što smatramo da to ima veze s ročnošću, pre svega, naših dugova, naših obaveza koje imamo, osiguranja koje postoji.

Pretpostavljamo da je veliki deo novca u našem bankarskom sistemu u evrima, jedan deo je u dinarima, jedan deo je u dolarima. Mi nemamo problem sa finansijskim sredstvima koja plasiramo po osnovu osiguranja preko Narodne banke u dinarima, jer ih plasiramo u hartije od vrednosti po 5,6 u dinarskoj vrednosti, odnosno 2% se one prodaju kad su u evrima. Imamo problem sa evrima koje plasiramo izvan granica Srbije. Zato smatramo da je ta jedna četvrtina dovoljan razlog da sačuvamo kapital, a istovremeno ne dolazimo u zonu rizika da nam sredstva koja su po osnovu osiguranja depozita iz Narodne banke plasirana dođu u problem likvidnosti.

Znači, nikako ne želimo da ugrozimo primarnu funkciju osiguranja depozita, a to je likvidnost, i zato smanjujemo, manje-više, ovaj iznos na jednu četvrtinu. Niste razumeli.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar Aleksandar Antić.

Izvolite.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Pre svega, želim još jedanput da potcrtam ono o čemu smo već nekoliko dana govorili. Mislim da je ministar Vujović u raspravi u načelu na jedan izuzetno kvalitetan način, razumljiv svima i čitavoj javnosti, objasnio razloge za donošenje ovog zakona. Pre svega, sa stanovišta toga da je ovaj zakon u funkciji da čuvamo, da kažem, esenciju tih sredstava koja se nalaze kao sredstva fonda za osiguranje depozita, da usled svih ovih globalnih parametara, vezano za kamatne stope, ne gubimo na materiji, da održavamo likvidnost, da umanjujemo rizike. Verujem da ovaj zakon, kao takav, treba da dobije podršku u ovom parlamentu.

Kada su u pitanju onih 25%, naprosto tu nema nikakve teorije zavere, niti je treba u svemu tražiti. Ponavljam, u skladu sa amandmanom, taj amandman je analiziran i sa stanovišta diverzifikacije i smanjenja rizika on je kao takav prihvatljiv.

Kada su u pitanju reči „dok traju te okolnosti“, reč je čisto o, da kažem, *wording*-u. Nema potrebe da ove reči stoje, jer su u potpunosti u

kontradiktornosti sa samom ročnošću hartija od vrednosti, koja definiše to pitanje. Kao što to pitanje definišu negativne kamatne stope, koje su ključni element zbog čega se i pristupilo izmeni ovog zakona. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, ministre.

Na član 2. amandman, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Zoran Krasić i zajedno narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Krasić. Izvolite.

ZORAN KRASIĆ: Moram da skrenem pažnju, ovde se nepravilno koristi pojam – negativna kamata. Tri-četiri godine u EU promovisan je princip negativne kamate. Zašto? Da bi se sprečile malverzacije na finansijskom tržištu, gde kreditna institucija pozajmljuje kreditnoj instituciji. Kada se pozajmljuju ta sredstva, onda su uvedene kamate koje se plaćaju. To je negativna kamata.

Ovde nije ta situacija, država je uzela kredit i ona plaća Svetskoj banci kamatu, a Agencija za osiguranje depozita sredstva fonda za osiguranje depozita drži na depozitnim računima, koje po zakonu mora da ima kod Narodne banke Srbije. Nema negativnog poslovanja fonda. To je ta zamena teze o kojoj vi pričate.

Kada se sredstva fonda, devizna, plasiraju negde u inostranstvu radi čuvanja, onda ona potpadaju pod ovo da kreditna institucija radi sa kreditnom institucijom. Ali toga nema od 2007. godine, kad je Agencija pretrpela gubitak 11,8 miliona dinara, zašto? Zato što je poslovala sa hartijama od vrednosti nemačke države.

Vi imate problem kako da 400.000.000 evra koji su na depozitu kod Narodne banke ubacite za finansiranje deficita, jer ne možete više da obezbedite sredstva na drugi način. Kasnije ću vam čitati sva vaša zaduženja, i povodom *KWF* i povodom ovih drugih stvari, da vidite koliko ste opteretili Srbiju nekontrolisanim zaduživanjem. Ne vi, i vaši prethodnici i svi oni koji od 2000. godine streme ka EU po svaku cenu, ne birajući koliko će to da košta.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Naš amandman na ovaj član je da se obriše član 2. i da zakon ne stupi na snagu, jer smatramo da je zakon loš, odnosno da ova izmena nije valjano obrazložena i da postoje neke skrivene namere. Nisam bio ubeđen, ni od strane gospodina Vujovića prošle nedelje ni danas od gospodina Antića kao predlagača, da se radi samo o ovome o čemu se priča.

Za to nam daju pravo i ova dva amandmana koja izgledaju kao da su došla iz Narodne banke, koja nije, kao ni druge institucije, pošto je zakon po hitnom postupku, bila u mogućnosti da se upozna sa rešenjima koja se ovde predlažu i o kojima mi raspravljamo. Zato smatramo da je loše usvojiti ovakvo rešenje, da je trebalo malo još o tome razgovarati. Kao što smo čuli, ova pojava negativnih kamata, ako ih tako laički zovemo, nije se desila pre nedelju ili dve, nego pre dve i po godine i, ako je trebalo reagovati, a sigurno je trebalo, trebalo je reagovati u ovih nekoliko dana za normalnu zakonsku proceduru i raspravu.

Ono što je posebno zanimljivo kod ovih amandmana na član 2. jeste da kada se predlaže da zakon hitno stupi na snagu, to predlagač ne prihvata, pozivajući se na smisao čl. 196. st. 4. Ustava. Voleo bih da Vlada ima dosledan stav i da to važi za sve zakone, a gotovo pravilo je obrnuto, zakoni stupaju na snagu narednog dana od dana usvajanja u parlamentu, ne osmog dana kako kaže član 196. Ako smo danas kao čestitku predsednici imali ovde pozdrave od strane poslanika i poneki cvet... A mi smo jednom predsedniku suda usvajanjem zakona po hitnom postupku i izmenama roka za stupanje na snagu produžili radni vek. Da se takve stvari više ne dešavaju, da ovaj parlament počne da radi poštujući svaki put Ustav i zakon, tako da zakoni ne stupaju na snagu odmah, sledećeg dana po objavljivanju, nego u roku od osam dana.

Pozivam Vladu i predlagača da ovo odbijanje ovog amandmana dobro pročita i zapamti. I svaki put da pročita član 196. Ustava kada dođe ovde sa nekim predlogom zakona koji treba da stupi na snagu sledećeg dana po objavljivanju u „Službenom glasniku“. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala još jednom i opet kratko, još jednom. Da se ne prihvati predlog da se obriše član 2, ni ovaj ni bilo koji drugi, zato što smatram da nam zakon koristi i da nam treba. Uostalom, ni sam predlagač amandmana nije imao zamerke ni na šta osim na to da mu nije bilo jasno koje su to specijalne okolnosti, bar je tako naveo u svom amandmanu. Pa pošto to piše, verujem da je do sada to utvrdio.

I, naravno, nije nikakav razlog niti argument priča o nekakvom predsedniku suda. Pretpostavljam da se tu mislilo na one predsednike sudova koje je „žuto preduzeće“ predlagača, ali ne samo njega, 2009. godine lično preporučivalo i pečatom opštinskog odbora preporučivalo za dalje.

To danas nije tema. Ali kad se kaže da treba dobro pročitati nešto, uostalom, to je pitanje obrazloženja amandmana i usmenog obrazloženja koje

smo čuli sada, ne bi bilo loše, da se ne bi podnosili ovakvi amandmani, dobro pročitati Predlog zakona. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar Aleksandar Antić.

Izvolite.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Ne želim da ulazim u nepotrebne polemike i da remetim efikasnost rada parlamenta, ali moram da pročitam, zbog poslanika koji na tu temu diskutuju, obrazloženje i objašnjenje pojedinih rešenja koja imate u materijalu koji ste dobili: „Članom 1. Nacrta dodaje se novi stav u članu 7. Zakona o osiguranju depozita tako što se, u okolnostima značajnih promena na međunarodnom finansijskom tržištu uzrokovanih postojanjem negativne kamatne stope na depozite kod stranih banaka, predviđa mogućnost ulaganja deviznih sredstava fonda i u devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija ili Narodna banka Srbije“. Uvaženi poslanici, nisam ja izmislio formulaciju negativne kamatne stope, niti je to moja interpretacija. To piše u materijalu koji ste dobili.

A da negativna kamatna stopa na depozite kod stranih banaka postoji, pa, mislim da to zna čitava javnost. U nekim državama, maltene, morate da platite da bi vam čuvali novac. Valjda to elementarno znamo iz opšteg praćenja dešavanja u javnosti.

Mi imamo vrlo konkretne podatke koliko je po tom osnovu došlo do gubitka kod fonda za osiguranje depozita i koliki bi prihod fond ostvario da je to urađeno na način na koji je to propisano zakonom. To je ono što nas motiviše za ovakav zakon i ja apsolutno imam poverenje, i naprosto molim i Skupštinu da ima poverenje, u jedan apsolutno profesionalni pristup koji Ministarstvo finansija ima u ovom slučaju, kao i čitava Vlada, uzimajući u obzir najbolje interese Republike Srbije. Ništa nas drugo ne motiviše, ljudi, valjda je to jasno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Dobro je što predlagač – evo, sada se vraća, doduše, na ove članove koje smo već prošli – pokušava da nam objasni kako se vodi računa o sredstvima i kako smo neka sredstva izgubili i kako smo propustili da ostvarimo neku dobit, a sada će se to sve ispraviti. Ali onda se postavlja pitanje, i trebalo je u diskusiji da govorimo, šta smo čekali. Ako su se negativne kamatne stope pojavile početkom 2015, a sada je maj 2017. godine, šta je za te dve i po godine rađeno i čija je odgovornost što smo napravili neki gubitak, odnosno što je propuštena prilika da se napravi neka dobit? Moram da priznam

da je prepodnevna rasprava ličila na septembar 2013. godine, kada se rekonstruisala Vlada, u jednoj od mnogih reinkarnacija.

Ali ako vam je to argument, šta je rađeno dve i po godine? I zašto hitan postupak sada, u roku od sedam dana da se zakon usvoji, očigledno bez konsultacija sa Narodnom bankom Srbije? Jer tako stižu ovi amandmani koje želite da usvojite. Znači, niste rekli kompletnu istinu.

Sada se hvalite ovde da postoje jasno neki podaci. Zašto ih niste stavili u obrazloženje zakona? Kako ja kao narodni poslanik da znam te podatke? Ovde smo čuli neke podatke od drugih kolega narodnih poslanika; ne znam kako su dobili te podatke. Ali očigledno da svi poslanici nisu ravnopravni. Doduše, to stalno ovde vidamo.

Ako mi nismo mogli da dobijemo kao poslanici te brojeve, postoji zakon, njegovo obrazloženje, sve te brojeve za koje tvrdite da postoje trebalo je da nam date, pa da imamo argumentovanu raspravu. A ne ovako – vi znate.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar Aleksandar Antić.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Moram da istaknem da postoje sva mišljenja Narodne banke Srbije i da nije dobro da takve stvari ovde navodimo, a apsolutno nisu tačne. Ne postoje bilo kakva razmimoilaženja po ovom osnovu sa Narodnom bankom. Ponavljam, ona je dala svoja mišljenja.

Kao što nije tačno ni da je to sve počelo 2015. godine, već je svoj talas imalo 2016. godine, a ovaj predlog zakona je rezultat analize pokazatelja koje smo imali na kraju 2016. godine.

Uz uvažavanje svih potreba da se ovde politički konfrontiramo, uglavnom sve stranke su, makar u nekom periodu, učestvovala u vršenju vlasti i znaju kako teče proces od prepoznavanja neke činjenice do zakonske regulative koja tu činjenicu rešava, koliko vremena je potrebno. U krajnjem slučaju, mi smo mogli da prepoznamo konkretne efekte tek na kraju 2016. godine. Sada je maj 2017. godine i zakon se nalazi pred poslanicima.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Po amandmanu, reč ima narodna poslanica Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Pitanje za gospodina ministra, s obzirom na maločas iskazanu tvrdnju o tome da je zakon savršeno profesionalno pripremljen, pažljivo odmeren i da mi poslanici koji imamo primedbe, sa amandmanima ili bez, to ne razumemo. Ja vas pitam – koja verzija je profesionalna, ona koja je poslata ili

ova koja je izmenjena amandmanima, pošto smo amandmanima ključne odredbe ovih članova malo izmenili?

O čemu je Narodna banka dala mišljenje, o prethodnoj verziji ili ovoj koja je amandmanima izmenjena? Amandmanima je promenjen rok, promenjen je uslov o izuzetnosti. U oba zakona se amandmanima, koje podnosi ili odbor ili poslanik, što je potpuno i legalno i legitimno, potpuno menja ono što je osnovni predlog izmena i dopuna, i u jednom i u drugom zakonu.

Dakle, ako u ime Vlade, kao ovlašćeni predstavnik Vlade, kažete da je zakon savršeno profesionalno pripremljen, ja vas pitam – koja verzija zakona i o kojoj verziji odredaba je Narodna banka dala mišljenje i da li je uopšte konsultovana?

Nije ovaj zakon pitanje političkog folklora, niti je pitanje odnosa između političkih stranaka, ali jeste pitanje političkog folklora da ovlašćeni predstavnik Vlade tako mirno saopšti da je zakon besprekorno profesionalno pripremljen, a da taj zakon u ključnim delovima svojih odredaba bude izmenjen amandmanima poslanika. Ne može oba, ili je prvo ili je drugo.

Odgovor da je Narodna banka imala i dala svoje mišljenje, koji ste dali narodnom poslaniku Marku Đurišiću, koji je postavio isto pitanje koje ja sada ponavljam, iziskuje da vas pitam – na šta je Narodna banka dala mišljenje, na amandman koji je usvojen juče i danas na Odboru za finansije i usaglašen na Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo, ili na osnovni tekst izmena i Predloga zakona? Ne može da da mišljenje na oba, pošto nema kad da da mišljenje na ovaj drugi slučaj kada narodni poslanik ili Odbor za finansije podnosi amandman, koji se onda usaglašava tako da postaje sastavni deo predloga zakona. O amandmanima koje je podneo Odbor neće se glasati, oni su postali sastavni deo Predloga zakona.

Nemam ja ništa protiv da vi pokušavate, javnosti radi, da govorite o tome da je to savršen predlog i da nema nikakvih izmena, ali to prosto nije u skladu sa činjenicama, nije u skladu s onim što smo čitali kao osnovni predlog izmena i dopuna i sa ovim kako je Zakon već promenjen.

U danu za glasanje samo ćete glasati protiv ili nećete uopšte glasati. Ne vi, ministri ne glasaju, ali narodni poslanici neće glasati, neće se izjašnjavati o amandmanima narodnih poslanika za koje su odlučili da ih ne prihvate.

Nije dovoljno ozbiljno i nije dostojno, ja mislim, naše zajedničke uloge pri donošenju zakona da se tako olako daju izjave o profesionalnom pisanju zakona i o mišljenju Narodne banke, jer ćemo posledice lošeg rešenja u oba zakona zajednički snositi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača ministar Aleksandar Antić.

Izvolite.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Pre svega, ja zaista nijednog trenutka nisam rekao da narodni poslanici ne razumeju zakon, već sam samo apelovao na poslanike da budu na stanovištu da su Ministarstvo finansija i Vlada ovaj zakon pripremili sa stanovišta sagledavanja najboljeg interesa za Republiku Srbiju. To sam želeo da prenesem kao neko svoje mišljenje. Apsolutno, ne daj bože da ja ulazim u kvalifikacije načina na koji poslanici određeno zakonsko rešenje shvataju ili prihvataju.

S druge strane, mislim da nije dobro stvarati jednu potpuno pogrešnu sliku da je amandmanima izvršena neka kapitalna izmena predloženih rešenja. Prvo, ovo rešenje ima samo jednu esenciju, koja je potpuno jasna i jednostavna – da se zaštitimo od posledica negativnih kamatnih stopa – a sve ostalo je neki *fine-tuning*. Ja sam apsolutno srećan što je i parlament ušao u kreiranje ovog zakonskog rešenja kroz amandmane. Mislim da sam se sa pojedinim narodnim poslanicima i prethodnicima i složio, u nekom prethodnom iskustvu kao ministra, da je dobro kada parlament prihvata amandmane opozicije.

Ovde sada dovodimo na nivo, maltene, da se Vlada kritikuje zato što je prihvatila amandmane, a ja verujem da je to dodatni kvalitet svega ovoga.

Konačno, zaista ne razumem potrebu da se ovde sada pravi neka konfrontacija oko ovog rešenja između predlagača i Narodne banke. Uveravam vas da po pitanju samog zakona, ovog člana koji se brisao, pouzdano znam da se ministar apsolutno konsultovao sa Narodnom bankom.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Gospodine ministre, kao i predlagač amandmana imate dva minuta po amandmanu.

Reč ima, najpre po amandmanu, narodni poslanik Goran Kovačević. Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Imamo prilično jednostavnu promenu, za svakoga ko želi da čuje, ali moramo da krenemo, gospodo narodna poslanice, od člana 8. Zakona o osiguranju depozita, koji kaže, citiram šta kaže u članu 8, da dinarska sredstva... Znači, imate dinarska sredstva i devizna sredstva u Agenciji za osiguranje depozita. U članu 8. se kaže da dinarska sredstva možete već sad, po starom zakonu, da ulažete u državne hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija. Problem nastaje u deviznim finansijskim sredstvima. Devizna

sredstva su u problemu i zato donosimo zakon, zato što imate negativnu kamatnu stopu.

Kolega kaže da se radi o kamati koju plaćamo. Jeste, u pravu je, to su sredstva koja nismo imali u fondu za osiguranje, pa smo povukli kreditna sredstva i zato kao država iz budžeta plaćamo kamatu. Ali nije u tome problem, to ne rešavamo, nego rešavamo negativnu kamatnu stopu, jer Agencija za osiguranje depozita preko Narodne banke mora da plasira ta sredstva, kao i sva sredstva Narodne banke, u druge banke, koje imaju negativnu kamatnu stopu.

Dakle, onda se vraćamo, kažete – rok. Rok nije promenjen. On nastaje onog trenutka kada krene negativna kamatna stopa i, to vam kaže u zakonu i ništa se ne menja, traje u periodu negativne kamatne stope. Rok imate od trenutka negativne kamatne stope do kraja negativne kamatne stope, što je izuzetak, nikad se nije desilo ranije u istoriji.

Što se tiče visine sredstava koja se koriste i koju menjamo, mi u primarnom zakonu nikada nismo rekli – visina sredstava, nego smo ostavili mogućnost Narodnoj banci, odnosno Agenciji za osiguranje depozita da može jedan deo... U stvari, da može devizna sredstva, ne kažemo koliko, nismo rekli 100%, 50%, pa amandmanom menjamo na 25, nego smo rekli da može deo deviznih sredstava iz fonda za osiguranje da plasira preko Narodne banke. Mi u Odboru smo smatrali da moramo da sačuvamo likvidnost i da je bolje da definišemo da maksimalni iznos tog plasmana bude 25%. I da nije bilo amandmana, ko kaže da bi bilo više od 15%, 20%, 100%? Prosto, nije bila ostavljena mogućnost. Mi smo u smislu očuvanja likvidnosti samo preciznije definisali stvari.

Ne bih se ja tako lako upuštao sa Odborom za budžet i njegovim amandmanima. Ipak tamo sede ljudi koji možda malo bolje razumeju, ne bih hteo da budem pretenciozan, od drugih odbornika, jer su po vokaciji tamo, u ekonomiji su; tamo je i ministar Vujović; tamo su i ljudi iz vaše stranke, u tom odboru. Nismo imali glasove koji su nam rekli da ovi amandmani koje predlaže Odbor za budžet nisu korektni.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić, po amandmanu.

GORDANA ČOMIĆ: Gospodine ministre, mi imamo različite definicije oko toga šta su značajne, a šta beznačajne izmene. Ako Predlogom zakona, na koji je dala mišljenje Narodna banka, utvrdite da postoji rok, a onda ga amandmanom izbrišete, meni je to značajna izmena. Ako Predlogom zakona ne utvrđujete četvrtinu, a amandmanom utvrdite, to je vrlo značajna izmena. Što bi rekao moj kolega poslanik Vladimir Đurić, to je kao da u porodici kažete

imamo dve hiljade evra za letovanje, pa dan pred put kažete – nemamo, nego petsto.

Da bude potpuno jasno na šta imam primedbu, daleko od toga da imam primedbu bilo koje vrste na pravo Odbora ili na pravo bilo kog poslanika da podnosi bilo koji amandman. Ali imam primedbu na to da sa lakoćom kažete – profesionalan, savršen predlog zakona, koji je korenito promenjen amandmanima. I neka je promenjen, pravo Odbora za finansije, kao i pravo poslanika koji komentariše da mi kaže da ja ili neko drugi ko nije u Odboru za finansije ne znamo o čemu se radi. Pogrešna percepcija...

(Goran Kovačević: Manje razumete.)

Kako kažete, kolega? Oni znaju više od mene, to kažete? Najviše volim kad neko zna koliko ja znam ili ne znam. To je jako zgodno.

Dakle, to je sve i legitimno i legalno, ali nije legitimno i legalno da nam kažete, u ime Vlade, da se to ne dešava, kad se dešava svima nama pred očima.

Razumela sam ja šta ste vi meni kazali. Kada se sluša između redova, što ja ne radim skoro uopšte, vrlo retko, ali sada ste prosto proizveli da čitam između redova – hajde, nema veze šta se priča, imamo par rečenica da ih stalno ponavljamo, samo da prođe rasprava.

To se tako ne radi. Kako da vam kažem, ja to tako ne radim i osetljiva sam po ušima kad čujem da ministri to rade. To poslanici mogu da rade, njihovo je pravo, vaše nije. Šta će poslanici da kažu jedni drugima ili vama, njihovo je ustavno pravo, ali ako vas ja pitam na koje od rešenja, koje je sada važeće ili je bilo predloženo, Narodna banka ima mišljenje, onda ovlašćeni predstavnik Vlade nema prostora da mi kaže – to je minimalna izmena. Prosto, nemate prostora.

Da li ja podržavam zakon ili ne, da li ja znam više ili ne od kolege poslanika koji smatra da samo članovi Odbora za finansije mogu da diskutuju o tome... Pritom, ministra Vujovića računa kao člana Odbora za finansije, što je bruka i sramota pošto on član Odbora za finansije biti ne može nikako, ali dobro, to je vaša volja, nemam ništa protiv. Važno je da nam kao Vlada kažete zašto je beznačajna izmena o četvrtini sredstava i ukidanju roka.

Ako je beznačajna, zašto ste je donosili? Ako nije beznačajna, da li je Narodna banka Srbije dala i na to mišljenje? Ako je Narodna banka dala taj sadržaj amandmana, zašto Narodna banka nije konsultovana o osnovnom predlogu izmena i dopuna? To je tema za raspravu o ovom zakonu, zato što će nedostatak tih odgovora proizvesti negativne posledice u primeni Zakona.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić, po amandmanu.

Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala.

Zahvaljujem se prethodnoj govornici što je citirala moju metaforu, ali sad samo da zaokružimo priču da bih još jednom građanima objasnio o čemu se radi.

Agencija za osiguranje depozita raspolaže deviznim i dinarskim sredstvima koja se nalaze u fondu za osiguranje depozita u bankama i u fondu za zaštitu investitora. Predloženom izmenom Zakona predviđeno je da devizna sredstva iz oba fonda mogu biti ulagana u devizne dužničke hartije od vrednosti koje emituje Republika Srbija.

Originalno predloženom izmenom Zakona na količinu deviznih sredstava koja će se ovako ulagati nije stavljeno nikakvo ograničenje. Piše – Agencija može devizna sredstva iz stava 1. ovog člana ulagati i u devizne dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Republika Srbija ili Narodna banka Srbije, dok traju te okolnosti. Izbrisano je ovo: „dok traju te okolnosti“. Misli se na okolnosti negativnih kamatnih stopa.

Ministar Vujović je u raspravi u načelu rekao da smatra da je to pleonazam s obzirom na to da se ulaganje u ove hartije predviđa u okolnostima negativnih kamatnih stopa pa nema potrebe da piše i „dok traju te okolnosti“. Okej. Međutim, ovim amandmanom se drastično menja investiciona politika fonda, odnosno Agencije za osiguranje depozita. Umesto ulaganja deviznih sredstava u republičke devizne hartije od vrednosti bez ikakvog količinskog ograničenja, odjednom nam, preko vikenda, stiže amandman gde se količina smanjuje za tri četvrtine.

Dakle, predlagač je iskoračio četiri koraka, naprasno se vraća tri koraka nazad. Uz sve to, radi se o meri za koju iz obrazloženja predlagača shvatamo da je zakasnela barem godinu dana, jer te okolnosti negativnih kamatnih stopa traju poprilično dugo. Uz sve to, ovo se radi po hitnom postupku, sa naprasnim, drastičnim promenama preko vikenda. I sad na kraju ne možete osporiti pravo poslanicima da im se stvori sumnja zašto se sve ovo događa i šta je zapravo bila namera sa ovim predloženim izmenama i dopunama Zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević, po amandmanu.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Veliko je zadovoljstvo u Skupštini, a još lepše izgleda kada neki narodni poslanici pokorisno primećuju da ne razumeju

ovo što pričam, i to ne mislim na poslednjeg narodnog poslanika. Kad si u pokorisnoj varijanti da ne shvatiš, onda i dođemo do tog zaključka.

Mogu da se složim s vašim prethodnim izlaganjem, i manje-više se slažemo, samo je problem u jednoj stvari – u Predlogu zakona nigde ne stoji da Narodna banka treba da plasira 100% deviznih sredstava. To je razlika između mog i vašeg čitanja zakona. Nigde ne vidim, niti piše da Narodna banka treba da plasira 100% deviznih sredstava Agenciji za osiguranje depozita. Možda je to moglo da bude, možda je u percepciji trebalo da bude, ali definitivno to u Predlogu zakona ne stoji.

Odbor za budžet, analizirajući, razmišljajući o finansijskoj situaciji, o finansijskim sredstvima koja se plasiraju, kaže da bi bilo bolje da imamo limit koji je na 25% sredstava. Možda ga nikada nećemo iskoristiti, možda nikada nećemo plasirati sredstva, ali hajde, ako donosimo predlog zakona koji je za kratak vremenski period, dok traju negativne kamatne stope, da imamo i taj mehanizam zaštite likvidnosti. Upravo zbog toga da bismo otklonili vaše sugestije da ova sredstva treba da se koriste za pokriće deviznih obaveza koje Narodna banka Srbije ili bilo šta drugo.

Potpuno čist, korektan zakon, koji kaže – ima vreme ograničenja, maksimalni iznos likvidnih sredstava koja će biti tu, samo je različito shvatanje, čitanje. Mi smatramo da u predlogu osnovnog teksta ne stoji 100% sredstava; vi kažete da ste tako shvatili, u redu je.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić, po amandmanu. Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Dakle, kada se priča o deponovanju i ulaganju sredstava, pravilo upravljanja rizicima je vrlo jednostavno, znale su ga i naše bake koje su govorile – kada se vraćaš s pijace, nemoj nositi sva jaja u jednoj istoj kesi.

Nije ništa sporno, ja nisam ni rekao da je zakon obavezivao Agenciju da ulaže 100% deviznih sredstava, ali je to omogućavao jer nije nametao nikakvo ograničenje. Pitam – šta se preko vikenda dogodilo da se odjednom mogućnost ulaganja 100% sredstava pretvara u odredbu kojom se reguliše da ne sme više od 25?

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici dr Sanda Rašković Ivić, Đorđe Vukadinović i Slaviša Ristić.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

Izvolite.

DORĐE VUKADINOVIĆ: Ne bih sada o ovim jajima i korpi, ali bih rekao da sve ovo što smo čuli maločas takođe pokazuje razložnost našeg amandmana, odnosno da se i sam predlagač koleba između toga da li je stvar hitna, urgentna ili nije tako hitna i urgentna.

Kada je upućivan ovaj materijal u Skupštinu (a to je, ponavljam, 12. maj ove godine) i kada je ekspresno to stavljeno na dnevni red, uz paniku koja je proizvela to da čak i vladajuća većina nije mogla da se skupi pa je kasnio početak sednice četrdesetak minuta, dakle bilo je strašno važno... Onda mi kažemo, ako je to tako važno, hajde da primenimo ono što smo radili prošle nedelje kada smo glasali o Zakonu o sudijama, pa da stupi na snagu dan posle, kao što je kolega Đurišić ovde sugerisao.

Kada je bilo tako hitno, pa je bilo 24 časa, zašto i sada nije tako hitno pa da se usvoji naš predlog? Ako je hitno, a bilo je hitno, jer smo videli da se odustalo, ministar finansija je sugerisao da se ne ide na javnu raspravu... Vidite, ta javna rasprava je ponekad komplikovana stvar, ali nekada javna rasprava omogućava da se neke od ovih nedoumica koje sada vidimo izbegnu, pa ne bi bilo potrebe da se preko vikenda interveniše na brzinu, pa da se menjaju odredbe zakona.

Ponavljam, mada nije lako s obzirom na neke poslanike, neke kolege iz vladajuće većine, mi ćemo podržati intenciju ova dva zakona, ali ne možemo podržati one zakone koji se tiču duga jer smatramo da je to dodatno zaduživanje zemlje, nezavisno od toga koliko je lepo obrazloženo. Ali mislim da je neozbiljno i da bi bilo bolje Vladi i predlagaču da se malo razmislilo, promislilo, a ne da tako odokativno idemo, te briše se, te dodaje se, te može sve, pa može samo do četvrtine... Kao da se Vlada sama plaši mogućnosti da raspolaže tim sredstvima, plašeći se zloupotrebe i na neki način sama sebe obuzdava ovim dodatnim amandmanom kolegice Tomić. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević, po amandmanu.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo narodni poslanici, možda bih i glasao za ovaj amandman, ali posle obrazloženja koje sam čuo ne mogu da podržim ovaj amandman. U obrazloženju smo čuli o kvorumu. Kvorum čine svi poslanici, a ne samo poslanici određenih poslaničkih grupa. Koliko se sećam, on vrlo retko učestvuje u kvorumu.

Da nije bilo onih uplata iz Lutrije, možda bih podržao predlagača, ali s obzirom na obrazloženje i s obzirom na to da je pre podne rekao da lupetam

jer sam rekao da je Lutrija bila u gubitku, ne mogu da podržim ovaj amandman. Doneo sam dokaze da je posle takvih isplata raznim analitičarima Lutrija bila u gubitku 140.437.000 dinara. Dakle, ovo je dokaz, a gospodin predlagač amandmana je govorio kako ja lupetam kada sam izneo podatak da bi oni i Lutriju upropastili i nakovanj pokvarili, pa stoga ne mogu da podržim ovaj amandman. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović, po amandmanu.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Vidite, upravo je ovo manir o kojem sam govorio. Pokušavamo da govorimo konstruktivno, argumentovano, a dobijamo ovu vrstu kvalifikacija, kao što je malopre bilo i sa kolegom Radulovićem.

Prosto, činjenično govoreći, moram da vam kažem, svaki put kada moj uvaženi predgovornik, kome inače moje kolege okreću leđa, ne bez razloga, kada govori... Kada on govori, to najviše šteti samom predlagaču, odnosno samoj vlasti, vladajućoj koaliciji.

Pošto mi je stalo do toga da ipak ova institucija funkcioniše, zato pokušavamo da budemo konstruktivni, dakle, svi podaci su potpuno izmišljeni. Ona je bila u dugu, pogledajte koje godine. Da, koje godine, gospodine Rističeviću?

S druge strane, nije to tema, pričamo vrlo konkretno o zakonu, vrlo konkretnim rešenjima, pokušavamo da ih popravimo. Uvažavam ono što je Vlada htela. Uvažavam to da deo sredstava, da ne bismo plaćali kamate na pare koje sami držimo, pošto je kamata nulta i negativna, pokušamo da ulažemo preko naše države, preko naših hartija od vrednosti. To je pozitivna mera, to pokušavam da predložim, i da podržimo, uprkos tome što pojedini predstavnici vladajuće koalicije, koji se očito plaše konstruktivne rasprave jer ne znaju šta bi s njome i šta bi ako se izgubi ova konfliktna i ratna atmosfera u Skupštini, ne znaju šta bi radili...

Dakle, podržavamo, pitamo se samo zašto je čas hitno, a čas nije hitno. To je moja dilema i moje pitanje za našeg predlagača – da li je hitno ili nije hitno? Ako je hitno, neka stupi na snagu odmah, kao što je stupio na snagu Zakon o sudijama. Hvala.

(Marijan Rističević: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nemate, kolega Rističeviću, pravo na repliku. Možete samo po amandmanu.

(Marijan Rističević: Po amandmanu.)

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kada neko kaže da Lutrija nije bila u gubitku, pa posle kaže jeste bila u gubitku, pogledajte godinu, znači, taj je već priznao da je obmanuo ovu skupštinu. Takođe, kad neko ne može da ubedi, on pokušava da uvredi i omalovaži kolegu, kao što je pokušao sa mnom.

Rekao je, takođe, da je samo podržavao Vlašku stranku. Ovde je izborna lista od 6. maja 2012, broj dva je upravo prethodni govornik. Ko govori ovde istinu? Da li on želi da se istina zabrani?

Rekao sam, da nije tražio da se zabrani istina i da nije tražio da se zabrani govoriti istinu u Narodnoj skupštini, glasao bih za ovaj amandman, ovako ne mogu. Hvala.

(Đorđe Vukadinović: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Nemate pravo na repliku.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević. Izvolite.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Nadam se da ministar Antić čuje... Tu je ministar, drago mi je. Radi građana Srbije koji sve teže i teže žive, kojima je ova vlada smanjila plate, kojima je ova vlada smanjila penzije, kojima je ova vlada smanjila dnevnice, konkretno pitanje – mi se zadužujemo 45.000.000 evra, plus 15.000.000 evra, pre neki dan smo se zadužili 185.000.000 evra, to je sve za nedelju dana...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Milojeviću, to još nije došlo na dnevni red.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Naravno, to je sve u nedelju dana. Za nedelju dana smo se zadužili preko dvesta miliona evra. Zašto se zadužujemo kada Vlada kaže da imamo suficit u budžetu? Konkretno pitanje, ako u kući imate dovoljno šećera, nećete ići kod komšinice da pozajmite šoljicu šećera za kafu da skuvate, ili da kupite u prodavnici...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Milojeviću...

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Zašto se zadužujemo? Konkretno pitanje.

PRESEDAVAJUĆI: Nije taj zakon na dnevnom redu. Ne možete vi kako vi hoćete.

(Radoslav Milojević: A šta je pričao prethodni govornik? Budite objektivni prema svima. Imam pitanje za ministra, konkretno pitanje.)

Sačuvajte snagu, kada otvorimo raspravu o tom zakonu.

Po amandmanu, reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Kao što sam rekao, gospodine Antiću, opredelite se da li je stalo ili nije stalo, da li je hitno ili nije hitno. Ako je hitno,

usvojite naš amandman; ako nije hitno, zašto ste gurali bez javne rasprave, pa smo sada ušli u ove probleme da morate da intervenišete, odnosno preko amandmana narodnih poslanika. To je suština.

Što se tiče svega drugog, mislim da javnost može da vidi; meni je pomalo žao kada vidim neke konstruktivne predloge koji dolaze od strane vladajuće koalicije. A da neko misli da će dezavuisati opoziciju time što će na nju nahuškati pojedine svoje predstavnike – prosto se zna ko je za koga zadužen, ko je zadužen za gospodina Živkovića, ko je zadužen za mene, ko je zadužen za neke druge kolege iz opozicije – to ne pomaže.

Dakle, to ne pomaže, gospodo. To vam neće pomoći. Morate se opredeliti pre ili posle: ako hoćete konstruktivnu raspravu u parlamentu, onda slušamo se, uvažavamo argumente, kad vam se sviđaju i ne sviđaju; ako ćete da se prepucavamo, vadimo fotografije, dosijee, polumontirane materijale i ostalo, onda od toga nema vajde, nema kvalitetnog rada i građani će vam svima pojedinačno suditi.

Kao što nije u redu da se svaki argument koji dođe s ove strane dočeka sa tim koliko njihov predsednički kandidat ima procenata. To smo čuli nebrojano puta. Uglavnom sam ćutao, nisam reklamirao ni Poslovnik, ni ostalo, ali često kolege iz vladajuće većine kao da nemaju drugog argumenta, nego kažu – a koliko ste vi osvojili glasova i koliko je vaš predsednik osvojio glasova. Koliko god da je osvojio, jedan glas da je, sami da smo, istina je istina, dva i dva je četiri, bez obzira da li kaže neko ko ima 0% ili neko ko kaže da ima 55 ili 60%.

Ovde govorimo o tome, neke elementarne činjenice: dug raste, dug je rastao do pre godinu dana, to se ne može poreći. Neke stvari su urađene dobro, spreman sam da ih pohvalim, kao što rekoh, uprkos tome što pojedine kolege iz vladajuće većine sve čine da ovde stvore neku ratnu atmosferu, a onda jako negoduju kada opozicija reaguje na sličan način.

Vi ste upozorili gospodina Milojevića zbog toga što je govorio, a pre toga trpite i tolerišete rasprave koje nemaju blage veze, doslovno rečeno, blage veze nemaju s temom, nego služe samo za, ne znam šta, neko zadovoljenje sujete i prikupljanje političkih poena. Prosto niste fer. Što je najgore, čak i danas, kada se trudite da budete najkonstruktivniji, da li zbog rođendana predsednice Skupštine ili iz nekog drugog razloga, čak i danas primenjujete dvostruke standarde prema predstavnicima vlasti i opozicije. To ne može na dobro izaći. Hvala vam, gospodine.

(Zoran Živković: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Nemate pravo, gospodine Živkoviću, samo je spomenuo vaše ime. Više se kolega obratio meni.

Tačno je da sam pustio kolegu Rističevića do jedan minut da pričavan teme dnevnog reda, toliko i gospodina Milojevića, toliko i vas od sad.

(Radoslav Milojević: A mene nikada.)

Potpuno ste ravnopravni.

Reč ima ministar Aleksandar Antić. Izvolite.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Zaista ne znam ko je za koga ovde zadužen, niti to pratim, niti to razumem do kraja, ali kao neko ko je bio u nekoliko mandata ovde poslanik smatram da dobro razumem duh parlamentarizma.

Imali smo raspravu o ovom zakonskom projektu u načelu. U toj raspravi u načelu uvaženi narodni poslanici, bez obzira na to da li dolaze iz vlasti ili opozicije, izneli su neka svoja razmišljanja i stavove na temu ovog zakona. Moj uvaženi kolega dr Vujović je u svom završnom razmatranju konstatovao da smo imali dobru raspravu, zahvalio se poslanicima na dobroj raspravi i konstatovao da je iz te rasprave čuo puno toga što kvalitetno može da utiče na zakonsko rešenje.

Ne razumem danas ta pitanja – zašto ste prihvatili amandman. Prihvatili smo amandmane zato što su ih dali narodni poslanici i zato što poboljšavaju tekst ovog zakonskog projekta, ne sa željom da bilo šta u tome doživimo na bilo kakav pogrešan način.

Znači, narodni poslanici podnose amandmane. Ako mi kao Vlada ocenimo da je neki od tih amandmana kvalitativno uticao na zakonsko rešenje, mi to prihvatamo, bez obzira na to da li dolazi od odbora ili od strane bilo kog pojedinačnog poslanika. Tu nema nikakvih prostora za teoriju zavere.

Pošto ću krenuti, moram kolegi Milojeviću da odgovorim. Prvo, mi se ne zadužujemo, nego dajemo garancije za kreditne linije koje će vratiti Elektroprivreda Srbije i Elektromreža Srbije. Zašto idemo na izdavanje tih garancija, pričali smo u načelu. Zato što su pod tim uslovima, kada dajemo državnu garanciju, uslovi kod KfW banke daleko povoljniji. Zašto EPS i EMS uzimaju te kredite?

Naprosto, to je nešto najnormalnije. Niko iz svog *Cash Flow*-a ne plaća investicije ako ima povoljne kreditne linije, i to je apsolutno logično. Tako da to nema veze sa šećerom.

PRESEDAVAJUĆI: Dva minuta. Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Uvaženi predsedavajući, poštovani ministri, kolege poslanici, nalazimo se na poslednjem amandmanu na izmene i dopune Zakona o Agenciji za osiguranje depozita, koji kaže, predlagač, da zakon treba da stupi na snagu osmog dana, umesto toga da se menja, da bude narednog dana. I, predlagač postavlja pitanje u svom obrazloženju da li je žurba ili nije žurba za ovakvo donošenje zakona, pa se vrši čak poređenje sa izmenama i dopunama Zakona o sudijama.

Zbog građana Srbije mora se reći, izmene i dopune Zakona o sudijama išle su u paketu sa izborom novih sudija, izborom tužilaca; oni su vezani za određene rokove i mandate i zbog toga su morali zajedno da idu od narednog dana upravo kad su tekli izbori za određene sudije. Ovde su u pitanju izmene i dopune zakona iz oblasti finansija, koje nisu mogle da imaju javnu raspravu jer bi onda došle na red, verovatno, tek u avgustu ili septembru. Prema tome, bolje je bilo sada uraditi ovu izmenu i dopunu, staviti u funkciju određena sredstva sa kojima će država da prihoduje, nego dozvoliti da ta sredstva doživljavaju negativnu kamatnu stopu i da iz budžeta moramo da pokrивamo određene minuse. Znači, to je jedno.

S druge strane, u načelnoj raspravi nekoliko poslanika opozicionih stranaka je insistiralo da se ograniče sredstva koja će se staviti u funkciju trgovine državnim hartijama od vrednosti. Sam ministar je na toj sednici hteo da napravi ustupak i izađe u susret takvim zahtevima; pri kraju sednice je dao predlog, a nema drugih mogućnosti da bude usvojen amandman osim ako je amandman odbora, i rekao – izađite u susret na ovaj način određenim kolegama i usvojte ovakav amandman. Znači, zbog toga je danas gospodin Antić bio na sednici Odbora kao predstavnik Vlade i ovakav amandman je prihvaćen.

Tako da uopšte nema razloga zbog čega govorimo o tome da amandman Odbora nije na određeni način ili ruši sam koncept zakona, pritom, mi se sada nalazimo na amandmanu o kome govorim, da on treba da stupi osmog dana po objavljivanju, i da ovaj amandman, da stupi narednog dana, nije pod moranje da bude takav, neki put je osmi dan, neki put je naredni dan. Verovatno, da je bio narednog dana, rekli biste – a što je sad tako brzo, verovatno vam se nešto žuri, verovatno sad stoji iza tog zakona. Ne, ovde je po prirodi stvari ovako stavljeno, da stupa osmog dana, i ne vidimo uopšte problem u tome. Mislim da je to jedini razlog zbog čega Vlada nije prihvatila ovaj vaš amandman. Tako da smatram da ovaj amandman zbog toga nije prihvaćen, i nema ljutnje u svemu tome. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Upravo je problem sa rokom stupanja zakona na snagu to što ne postoje jasni kriterijumi. Kao što je prethodna kolegica govorila, nekad stupi osam dana po objavljivanju u „Službenom glasniku“, a nekad sledećeg dana. Ono što mi govorimo ovde stalno jeste da nema jasnog kriterijuma koji su to razlozi. Oni moraju tačno da budu navedeni. Ne možete vi u jednoj rečenici: „zbog potrebe da zakon hitno stupi na snagu da se ne bi desile negativne posledice“, tačka, bez da kažete koja je to negativna posledica, bez da navedete razlog zašto se krši Ustav kada zakon stupa na snagu sledećeg dana.

Kad govorite o Zakonu o sudijama, nije to zbog usvajanja nekih drugih odluka, nego zato što je sudiji Novici Petkoviću onog dana kad je Zakon stupio na snagu isticao mandat po prethodnom zakonu. Da je Zakon stupio na snagu posle osam dana, kako kaže Ustav, njemu bi prestala funkcija sudije i predsednika suda, ali je trebalo da ga nagradite.

Kada je u pitanju neki Novica ili Perica ili ne znam ko, onda – sledećeg dana, a kada nema Novice, Perice, onda kažete – osam dana. To je problem, to što ne postoje jasni kriterijumi, što radite po vašem slobodnom nahođenju. Zato smo mi protiv ovakvih rešenja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić. Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Neću uopšte da raspravljam na temu da li treba jedan dan ili osam dana u ovom slučaju, ali zbog ovoga što se čulo malopre... Kada neko ovde kaže, a rekao je, da treba nešto da se dobro pročita, zašto ne pročita npr. taj Ustav koji pominje, za koji kaže da će da bude prekršen, zamislite molim, ako nešto bude ne osam nego dan itd. Da li lepo taj Ustav predviđa da može i ranije? Predviđa. U kom članu, znao bi onaj ko pita da je čitao. A šta je kriterijum i merilo da li ovako ili onako? Pa mišljenje Narodne skupštine.

Može čovek da ne zna štošta, može i da ne pročita štošta, ali da sedi u Narodnoj skupštini, a da ne zna da se mi izjašnjavamo na temu da li ima ili nema osnova za ranije stupanje na snagu, to je vrhunski bezobrazluk, pored toga što je neznanje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po Poslovniku, narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Poštovani predsedavajući, smatram da ste povredili Poslovnik u članu 107, dostojanstvo Narodne skupštine.

Ovde se govorilo o tome da li poslanici nešto znaju ili ne znaju, da li su pročitali ili nisu pročitali. U svom izlaganju nisam nikoga uvredio govoreći šta zna ili ne zna, jer to nije tema i smatram da to nije način na koji diskusije treba da se vode. Govorio sam vrlo jasno o postojanju jasnih kriterijuma kada se donose neke odluke.

A da Skupština može da donese odluke razne, to smo već viđali. Jedini kriterijum za donošenje odluka u ovoj skupštini, nažalost, moram da konstatujem, jeste zvonce. Ako ima zvonca, glasa se za. Ako nema zvonca, ne glasa se ili se glasa protiv.

Molim vas da ne dozvoljavate poslanicima da vređaju druge poslanike, da govore da ja nešto ne znam ili da nisam pročitao. Ima puno stvari koje ja ne znam, bogu hvala, ne mislim da sam najpametniji, jedini i onaj koji sve zna, kao što to misle predsednik Vlade i njegovi obožavaoci, ali sam spreman da raspravljam o svemu, pa i o tome da li postoje opravdani razlozi za stupanje na snagu nekog zakona u roku kraćem od osam dana, kako to kaže Ustav. Želim u toj raspravi da čujem argument a ne zvonce.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Đurišiću, smatram da nije prekršen član 107. Poslovnika, zato što ste vi čak u jednom trenutku rekli da Narodna skupština krši Ustav. Valjda očekujete da neko od poslanika koji ne misle kao vi kaže nešto o tome?

Pustio sam vas da iznesete kompletno svoje mišljenje o amandmanu na član 2. Izneli ste, kolega vam se suprotstavio, šta je problem?

(Marko Đurišić: Rekao je da ne znam.)

On jako dobro zna da vi znate. U tome i jeste problem.

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, po amandmanu.

VLADIMIR ORLIĆ: Poslovnik, član 103. stav 8. Biće kratko, kao što i zaslužuje da bude.

Čisto preporuka, odmah kažem unapred, gospodine predsedavajući, ne tražim da se glasa nego da razmislimo na temu: ako ovde postoji poslanička grupa kod onoga koji je malopre Poslovnik reklamirao – možda postoji, možda ne postoji, ne znam, teško je to ispratiti ovih dana – i ako je ostalo nekog vremena za dalju raspravu, predlažem da u skladu s onim što predviđa stav 8. oduzmemo dva minuta zbog očigledne zloupotrebe. Ovo je malopre bila čista replika, potpuno bespotrebna.

Dakle, neko reaguje na sopstvene reči, ne na moje, mislim da je to bilo očigledno. Mislim da bi takve stvari trebalo sankcionisati, utoliko pre što se koriste ne samo za zloupotrebu Poslovnika, nego za dodatno davanje osnova da

se mi ovde nad Poslovnikom i pravilima ovim našim, kućnim, koje imamo, zabrinemo.

Zbog dostojanstva, između ostalog, kada se pominje ono zvonice – to je moja napomena svima ovde – nismo mi krivi što ga neki uporno čuju; uveren sam da nakon onoga što se desilo 2012. godine Borisu Tadiću zvoni u ušima sve do danas. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Pošto smo završili pretres o svim amandmanima, zaključujem pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Pošto smo obavili pretres Predloga zakona u načelu i u pojedinostima, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu zakona u načelu, pojedinostima i u celini.

Prelazimo na 3. tačku dnevnog reda – **PREDLOG ZAKONA O DAVANJU GARANCIJE REPUBLIKE SRBIJE U KORIST NEMAČKE RAZVOJNE BANKE KfW, FRANKFURT NA MAJNI, PO ZADUŽENJU JAVNOG PREDUZEĆA „ELEKTROPRIVREDA SRBIJE“, BEOGRAD (PROJEKAT „MODERNIZACIJA SISTEMA ZA OTPEPELJIVANJE TE NIKOLA TESLA A“)** (pojedinsti).

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici Vjerica Radeta, Zoran Krasić, Milorad Mirčić, Nemanja Šarović, Nataša Jovanović, Marinika Tepić, Zoran Živković, Vladimir Đurić, Marijan Rističević, Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Goran Bogdanović, Nenad Konstantinović i Zdravko Stanković.

Primili ste izveštaje Odbora za finansije, republički budžet i kontrolu trošenja javnih sredstava i Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na član 1. amandman su, u istovetnom tekstu, podneli narodni poslanici Vjerica Radeta, Marinika Tepić, Zoran Živković i Vladimir Đurić.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala lepo.

Koristim i onih pet minuta.

Ovo su zakoni kojima država preuzima obaveze bez potrebe. Amandmani koje smo kolegunica Tepić i ja dali imaju za cilj da pokažu srpskoj javnosti da je to potpuno nepotrebno. Zašto? Zato što u ovom i u sledećem zakonu (u ovom na 45.000.000, u sledećem na 15.000.000) država preuzima obaveze iz kredita, navodno povoljnih, za neke poslove u EPS-u i EMS-u, a

iznos tih kredita je dramatično, dramatično i dramatično manji, tri puta govorim dramatično, manji je nekoliko stotina puta u odnosu na ekonomski potencijal ta dva privredna subjekta.

Imamo hvalospeve u poslednjih nekoliko meseci, a i ranije, da EPS radi fenomenalno. Čuli smo iz nekoliko izvora, vrlo neproverenih i dosad lažljivih, ali ipak se ponovilo sa vrha vlasti, da dnevno na računu EPS ima četiristo-petsto miliona evra, da je to firma koja je likvidna „do bola“, da je to savršeno stanje. Zašto onda EPS uzima, pošto je sada taj zakon na dnevnom redu, kredit od ove nemačke banke i zašto država mora da garantuje za to?

Prethodnik vaš, gospođo ministre, koji je sedeo malopre ovde, rekao je da je svima jasno da kada neko može da uzme povoljan kredit, ne finansira neke stvari iz sopstvenih potencijala. Gde to? To je potpuna besmislica. Ako jedna porodica ima dovoljno para da kupi usisivač, naravno da će ga kupiti za keš, jer je to povoljnije nego da uzme kredit. To je svima jasno. Nema nikakve potrebe.

Naravno da postoje poslovi koji nisu profitabilni, koji moraju da se rade u privrednim subjektima koji nisu tako uspešni, kako se ovde tvrdi za EPS, i onda su nužni krediti, posebno tamo gde ta ulaganja ne donose novi profit, razvoj te kompanije.

Ovde, ako na računu svaki dan, kao što kaže predsednik Vlade i još neko ovde, ima petsto miliona evra, zašto bi uzeo kredit od 45.000.000? Potpuno besmisleno! Zašto to mora da se uzme od strane banke? Zbog povoljnih kredita? Nemojte da pričate. Svaka država, iole stabilna, može da uzme kredit koji je bruto ispod 1%, tu nema nikakve sumnje. Kod bilo koje banke. Kod Komercijalne banke, kod neke druge srpske banke, kod srpskih banaka čiji su osnivači stranci ili bilo gde.

Godine 2003, kada je tadašnja Vlada Srbije uzimala kredit za otkup od Italijana dela „Telekoma“ koji je devedesetih prodat u bescenje, kamata je bila nešto preko 0,5%. Prema tome, valjda je sada nešto stabilnije. Ako nije, onda to nije tako savršeno stanje, i da vidimo onda zašto moramo da uzimamo kredite.

Da vam kažem šta se sve priča o EPS-u. Kaže se da ima 36.000 radnika, što je tačno, da je godišnja proizvodnja oko 35 milijardi kilovat-časova električne energije. Češka kompanija „ČEZ“, koja se bavi istim poslom, proizvodi godišnje 60 milijardi kilovat-časova, skoro duplo više, i ima 26.000 zaposlenih. Ako primenimo te paralelne kriterijume, to znači da bi EPS trebalo da ima manje od 13.000 zaposlenih, a ne 36.000. Definitivno je bar jedna trećina sada višak. Šta se preduzelo da se tu nešto reši?

Usput, pošto ima za bar 30% veći broj zaposlenih od najvišeg standarda koliko treba da ih ima, to je kompanija sa najvećim platama u ovoj državi. Prosečna neto plata je 76.000 dinara u toj kompaniji; 120.000 dinara je bruto plata. Skoro 1.000 evra je bruto plata. Znači da je mesečni platni fond 36.000.000 evra u toj kompaniji. To znači da od jedne plate mogu da finansiraju sve ove poslove, nešto malo preko toga! Da ne računamo materijalne troškove koji idu preko toga.

Da vas podsetim da smo jedna od retkih, ako ne i jedina, država u ovom delu sveta koje imaju akcizu na struju. Akcizu imamo na cigarete, na alkohol, verovatno na neke parfeme (ali nisam siguran za to), možda za neke luksuzne stvari, ali ne za nešto što je neophodnost 21. veka, a to je struja. Ne, ovde ima i te akcize. Inače, da obavestim srpsku javnost, ta akciza godišnje donosi 140.000.000 evra za EPS, na nula potrošnji, bez bilo kakvog ulaganja. Znači, od četvrtine akcize koja se uzima od građana Srbije EPS može sam da finansira sve ovo. Pardon, nešto malo više – od jedne trećine.

Nenaplaćenost potraživanja u EPS-u je preko 15%. To nije posledica onoga što neki govore kao laž, da su neki neodgovorni ljudi devedesetih godina, kao recimo ja, pozivali na neplaćanje struje, što je potpuno netačno, nego zato što se prашta struja velikim uspešnim firmama u Srbiji, kao što su: Železara Smederevo (čini mi se, strani investitor), RTB Bor, Železnice Srbije, Srpska fabrika stakla Paraćin (gde imamo nekog investitora sa crvene Interpolove poternice Bugarske). Zašto se ne naplaćuju te stvari?

Imamo gubitak na mreži u EPS-u preko 25%, što je za 30% više od bilo koga u našem okruženju. Zar nema nekih uslova da se to smanji pa da se iz tih sredstava finansira sve ovo?

Ne, ovde je samo – eto, to je nemačka banka. Ako je nemačka banka, svi treba da pozdravimo i da kažemo „to je najbolje na svetu“ i država treba ponovo da preuzme odgovornost za taj dug. Da li će EPS da vrati to ili ne, neću uopšte da ulazim u tu priču. Nema nikakve potrebe da mi trošimo vreme danas u raspravi o ovoj temi, niti da se EPS zadužuje kod bilo koje strane banke, niti da država daje garanciju za to. O EMS-u da ne govorim. EMS je spejsšatl, to kum može da vozi, a kamoli neko ko se razume u tako nešto.

Prema tome, pozivam vas da povučete ovaj zakon, da se neophodni radovi u EPS-u i EMS-u završe iz naših potencijala, bilo da je to potencijal samih tih privrednih subjekata, bilo da su to potencijali domaćih banaka, koje će vam dati, raspitao sam se, isto ovako dobre uslove kredita, bez garancije države. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodna poslanica Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: U načelnoj raspravi ni ministri ni poslanici koji su se izjasnili da će podržati predlog ovog zakona nas srpske radikale nisu ubedili da ovaj zakon uopšte ima smisla. Ministri su pogotovo pokušali da obrazlažu ovaj zakon pod nekakvim velom tajne; očigledno je da su se od javnosti želele sakriti neke činjenice. Mi ćemo, govorili smo to u petak i danas ćemo nastaviti kroz amandmane, javnosti da skrećemo pažnju šta zapravo znače ovi zakoni.

Član 1. predloga ovog zakona, javnost to treba da zna, podrazumeva novih 45.000.000 evra duga. Kada smo to govorili u načelnoj raspravi, ministar nam je objašnjavao da to nije dug, to je garancija za nekih 45.000.000 koje ćemo mi možda uzeti, a možda i nećemo uzeti, zavisi da li će nam trebati. Ali ono što takođe javnost treba da zna jeste da, uzeli ili ne ova sredstva, država Srbija mora za to da plaća kamatu. Mi smo, između ostalog, zbog toga protiv donošenja ovog i ovakvog zakona.

S druge strane, napisali smo to u obrazloženju ovog člana, javni dug Srbije ima 69,2% učešća u BDP i to prelazi 50% predviđenih Zakonom o budžetskom sistemu, a nama Vlada u obrazloženju zbog čega ne prihvata ovaj amandman kaže da član 1. nije u suprotnosti ni sa jednim zakonom. Evo, mi kažemo da jeste i napisali smo to.

Takođe smo rekli da nije moguće na ovaj način donositi zakone. I sami ste u obrazloženju rekli da je Vlada zaključkom još od 23. februara 2017. godine potpisala garanciju za ovaj iznos sredstava sa Nemačkom razvojnom bankom. Ja sad pitam vas – šta bi se desilo sa tom vladinom garancijom i sa tim potpisom da se nekim slučajem, recimo, ne usvoji ovaj zakon, da se od februara do danas nešto promenilo i da se zakon ne usvoji? Šta bi onda bilo sa tom već potpisanom garancijom? Ko bi bio odgovoran za to što je potpisao nekakav dug od 45.000.000 evra?

Dalje, pitanje na koje nismo dobili odgovor, a pitali smo to ministra Vujovića, odnosi se takođe na ovaj član prvi, a bogami i na ceo zakon – tražili smo da nam se pokaže ovaj ugovor. Ovaj ugovor, koji je već potpisan, trebalo je da bude sastavni deo obrazloženja predloga ovog zakona zato što nas u Srpskoj radikalnoj stranci veoma interesuje ko je bio posrednik za zaključivanje ovog ugovora. To nas zanima zato što je za posredovanje dato oko pola miliona evra, konkretno 470.000 evra, za posredovanje sa ovom Nemačkom razvojnom bankom.

S druge strane, vrlo često se Aleksandar Vučić pre svega, a i ostali članovi Vlade, u medijima hvali nekakvim prijateljskim odnosima sa Angelom Merkel, prijateljskim odnosima sa Nemačkom; jednom se čak zaneo pa je rekao

da je Nemačka Srbiji tradicionalni prijatelj, i to je taman rekao negde u vreme obeležavanja godišnjice u Šumaricama. Ako je zaista tako, zašto onda naša vlada, a Skupština će to verovatno sutra usvojiti, zašto mi onda činimo Razvojnoj banci Nemačke, zašto nam nemačka država nije pomogla?

Dakle, takođe radi javnosti, ovo novo zaduženje nema apsolutno nikakve veze sa nekakvim ekonomskim, privrednim i ne znam kakvim odnosima između Nemačke i Srbije. Ovo je prilično čudan odnos i prilično pod velom tajne, što sam već rekla. Zaista insistiramo... Ministar Ana Brnabić verovatno ne može ni da nam odgovori na ovo pitanje, pogotovo ne može da nam pokaže taj ugovor, ali mi smo to tražili od Vujovića i bilo bi dobro da je danas ovde, možda bismo u ovoj raspravi o pojedinostima mogli neke stvari pomalo i da razjasnimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Zahvaljujem. Osnov replike je pominjanje predsednika stranke. I bilo je pitanja, je l' tako?

Što se tiče odnosa Srbije i Savezne Republike Nemačke, mislim da je potpuno bespredmetno da mi ponovo ovde onima koji prosto nisu zainteresovani za to – da jesu, saznali bi vrlo lako – objašnjavamo koji je nivo saradnje između dve države, koliko je to značajno za Srbiju i koliki je, recimo, broj ljudi u ovoj zemlji zaposlen zahvaljujući upravo investicijama koje dobijamo, koliko nam znači politička podrška i zašto Srbiji jesu, ali iskreno jesu, važne te evropske integracije, koje neko ovde kudi u svakoj prilici koju dobije, a pitanje je koliko je sam u tome iskren. Na to ćemo se vratiti na samom kraju.

Pitanje – da li je zaduženje ili nije zaduženje? Nije, jer je reč o davanju nekih garancija. Da li je neko izašao Srbiji u susret? Još jednom, potpuno bespredmetno, hajde nađite bolji uslov od 0,8% kamate godišnje. Neka neko objasni, neka dokaže na bilo koji način da to nije povoljno i da to ne predstavlja dobar aranžman za ovu zemlju. Ako to jeste posledica dobre saradnje, dobre komunikacije i međusobnog uvažavanja između Srbije i defakto najznačajnije evropske zemlje danas, šta tu onda ima nekome da ne bude jasno?

Naravno, ovo je opet prilika za još malo priče po sistemu – hajde da iskoristimo vreme. Koliko je to zaista iskreno i koliko je to realno, prosudiću na osnovu toga od koga dođe. Konkretno, u ovom slučaju cenim, kada dolazi od strane onih koji su spremni na apsolutno sve i svaki politički stav, ako je to stvar momentalne procene, ja za to, izvinite, ne hajem baš previše. Kad Evropu, evropske integracije i bilo šta u vezi s tim kritikuje neko ko je u stanju da glasno aplaudira na najvišem stranačkom organu na rečenicu „mi ćemo biti ravnopravan

član u EU“, a posle toga priča sve ono što priča, cenim da je to čisto priča priče radi. Koliko je ozbiljno ovo, toliko i sve ostalo što čujemo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Nije baš bilo jasno na koga se odnosi ovaj poslednji deo koji je kolega govorio. Ne mogu da verujem da se odnosi na Srpsku radikalnu stranku, pošto mi nikada nismo aplaudirali Evropskoj uniji.

Naravno, neću govoriti o načinu komunikacije sa poslanicima, da li neko nešto razume ili ne razume, koliko je to uvredljivo itd., nema veze, neka govori na način na koji misli da treba. Ali mi ovde nismo dobili odgovor. Nismo tražili odgovor od poslanika, jer poslanici to ne znaju; poslanici glasaju na zvono, poslanici većine glasaju kad im se zazvoni, tako da oni ne znaju šta je suština i ne mogu da nam odgovore na pitanje.

Dakle, ne može neko da kaže da ovo nije novo zaduživanje. Gospodo, jeste. Ne može neko da kaže da se na ovih 45.000.000 ne plaća kamata. Plaća se kamata, čak i ako ne budemo koristili ta sredstva. Ne može niko da kaže da ne postoji posrednik i da je posredovanje plaćeno pola milijarde evra. To su činjenice od kojih ne može da se pobjegne.

Ako je ovo iskazivanje ljubavi i prijateljstva nemačke države prema Srbiji, onda hvala. Ovakva ljubav nas mnogo košta i mi srpski radikali se apsolutno protivimo tome. Ne bismo mi imali ništa protiv neke normalne, ravnopravne saradnje sa Nemačkom i sa bilo kojom državom, ali da nas neko na ovaj način tretira i da mi to smatramo prijateljskim gestom – hvala, mi to nećemo. Ko misli da to jeste prijateljstvo, neka i dalje srlja.

Samo da podsetimo javnost da ste vi iz Srpske napredne stranke skoro za deset milijardi zadužili Srbiju u periodu koliko ste na vlasti. Nema potrebe da pravite takve face, vi veliki poznavaoци ekonomije, jer to jeste činjenica. Vaša tvrdnja da uzimate povoljnije kredite da biste saldirali one koji su uzimani pod nepovoljnijim uslovima... Činjenica jeste da su oni pre vas uzimali nepovoljnije kredite, ali se postavlja jedno potpuno laičko pitanje – ako ste uzeli kredit da vratite neki drugi kredit, kako je moguće da se javni dug povećava? Pa mora barem ostati na istom, smanjen za onu kamatu, ako se već ne smanjuje. Znamo svi valjda da saberemo dva plus dva.

Te vaše demagoške priče kojima ubeđujete građane ostavite nekom drugom, mi srpski radikali odlično znamo šta vi radite na ovaj način i koliko ćemo i kako vraćati dugove – i onih pre vas, a i vaše bogami.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku ima narodni poslanik Aleksandra Tomić. Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Ja bih po amandmanu, gospodine predsedavajući.

PRESEDAVAJUĆI: Izvolite po amandmanu onda.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zato što su u pitanju dva minuta, ne bih da repliciram, nego da raspravimo neke činjenice koje ne stoje u ovim raspravama koje smo do sada čuli, i predložima amandmana.

Inače, ja sam verovatno jedan od retkih poslanika koji uopšte ne razumeju zbog čega postavljamo amandmane na predloge zakona kada su u pitanju sporazumi, iz prostog razloga što to predstavlja kršenje Poslovnika, ali s obzirom na to da je u pitanju zakon o zajmu, onda to negde ima svoje pravno uporište. Pošto nisam pravnik, dozvolite mi da možda grešim. Ali, otvorili smo jedno političko pitanje i jedno privredno pitanje.

Političko pitanje je pitanje saradnje sa Republikom Nemačkom. Potpuno je legitimno da određene političke stranke imaju svoj stav o tome, da su protiv evropskih integracija i uopšte protiv država koje su visokorazvijene i koje žele da Srbija saraduje s njima u ovoj oblasti, odnosno u oblasti evropskih integracija. Jedna od najrazvijenijih je, naravno, Nemačka.

Ono što treba reći, to je da kada govorimo o saradnji Nemačke i Srbije, prvo, u politici niti ima ljubavi, niti će je biti, i kada govorimo o Nemačkoj, i kada govorimo o Americi, o Rusiji, o Kini, nego, jednostavno, tu je u pitanju uvek određena vrsta interesa. Kako sada izgleda saradnja Srbije i Nemačke, govore brojke: preko 30.000 zaposlenih u Srbiji radi u firmama koje su došle iz Nemačke i otvorile ovde svoje kompanije, znači, preko 30.000 građana Srbije je zaposleno u tim firmama; preko 370 preduzeća radi u Republici Srbiji; ukupan promet roba i usluga na godišnjem nivou išao je od dve i po milijarde, sada je već prešao tri i po milijarde evra. Prema tome, saradnja između Srbije i Nemačke postoji. Ono što je dobro, mi u toj saradnji treba da naučimo ono u čemu je svaka država najbolja, a Nemačka jeste najbolja u oblasti energetike i u oblasti zaštite životne sredine.

Kada pričamo o ovim projektima, ovi projekti su započeti još davnih godina, kada je u pitanju tehnička dokumentacija, jer cilj toga je da mi pre svega opepeljivanje i smanjenje zagađenja radimo zbog sebe. Troškovi za ljude koji su bolesni, kao posledica pepela i vetra koji nanosi velike količine pepela, pogotovo u zonama termoelektrana, veliki su. Velika sredstva iz budžeta Srbije izdvajaju se za lečenje ljudi upravo zbog posledica zagađenja vode, vazduha i zemljišta. Stoga je uvođenje evropskih standarda kada je u pitanju zaštita životne sredine, a pogotovo u oblasti energetike, jer znamo da je energetika jedan od najvećih sektora i najvećih zagađivača, veoma bitno. Stoga je bilo važno da jedan

projekat, koji se naziva „Modernizacija sistema za otpeljivanje TE Nikola Tesla A“, radimo uz pomoć državne banke Nemačke, KfW banke, koja svojim kamatnim stopama zaista pokazuje jedan nivo partnerske saradnje.

Podsetiću vas samo koji su uslovi tog kredita: uzimamo kredit od četrdeset pet miliona evra, a ostalih deset miliona ćemo uložiti kao Republika Srbija. Mi ta sredstva nemamo da sami uradimo, a nas sve više i više teraju, ne samo evropske integracije, nego, na kraju krajeva, i urbanizacija velikih gradova; zatim, sam način funkcionisanja života nas tera da moramo da postavljamo visoke standarde iz oblasti zaštite životne sredine.

Kredit od četrdeset pet miliona, koji je na raspolaganju pet godina, ima period dospeća dvanaest godina i otplaćuje se u četrnaest rata (poslednja rata treba da se vrati 2028. godine), pokazuje zaista pruženu ruku od strane Republike Nemačke, koja nam daje mogućnost da zajednički uđemo u jedan od najboljih projekata kada je u pitanju rešavanje transporta pepela, šljake i gipsa i njihovo deponovanje po najvišim standardima, uvođenjem hidrauličnog transporta uz pomoć određenih mešavina koje su na bazi vode i pepela.

Znači, takav način funkcionisanja i uvođenje novih projekata u sistem funkcionisanja EPS-a jednostavno tera naša javna preduzeća kao što je EPS, prvo, da se ponašaju prema najvišim standardima; zatim, da privreda funkcionise prema najvišim standardima, a samim tim i da počnemo da merimo koliki su zaista benefiti od uvođenja standarda koji se odnose na zaštitu životne sredine. To pre svega radimo zbog nas, zbog našeg zdravlja, zbog zdravlja naše dece. I, danas-sutra, kada budemo pričali o ulasku u Evropsku uniju, pitaće nas – pa dobro, šta ste uradili u pogledu toga da zagađenje bude na najnižem mogućem stepenu? Ovo je jedan od prvih koraka kojima krećemo da rešavamo velika pitanja zagađenja od strane sektora energetike.

Razgovarati o tome na ovaj način – da projekti ovakvog tipa nama nisu potrebni, da ovakvo zaduživanje nama nije potrebno – pokazuje neshvatanje problema koji imamo kada su u pitanju termoelektrane. Reći ću vam da Nemačka ima 35 termoelektrana, od toga svega deset radi. Zašto? Zato što tih deset moraju da rade po najvišim standardima zaštite životne sredine. Zbog toga je to mogućnost da s druge strane otvarate veliku perspektivu obnovljivim izvorima energije, da se što više koriste. Srbija ima 21,2% energije iz obnovljivih izvora energije zbog toga što ima niz hidroelektrana, ali još uvek termoelektrane predstavljaju veliku podršku energetskom sektoru.

Ako pitate evropske integracije, ako pitate uopšte budućnost koja nas očekuje, ideja je da termoelektrane više ne treba uopšte da rade zbog toga što predstavljaju te loše, crne tehnologije. Ako želite da eksploatišete ugalj, morate

da postavite visoke standarde. Ovo je jedan od načina, znači, investirate za budućnost: ovo se vraća kroz budžetske stavke vezane za zdravstvo, za socijalu, uopšte za napredak kada je u pitanju ne samo energetika nego i zaštita životne sredine.

Zbog toga smatram da predlagači koji su dali ovakav vid amandmana, da se ovakvi projekti brišu, ne stoje na stanovištu napretka Srbije. Zato ih ne treba prihvatiti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Đurić. Izvolite.

VLADIMIR ĐURIĆ: Hvala. Naravno da su ovakvi projekti EPS-u potrebni; naravno da je ovo projekat koji u EPS uvodi nove tehnologije, koje doprinose zaštiti životne sredine i umanjuju štetne posledice po životnu sredinu i zdravlje građana. Naravno da su i uslovi finansiranja povoljni. Ali ne budimo naivni, uslovi finansiranja nisu povoljni zato što nas Nemačka posebno voli ili posebno voli baš aktuelnu vlast. Možda su i zbog toga povoljni, ali sigurno to nije presudno. Za to što su uslovi finansiranja povoljni presudno je to što građani Srbije, koje predstavlja ovaj parlament, na pozajmicu daju garanciju da će u slučaju da EPS taj novac ne vrati država Srbija njihovim poreskim novcem taj novac vratiti. Zbog te vrste garancije je ova pozajmica povoljna.

Godine 2016. aktivirano je 318.000.000 evra garancija. To znači da je 318.000.000 evra plaćeno javnim preduzećima za kredite koje ona nisu mogla da vrate. To je dva puta više nego što se penzionerima uzme godišnje na ime smanjenja penzija. Otprilike, koliko je budžetirano, toliko je i plaćeno, pa se može očekivati da će i ove godine da se dogodi ista stvar, a budžetirano je približno četrdeset milijardi dinara, koliko je i prošle godine budžetirano i plaćeno. Ovde možete videti trend aktiviranja garancija proteklih godina i vidite eksploziju 2015. i 2016. godine.

Dakle, ovo je razlog zbog kojeg je podnet amandman kojim se briše odredba da Republika Srbija preuzima obavezu da umesto EPS-a banci KfW iz Frankfurta vrati 45.000.000 evra zajma. Ne zato što se radi o nepovoljnom kreditu, za projekat koji nije potreban. Kredit je povoljan, projekat je potreban, ali moramo razgovarati o tome zašto smo prošle godine 318.000.000 evra poreskog novca plaćali na ime garancija javnim preduzećima koja to nisu mogla da vrate sama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Marinika Tepić. Izvolite.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem. Uvažene kolegice i kolege, moj amandman, kao i ostalih kolega, odnosi se na to (kao i svi ostali amandmani)

da predložena izmena zakona treba da se briše. Kao što smatram da i sve odluke štetne vlasti Aleksandra Vučića treba staviti van snage, naročito kada je reč o zaduživanju, jer smo svi svesni da jeste na delu dodatno zaduživanje, bez obzira na to što se zove opterećenje garancijama za kredit za EPS u iznosu od 45.000.000 dinara.

Naprosto, imam utisak da je vrlo malo konstruktivne rasprave ovde bilo. Pretežni deo rasprave unazad nekoliko dana, a naročito ovog jutra, odnosio se uglavnom na spočitavanje pozicione većine opozicionoj strani, pa su, recimo, izgovarane reči kao da su učinjena razna nepočinstva u ranijim režimima, pa se to sada ispravlja u ovom trenutku.

Nadovezujući se na raspravu kolege Zorana Živkovića, dužna sam da podsetim da je upravo radikalski ministar Aleksandar Vučić, u zajedništvu sa svojim kolegama tada, u vladi JUL-a i SPS-a, ostavio ne samo devastiranu zemlju u jesen 2000. godine, već apsolutno unakaženu državu. Dužna sam, takođe, da podsetim da je do kraja svog tadašnjeg mandata, u oktobru 2000. godine, više...

(Predsedavajući: Koleginice Tepić, hoćete li o amandmanu? Ne vidim vezu, zaista, toga što vi pričate s ovim amandmanom. Pričate o periodu kada se neko rodio, danas bi bio punoletan. Izvolite.)

Zahvaljujem. Koliko god pokušavali, neće ništa, zaista, oprati tu biografiju Aleksandra Vučića u devedesetim godinama, ali ja ću se konkretno osvrnuti na još neke stvari koje su ovde izrečene.

Zamolila bih kolege iz političke većine Aleksandra Vučića da takođe ne manipulišu onim što smo neposredno pre mene čuli, a to je da neko ovde ne želi unapređenje zaštite životne sredine ili otpepeljavanje, što bi trebalo da bude tema ili jedan od fokusa i ciljeva ovog amandmana. Dakle, nismo mi protiv otpepeljavanja i unapređenja zaštite životne sredine, mi smo protiv toga da Republika Srbija i građani Republike Srbije garantuju za zajam, odnosno kredit EPS-a, koji to može da učini sam.

Kada kažem teret po leđima građana Republike Srbije, za one kojima to nije do kraja jasno, a uvek se ispostavi da mnogima nije jasno, to znači da se ovim potezima zadužuju ne samo građani koji su glasali za ovu političku većinu, već i oni koji su glasali protiv ove političke većine, kao i oni koji uopšte nisu glasali. Dakle, svi poreski obveznici, pa čak i državljani koji možda ni ne žive u ovom trenutku u Republici Srbiji dodatno se zadužuju do 2020, odnosno 2022. godine.

Takođe, dovođenje našeg odnosa prema Saveznoj Republici Nemačkoj u pitanje jeste banalizovanje i uprošćavanje svega onoga što

podrazumevaju evropske integracije – to bi kolege iz političke većine morale dobro da znaju – jer nije svaka ljubav prema Republici Nemačkoj obavezujuća tako što podrazumeva pranje nečije biografije. Dakle, to je pranje sopstvene biografije, a ne biografije Republike Srbije. Ona ima svoju istoriju, ona je zapisana, mnogi od nas su još uvek svedoci te istorije.

Naravno, nijedan politički manevar neće oprati i amnestirati i abolirati stanje u kojem je ova zemlja ostavljena 2000. godine, iz kojeg se nepopravljivo ne možemo od tada izvući. Ja ću podsetiti da je tada ostavljen potpuno opljačkan penzioni fond, koji do danas nije oporavljen. Podsetiću, recimo, da godinama nisu isplaćivani dečji dodaci. Kraljevina Norveška je 2000. godine donirala Republici Srbiji pomoć da bi se isplatili dečji dodaci. To je bilo stanje koje je zatečeno 2000. godine, koje je teško popravljivo ikada u budućnosti moglo da se zamisli, tako da ova mesijanska izjavljivanja i ovi mesijanski pokušaji da su sada spasioci u liku Aleksandra Vučića i njegove političke većine pred nama apsolutno...

PRESEDAVAJUĆI: Izričem vam opomenu, kolegice Tepić. Upozoreni ste bili.

(Marinika Tepić: Na šta sam upozorena?)

Nema nikakve veze s amandmanom.

Kolega Marinkoviću, hoćete da me zamenite?

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

(Vladimir Orlić: Predsedavajući, imam repliku.)

Izvolite, kolega Orliću.

VLADIMIR ORLIĆ: Ovaj osnov je pitanje stranke, a ima još replika. Hvala lepo.

Ne čudi, ama baš ništa, da je toliko jaka fascinacija Aleksandrom Vučićem pa mora da se pominje i da se pokuša naružiti bukvalno svakom besmislicom koju ovde neko smisli, samo zato što neko očigledno ima snažnu potrebu da izgradi sebi poziciju u svom novom okruženju. *By the way*, što bi rekli oni tamo, sa te strane sale, čestitke na tom okruženju. Mislim, pre svega, na ovaj „pokret slobodnih zidara“, kako se zove, Saša Janković. Kad nekoga na tu žurku ne pozovu, taj neko se zabrine pa poželi da obezbedi sebi što bolju poziciju u futuru i onda krene da se ovde preporučuje na sve moguće i nemoguće načine. Između ostalog, i diskusijom poput ove koja je izazvala repliku.

Šta je štetno u sporazumu ovde, bespredmetno je da pričamo. Da li je neko našao nešto bolje od 0,8% godišnje kamate pa je to komentarisao? Nije. Taj neko nije to ni pročitao. Da je pročitao, to bi video.

Pominje se šta znamo o evropskim integracijama. Hoću da odgovorim, ali neću sada onima koji ovu repliku izazivaju. To ću da odgovorim nekome ko nije brukao državu Srbiju i Narodnu skupštinu baveći se evropskim integracijama.

Kad pričamo o pranju biografija, poslanici Saše Jankovića, ako žele da se bave pranjem biografija, neka imaju na umu – ne isplati mu se da pominju temu. Jer, on sam da opere činjenicu da je učestvovao kao državni službenik one vlasti protiv koje su se ti famozni petooktobarci borili, a sad pokušava da se predstavi kao pripadnik njihovog ešalona, on to ne može. To zna cela Srbija. To je sakriti nemoguće. Onda nekako zabašuri činjenicu da je iskoristio baš svaku varijantu i podvarijantu DOS-ovskih struktura i sve ih prevario. Baš kao što je prevario i ove koji mu se servilno nude da mu budu poslušnici u Narodnoj skupštini, pa zbog toga ne dobijaju mesto u predsedništvu, niti u bilo čemu drugom. To je njegov *modus operandi*, a to je, nažalost, i činjenica sa kojom će ti koji se danas nude morati da žive.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Orliću.

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić. Replika?

VEROLJUB ARSIĆ: Po amandmanu.

PREDSEDAVAJUĆI: Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Prvo, hajde da raščistimo neke stvari. Neka mi neko kaže koji je to kredit kojim se zadužila „Elektroprivreda“ vraćen iz budžeta Republike Srbije. Makar jedan. A ovi što vade dijagrame, što ne kažu koja su to zaduženja koja vraćamo iz budžeta Republike Srbije, kada su nastala i zašto? Ili treba da podsetim neke da su najveća zaduženja bila za „Srbijagas“. Zašto? Zato što lokalne samouprave nisu plaćale gas. A naplatile su grejanje. Ali su podelili za plate svojim stranačkim satrapima. Ko je bio tad na vlasti? Bivši režim. Da, građani su platili svoje račune. I sada se odjednom toliko brinemo za situaciju u „Elektroprivredi Srbije“.

A onda još uzmu pa porede „Elektroprivredu Srbije“ sa nekim drugim elektroprivredama. Što ne pogledamo strukturu proizvodnje električne energije u „Elektroprivredi Srbije“? Ili želite manje zaposlenih u „Elektroprivredi Srbije“ a nuklearne elektrane po Srbiji? Ja bih voleo da mi neko na to pitanje odgovori.

Proizvodnja električne energije od sirovog lignita zahteva veliki broj zaposlenih. I to ne zna ni Vladimir Vučković iz Fiskalnog saveta, i to ne znaju ekonomisti, nego znaju oni koji se bave elektroprivredom. A mi 75% električne energije proizvodimo iz sirovog lignita.

Lepo je imati obnovljive izvore, ali je jako skupo. Hoćemo li da pričamo o tome? Ili ćemo da pričamo o tome kako neko brine za penzioni fond, koji je ispražnjen 1991/92. godine a 2008–2012. godine 400.000 ljudi je ostalo bez posla? Šta je to?

I sad ti koji su zatvarali fabrike brinu o zaposlenima. Ti koji su otpuštali radnike brinu se o životnom standardu. Aleksandar Vučić nije nijednu fabriku zatvorio, nego ih je otvorao. Aleksandar Vučić nije ništa srušio, nego je pravio. Aleksandar Vučić ništa nije rasprodavao, nego je ljude zapošljavao.

Iskoristio bih jednu narodnu poslovicu, ali zameriće mi pa ću reći samo neke reči – džabe je nekom šaputati i nekom namigivati, on to ne vidi, iako je svima jasno da je to jako vidljivo i jako jasno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Milisav Petronijević, po amandmanu. Izvolite.

MILISAV PETRONIJEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovana ministarko sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, ja želim, kada je u pitanju ovaj amandman, a i svi ostali koji se odnose na ovaj zakon, da iznesem stav Poslaničke grupe Socijalističke partije Srbije, odnosno da tražimo da se ti amandmani ne prihvate. Obrazložiću to na sledeći način.

Amandman na član 1. glasi – briše se. A član 1. glasi da Republika Srbija preuzima obavezu da kao garant izmiri obaveze Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“ po osnovu zaduženja kod Nemačke razvojne banke u iznosu od 45 miliona evra. Dakle, Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije“ se zadužilo kod Nemačke razvojne banke za 45 miliona evra. Ako bismo prihvatili amandman da se briše taj član, onda u stvari ceo predlog zakona nema smisla.

Šta to znači? Znači ne daje se garancija. A šta to dalje znači? Znači nema zajma. A šta još dalje znači? Nema zajma jer je uslov da Republika Srbija garantuje za taj zajam koji je uzela „Elektroprivreda Srbije“. A šta još dalje to znači? Znači nema realizacije veoma životnog i značajnog projekta za dobar deo Srbije van „Elektroprivrede“, a to je modernizacija sistema za otpeljivanje Termoelektrane „Nikola Tesla A“. Dakle, nema ništa od toga.

Mi smatramo i stava smo da amandman ne treba prihvatiti, a zakon prihvatiti, iz dva razloga. Prvi razlog je taj što je ovo kredit koji je uzet od Nemačke razvojne banke pod veoma povoljnim finansijskim uslovima. Drugi razlog je što su za ovakav projekat modernizacije sistema za otpeljivanje Termoelektrane „Nikola Tesla“ potrebna velika sredstva, negde oko 55 miliona evra.

Da budemo realni – nema velikih investicionih zahteva bez kredita. A ovaj kredit je finansijski povoljan, bilo je o tome dosta reči i ja ne bih u vezi s tim oduzimao više vremena.

Sama „Elektroprivreda Srbije“ vraća kredit. Država samo garantuje da će ga ona vratiti. Dakle, svi uslovi su veoma povoljni, da ne govorim o kamati, ročnosti itd.

Šta je meni ovde još važnije od ovoga svega? Da se vratim na ono – nema velikih investicionih projekata bez kredita. A ovaj investicioni projekat Modernizacija sistema za otpeljivanje Termoelektrane „Nikola Tesla“ je veoma veliki investicioni projekat. Pouzdano snabdevanje električnom energijom je prioritet u održivom razvoju Srbije. Mi to poštujemo, ali pouzdano snabdevanje električnom energijom u skladu sa principima zaštite životne sredine.

Treba javnost da zna, moćan Rudarsko-energetski kombinat „Kolubara“ i TENT, velikim angažovanjem ljudi, pre svega zaposlenih, u izuzetno teškim uslovima omogućuju da Srbija obezbeđuje na taj način preko 50% električne energije. I to je rezultat za svaku pohvalu. Ali postojanje Rudarsko-energetskog kombinata „Kolubara“ i TENT-a Obrenovac ima i posledicu, a posledica je degradirana životna sredina – i zemlja, i voda, i vazduh – u pitanju je preko 200.000 građana opština Obrenovac, Lazarevac, Lajkovac, Ub direktno, da ne govorim o onima koji su indirektno – i nužno je da se taj projekat uradi što pre. Najbolje ti građani znaju kolike su posledice toga što dosada nije.

Da se to uradi, ne može bez investicionih sredstava, bez kredita. Da budemo realni, ovaj kredit je finansijski povoljan, vraća ga sama „Elektroprivreda“, a veoma će da znači s jedne strane za modernizaciju tehničko-tehnološkog sistema „Elektroprivrede“, a s druge strane za bolju, zdraviju životnu sredinu ogromnog broja građana sa teritorije jugozapadno i južno od Beograda.

Iz tih razloga smatramo da amandman ne treba prihvatiti, odnosno da zakon treba prihvatiti i što pre krenuti u realizaciju tog projekta. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala vama, kolega Petronijeviću.

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem.

Član 104. stav 1. Gospodine predsedavajući, već drugi poslanik se javlja i niste mi dali pravo na repliku kada sam od strane određenih predlagača

amandmana nazivana manipulatorom i kada je priče bilo o tome kako je priča o zaštiti životne sredine i uopšte o samom projektu velika manipulacija.

Priča o pranju biografija dolazi od onih koji su građane Srbije pozivali da u bure bacaju račune i pale i da ne izmiruju svoje obaveze prema državi Srbiji za ono što je oblast energetike, a sada govore o tome kako treba unaprediti sve to, a s druge strane odlaze u tu nemačku ambasadu i pričaju priče kako, kada oni budu došli na vlast, to će sve da cveta. To jednostavno više ništa neće biti isto, samo oni još da pobede na tim izborima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Smatram da nisam prekršio Poslovnik. Nisam čuo. Loše se čuje, tako da je moguće ... Da li želite da se u danu za glasanje Skupština izjasni? (Ne.) Hvala.

Za reč se javila narodna poslanica Marinika Tepić.

Po kom osnovu, koleginice?

MARINIKA TEPIĆ: Uključite me, pa ću da vam objasnim.

Po istom osnovu, zato što mi niste dali odmah pravo na repliku, iako ste potvrdili da ste me приметili, nego ste dali...

PRESEDAVAJUĆI: Niste bili u sistemu.

MARINIKA TEPIĆ: Bila sam apsolutno u sistemu, nego ste obrisali listu.

PRESEDAVAJUĆI: Tražite povredu Poslovnika ili...?

MARINIKA TEPIĆ: Ne, ja tražim repliku za koju ste mi potvrdili da sam prijavljena, a onda ste me izbacili iz evidencije.

PRESEDAVAJUĆI: Ja nisam ništa potvrdio. Na čije izlaganje tražite repliku?

MARINIKA TEPIĆ: Javila sam se odmah, još dok je kolega Vladimir Orlić govorio odmah posle mene replicirajući mi. Odmah sam se javila. Gospođa generalni sekretar me je...

PRESEDAVAJUĆI: On vas nije pomenuo ni u kakvom negativnom kontekstu. Hvala vam puno.

Idemo dalje.

MARINIKA TEPIĆ: Apsolutno me je pominjao u negativnom kontekstu i to vi dobro znate.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Božidar Delić. Izvolite.

BOŽIDAR DELIĆ: Uvaženi predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, da pojasnim stav SRS-a zbog čega smo protiv toga da ova dva

javna preduzeća, dva najveća sistema u našoj republici uzimaju kredite od bilo koga.

Gospodo, ovde u ruci držim podatke o poslovanju EPS-a u 2016. godini. Izvršili smo analizu poslovanja EPS-a praktično od 2012. godine zaključno sa 2016. godinom, ali izneću samo podatke vezane za proizvodnju i fakturisanu struju za 2016. godinu.

U 2016. godini proizvedeno je 37,4 milijarde kilovata električne energije. Tu spada i onih 919 miliona kilovata koji su kupljeni. Međutim, fakturisano je samo 27,4 milijarde kilovata električne energije. Poznato je da u tim tehničkim sistemima postoje i određeni gubici. U zemljama EU, koje imaju dobro uređene ove sisteme, gubici su od jedan do tri posto. U našoj analizi, mi smo pošli od toga da gubici u Srbiji, tehnički gubici, mogu biti do pet posto.

Ako vidimo da je 2012. godine gubitak bio 14,5%, zatim 2013. godine 14,84%, 2014. godine 18,47%, 2015. godine 25,3% i 2016. godine 26,66%, ako se odbije ono što se može nazvati dozvoljenim tehničkim gubitkom, mi imamo 21,66% gubitka električne energije, odnosno krađe električne energije ili krađe struje u Srbiji.

Mi smo ovde ovu računicu vodili i izvodili u evrima, računajući po srednjim cenama u EU. Kada bi se ovaj gubitak od deset milijardi kilovata električne energije, što predstavlja gotovo dve godišnje proizvodnje Đerdapa, preveo u evre, to bi iznosilo milijardu i 460 miliona evra.

Zbog toga mi govorimo o nedomaćinskom poslovanju ova dva sistema. Kako to da, ako smo 2012. godine imali taj netehnički gubitak svega 9%, on prošle, 2016. godine iznosi više od 21%? Da je ovo primećeno... Evo sada koristim stenografske beleške od 2. jula 2015. godine kada je narodni poslanik Zoran Živković postavio poslaničko pitanje – ko krađe 18% struje u Srbiji? Na to pitanje nije dobio konkretan odgovor, ali je rečeno da imamo u Srbiji 16% onih koji ne plaćaju struju. Oni koji ne plaćaju struju a da je ona već fakturisana, neki drugi organi vode računa o tome. Znamo mi da postoje javna preduzeća, kao što je RTB Bor, Železnice, Srbijagas i neka druga javna preduzeća koja nisu izmirila svoje obaveze, ali ta struja je njima fakturisana. Nas prvenstveno zanima ono što nije fakturisano i ono što se krađe.

Gospodin Vujović je odmah posle toga, 15.7.2014. godine, govorio o EPS-u i rekao – na grbači naroda je 600 direktora EPS-a. Citiram – menadžment EPS-a, koji čini 600 visokoplaćenih direktora, veliki je problem. A prosečna plata u EPS-u je 75.000 dinara, što je duplo više od zarade prosečnog radnika u Srbiji. Međutim, ministar je uočio ovaj problem netehničkog rastura,

odnosno krađe struje, pa je rekao – poseban problem su gubici od 18% i rekordno niska naplata od 84%.

Ali ovo su dve različite stvari. Naplata onoga što je fakturisano je jedan problem, ali je ogroman problem ono što nije fakturisano, a to je za prošlu godinu deset milijardi kilovata električne energije. Kako to da se to iz godine u godinu toliko povećava i ko je taj ko štiti lopove?

Ovde imam tri dopisa Ministarstvu rudarstva i energetike i sad je veliki problem što je otišao gospodin ministar. Jedan dopis je od 2012. godine, drugi dopis je od 2014. godine i treći dopis je od 2015. godine. Radi se o tome da je grupa doktora nauka iz naše zemlje posle dvadesetogodišnjeg ispitivanja predložila i pokazala sistem za eliminaciju netehničkih gubitaka električne energije ili, da kažemo kratko, po srpski – sistem za eliminaciju krađe.

Ovaj sistem je opitovan i u Americi i pokazao se da je dosad najbolji sistem u svetu, kojim se mogu eliminisati netehnički gubici. Zašto je Amerika bila zainteresovana za ovaj sistem? Zbog toga što su gubici u Americi 5,5 milijardi dolara. Ako je u Srbiji to milijardu i 460 miliona, onda je to nešto što je zabrinjavajuće. Ispred Srbije je svakako Nigerija, koja ima 2,5 milijardi dolara netehničkih gubitaka, ali pošto su tamo strane kompanije, Nigerija to sve nadoknađuje onim mineralnim sirovinama koje ima.

U ruci držim jedan dokument Ministarstva energetike, razvoja i zaštite životne sredine. Citiram, ona odgovara vezano za ovaj sistem za sprečavanje krađa. „Sistem koji ste nam prezentovali, a koji je implementiran na delu Privrednog društva Elektrovojvodina, pokazao je izuzetne mogućnosti i kao najbitnija mogućnost može se istaći to što utvrđuje realnu potrošnju krajnjeg kupca.

Imajući u vidu značaj i udeo netehničkih gubitaka u distributivnim sistemima u Republici Srbiji, koji su u nadležnosti JP Elektroprivreda Srbije, Ministarstvo energetike, razvoja i zaštite životne sredine podržava razvoj i dalju implementaciju sistema za eliminaciju netehničkih gubitaka na celoj teritoriji koja je u nadležnosti PD Elektrovojvodina.

Ovo je, gospodo, januar 2014. godine. Kome to u Republici Srbiji odgovara da se struja krađe, i to sve više iz godine u godinu – ako je ovo potvrda od samog Ministarstva energetike da je sistem koji je opitovan u Novom Sadu pokazao izuzetne rezultate, a na tome se stalo i ništa se nije uradilo na implementaciji toga sistema ne samo na području „Elektrovojvodine“ već i svim ostalim javnim preduzećima koja se bave distribucijom električne energije?

Ovde se najčešće kaže – krađu građani. Da, krađu građani. Ovim sistemom bi i to bilo eliminisano. Međutim, s obzirom na to da je potrošnja

domaćinstava svega oko 14 milijardi kilovat-sati, postavlja se pitanje da li ima i onih drugih koji krađu struju. Građani mogu da krađu struju samo u sistemima koji su pod naponom od 220 ili 380 volti, ali krađe postoje i na drugim nivoima, desetokilovatnim i ostalim sistemima za distribuciju električne energije.

Znam da gospođa ministarka ne može odgovoriti na ovo pitanje, ali gospodin Antić, koji je tri puta dobio ovaj izveštaj i koji je potvrdio efikasnost ovog sistema, morao bi da objasni i Narodnoj skupštini i građanima Republike Srbije zašto za tri godine ovaj sistem nije implementiran.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Deliću.

Reč ima narodni poslanik Čedomir Jovanović. Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine potpredsedniče, gospođo Brnabić, dame i gospodo narodni poslanici, ovo jeste rasprava u pojedinostima, ali očigledno je da je opterećena činjenicom da tokom rasprave u načelu, gospođo Brnabić, nismo dobili odgovore na pitanja koja presudno utiču na naše odlučivanje o ovom zakonu koji ste ovde uspeali da nam pošaljete u Skupštinu. Kažem „uspeli“ zbog načina na koji je to urađeno, jer je zaista bilo potrebno uložiti veliki napor pa poslati ovaj zakon u Skupštinu a zanemariti činjenicu da on dolazi u okolnostima u kojima su sve aktivnosti „Elektroprivrede Srbije“ žestoko kompromitovane.

Ovde smo razgovarali sa ministrom finansija i sa ministrom energetike. Ministar finansija je oćutao kritiku, ministar energetike je manje ili više zaobišao ono što je suština. Ključno pitanje nije kamatna stopa od 0,8% i opravdanost tog projekta, jer ako ne uzimamo taj kredit, onda je jasno da mi od EPS-a tražimo da se on sam finansira. Ako tražimo od EPS-a da se on sam finansira, onda ne možemo da tražimo, sa druge strane, od EPS-a da posluje mimo tržišta. Ako uspostavimo tržišne cene koje su preduslov slobodnog funkcionisanja EPS-a, onda tu cenu neće moći društvo da plati. Dakle, ovo je jedini način rešavanja nekih sistemskih problema.

Naravno, treba podržati ovaj zakon ukoliko govorimo o problemima sa kojima se suočavaju građani Obrenovca, u okolini Obrenovca, jer je ovo rešavanje ozbiljnih ekoloških problema. Ne znam ko bi živeo u takvim okolnostima i čiji bi to izbor bio. Ti ljudi su taoci. Činjenica je da se EPS nije razvijao u skladu sa svojim obavezama, dakle zanemario je jedan segment svog delovanja, ali šta ćemo sada da radimo sa onim što je karakteristika „Elektroprivrede“ u ovom trenutku?

Ovde su postavili pitanje ko je odgovoran za tako katastrofalne rezultate u ovoj godini. Naravno da to nije pitanje meteorologije i činjenice da je

Dunav bio zaleđen deset dana. To je pre svega posledica javašluka koji tamo predugo vlada.

Da nešto ne valja govori činjenica da je smenjen direktor EPS-a. Da nemate rešenje i odgovor na probleme govori činjenica da je EPS još uvek u v.d. stanju. Sve to košta. Koliko? Gotovo 40% promašenog rasta BDP-a od 1,8, a mi smo na jedan u kvartalu, je l' tako? Znači, zemlja je stegla kaiš, društvo se žrtvuje. Zbog nefunkcionisanja EPS-a mi ne ostvarujemo one rezultate koje smo sami sebi postavili kao ciljeve.

Dakle, pomozite nam. Ako treba da glasamo za ovaj zakon, zbog ljudi u Obrenovcu, dajte nam neku garanciju da ćete biti sposobni da rešite one probleme koji su već sada nepodnošljivi.

EPS nema adekvatan menadžment. Postoji zakon koji vrlo precizno definiše način na koji se dolazi do menadžmenta. Taj zakon se ne primenjuje. EPS je u v.d. stanju. Unutrašnja organizacija EPS-a koja je važila godinama je napuštena. Nova koja je uspostavljena nije održiva. Divizije konsultanata su prošle, za sobom su ostavile haos. Jer, između ostalog, ovo što sad imamo pred sobom je posledica činjenice da se previše eksperimentisalo sa „Elektroprivredom Srbije“.

Neka proizvodna pravila su obavezivala „Elektroprivredu Srbije“ da u svakom trenutku ima u „Kolubari“ 30 miliona tona otkrivke, otkrivenog uglja, spremnog za eksploataciju. Donja granica je oduvek bila 20; sada smo ispod dva. To ne može da se reši preko noći. Dakle, recite, kada dođete ovde – EPS-u je potreban kredit zato što je jedini drugi način da se dođe do sredstava dizanje cene struje. Pa ćemo tako demagozima svake vrste, populistima, zapušiti usta, ali dajte onda, sa druge strane, garanciju da će ljudi koji dobijaju tu vrstu podrške od nas biti sposobni da vode taj EPS onako kako treba da se vodi. Znači, to je ono što je ključni problem ove rasprave.

Naravno, ima tu amandmana, možemo o njima da razgovaramo, ali su ministri izbegli da odgovore na ključno pitanje u raspravi u načelu – šta ćemo sa ovako organizovanom „Elektroprivredom Srbije“?

Januar je izgovor i vi to vrlo dobro znate, s tim što kada to kaže Vučić, onda je to opravdana kritika, a kada govorimo mi, onda je to opoziciono spletkarenje. Nije tačno. Svi smo manje ili više bili vlast u ovoj zemlji i svako je činio ono što je mogao kako bi „Elektroprivreda“ funkcionisala. To mora da funkcionise. Neprihvatljivo je da u 2017. godini imamo javašluk koji nije bio karakterističan za period od 2000. pa do 2012. godine, kada je došlo do tih promena. Nešto drugo nije funkcionisalo, ali je „Kolubara“ funkcionisala, TENT je funkcionisao.

Danas mi nemamo takvo stanje i to mora biti otklonjeno, rešeno. Ako to nije tema za vas, ne znam koliko ste u tako nešto upućeni, naravno da je to mnogo više odgovornost ministra energetike, ali dajte neku garanciju, recite šta će se desiti sa „Elektroprivredom Srbije“ pa onda možemo da razgovaramo normalno o ovom zakonu, onako kako treba da se razgovara kad govorimo o EPS-u.

Ali ovako da ostavimo po strani ono što je toliko očigledno, a to je da je torpedovan rast BDP-a, da je za to isključiva odgovornost u pogrešnom upravljanju EPS-om prethodnih pet godina, u činjenici da nisu izvršeni pripremni radovi, da nisu sanirana klizišta na vreme, da nisu iseljena naselja, da nisu promenjeni rečni tokovi, sve je to rezultiralo činjenicom da danas imamo dva miliona otkrivenog uglja u koji ne mogu da uđu ti sistemi koji su projektovani za mnogo veće površine od onih kojima danas moraju da manipulišu. To su sve veliki problemi.

U redu, ako treba da podržimo, onda da kažemo šta podržavamo. Podržavamo jedan dobar kredit, sa dobrom kamatnom stopom. Nemačka razvojna banka je kredibilna institucija, ali i s ove druge strane mora postojati kredibilitet. Njega sada nema. Okrećemo glavu u stranu pred činjenicom da je EPS u v.d. stanju a nema argumentacije zašto je to tako.

To je arterija razvoja ove zemlje. Da, postoje problemi. O njima se čak i ne govori onako kako treba da se govori. Nije ovo 2014. godina i poplava, nešto drugo se desilo. Nije projektovano, nije planirano onako kako treba da se projektuje i planira, drugim poslovima se EPS bavio.

Lanac upravljanja koji je bio tradicionalan je napušten, uspostavljen je neki novi, koji je u međuvremenu ostavljen negde u fioci sa konsultantima koji su napustili „Elektroprivredu Srbije“. Odgovornost za to mora da postoji; pa se onda kaže – mi smo pokušali, nismo uspeli, potrebna nam je sada podrška za nešto što moramo da uradimo, garancija da će ovog puta biti drugačije je ovo što preduzimamo kao mere.

Bez toga, žao mi je, ali ne možemo da pružimo podršku zakonu. Ne zato što smatram da treba ostaviti Obrenovac i ljude tamo da se guše u pepelu, jer nikome ne bih želeo da živi u takvim životnim okolnostima, ali nema garancije da će ovo što mi sada treba da podržimo biti realizovano u tako postavljenom i organizovanom EPS-u.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jovanoviću.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, po amandmanu.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem se, gospodine Marinkoviću. Gospodin Jovanović je prilično srčano branio svoje stavove, ali

moram da kažem da nam vlast u kojoj je on participirao nije baš ostavila takvo stanje u EPS-u o kojem on govori.

Želim da vas podsetim, gospodine Jovanoviću, i vas i sve one koji misle na sličan način kao vi, da je u 2011. godini, dakle izvadio sam samo jedan podatak, „Elektroprivreda Srbije“ imala čist gubitak od 65 miliona evra, odnosno tadašnjih 65 milijardi dinara. Želim da vas podsetim da je, to je samo opet jedan u nizu podataka, u EPS iz NIS-a za savetnika došao kadar Borisa Tadića, izvesna gospođa Slobodanka Krčedinac. Zbog nje se menjala sistematizacija radnih mesta, zato što dotična gospođa nije ispunjavala uslov ni za jedno radno mesto u sistemu „Elektroprivrede Srbije“.

Želim da vas podsetim da je u to vreme, o kome vi kažete da je bilo bolje nego ovo sada, a i sada je teško, EPS potpisao sponzorski ugovor s jednom estradnom zvezdom (ne znam da li je pristojno da kažem o kome se radi); vrednost tog ugovora je 335.000 evra.

U 2010. godini, gospodine Jovanoviću, na eksproprijaciju o kojoj vi govorite u oblasti „Vreoca“ potrošeno je 30 miliona evra, a mašine „Kolubare“ nisu ni ušle u selo. Direktor „Panonskih elektrana“ Miloš Saramandić doveden je na to mesto nakon direktorovanja u NIS-u, gde je ostavio sto miliona evra manjka.

Proslava dana EPS-a, dame i gospodo, to govorim vama koji kažete da ste nam ostavili češko stanje u „Elektroprivredi Srbije“, nije češko nego iz neke druge zemlje, ali hajde da ne uvredimo tu zemlju. Srđanu Šaperu i njegovoj firmi, koja se bavi marketingom, plaćeno je za proslavu dana EPS-a tri miliona dinara. Dakle, za proslavu dana EPS-a potrošeno je tri miliona dinara. U martu 2012. godine pokojna Verica Barać je tad tražila od Vlade Srbije, koju je vodio Mirko Cvetković, da ispita zašto je „Elektroprivreda Srbije“ potrošila dva miliona evra na reklame.

Dalje, želim da vas obavestim, i to je vama, gospodine Jovanoviću, sigurno veoma dobro poznato, da ste u to vreme kad je u sistemu EPS-a bilo 600 direktora imali mesto direktora za evropske integracije, tako se zvalo po sistematizaciji radnih mesta u „Elektroprivredi Srbije“. Direktor EPS-a za evropske integracije bio je izvesni Bratislav Čeperković, verovatno vam je poznato to ime, koji je po obrazovanju lekar i to bez specijalizacije.

Za direktora EPS-a za evropske integracije postavili ste čoveka koji je po struci lekar bez specijalizacije, i onda se pitamo zašto je „Elektroprivreda Srbije“ u takvom stanju zatečena u kakvom je zatečena 2012. godine, a uzgred, gospodin Čeperković, pored toga što je bio direktor EPS-a za evropske

integracije, bio je predsednik Upravnog odbora Javnog preduzeća „Transnafta“ i savetnik tadašnjeg ministra unutrašnjih poslova.

Da li treba da vas podsećam na gospodina koji se zove Nebojša, kadar je bio Demokratske stranke – Nebojša Čeran, koji je postavljen za direktora PD Rudarskog basena „Kolubara“ iako je po struci tehnolog, hemičar za vode? Prema informacijama koje imamo bukvalno je čovek od svakog posla uzimao proviziju. To je bila situacija u EPS-u do 2012. godine. Kakva je situacija danas? Teška. Mi bismo hteli da bude mnogo bolja i mora da bude mnogo bolja.

Vi ste, gospodine Jovanoviću, više puta napominjali i u načelnoj raspravi i danas nekakve savetnike, odnosno konsultante. Oni su zaista postojali, ali su otišli s bivšim direktorom Obradovićem, njih više nema. Tih 600 direktora u EPS-u, njih više nema. U EPS-u postoji sedam direktora. Nemojte da mi kažete da to nije ipak neki pomak u restrukturiranju EPS-a.

Do 17. maja 2017. godine, dakle za prva četiri i po meseca, proizvedeno je 10 miliona tona uglja. Vi mislite da nije važan faktor činjenica da smo imali jednu od najhladnijih zima u poslednjih 20 godina i da nije važna činjenica to što je Dunav bio zaleđen više od mesec i po dana? Mislim da je važna, i uprkos svemu tome EPS je za četiri i po meseca proizveo deset miliona tona uglja, a trenutno se na depoima EPS-a nalazi 600.000 tona.

U 2016. godini EPS je završio poslovanje sa sto miliona evra u plusu i trenutno raspolaže na svojim računima sa oko pet stotina miliona evra. To su ipak neki pomaci, koji govore o tome da se u EPS-u posluje bolje nego što se poslovalo do 2012. godine. Nadam se da se u tome slažemo.

Vi ste i u načelnoj raspravi i danas u raspravi o amandmanima više puta isticali kako je EPS, kako vi kažete, u v.d. stanju. Jeste. Mića Grčić je vršilac dužnosti direktora „Elektroprivrede Srbije“, ali ono što ste vi zaboravili da kažete to je da je raspisan i okončan konkurs za direktora „Elektroprivrede Srbije“ i da će Vlada Srbije u narednom periodu, po tom konkursu, da donese odluku o tome ko će biti novi direktor „Elektroprivrede Srbije“. A u periodu do 2012. godine nismo mogli čak ni da razmišljamo o tome da će biti raspisan konkurs za bilo kog direktora javnog preduzeća.

„Elektroprivreda Srbije“, to želim da kažem zbog građana Srbije, nije javno preduzeće, mada jeste preduzeće sa većinskim učešćem državnog kapitala.

Dakle, do 2012. godine niste mogli ni da sanjate da će biti raspisan konkurs za bilo kog direktora javnog preduzeća ili za bilo kog direktora preduzeća koje posluje sa većinskim učešćem državnog kapitala. Isključivo su bili postavljeni partijski kadrovi.

Ovo govorim ne zbog toga da bih branio rukovodstvo EPS-a, nego da bih istakao činjenice, zbog građana, iz kojih se jasno vidi da su neki pomaci u poslovanju EPS-a, u načinu njegove organizacije, u funkcionisanju menadžmenta, ipak postignuti.

Da li je to dovoljno i da li smo mi sa tim zadovoljni? Ne, nismo. Da li je situacija bolja nego što je bila 2012. godine? Bolja je sigurno. Danas nemate ovakve basnoslovne sponzorske ugovore, danas nemate gubitak u EPS-u, danas nemate činjenicu da se, vi ste se, ne mislim vi lično, ali neke vaše kolege iz opozicionih klupa podsmevale su se činjenici da je za vršioca dužnosti direktora „Koridora Srbije“ postavljen čovek koji je diplomirani mašinski inženjer.

U vreme Borisa Tadića direktor EPS-a za evropske integracije bio je lekar bez specijalizacije. To je tada bilo super, to je tada bilo evropski, to je bilo moderno. Kada postavite diplomiranog mašinskog inženjera za direktora „Koridora Srbije“, onda hajde da tog čoveka i Vladu Srbije stavimo na stub srama. Mislim da to nije dobro i mislim da ovi podaci koje smo izneli mi iz SNS govore ipak o tome da u EPS-u ima pomaka, kao što generalno ima pomaka i u srpskoj ekonomiji i u srpskim javnim finansijama.

Niste u pravu kada kažete da mi glorifikujemo ove rezultate. Daleko od toga, duboko smo svesni da situacija u Elektroprivredi mora da bude bolja, samo ne želimo da nam lekcije o tome kako se vode preduzeća u Srbiji drže oni, pri tome ne mislim samo na vas, gospodine Jovanoviću, mislim da ste vi čak u jednom delu u pravu kada je u pitanju ova rasprava, ali mislim na neke druge, one koji su sistematski upropastili gotovo sva javna preduzeća u Srbiji, koji su sistematski upropastili gotovo sva preduzeća u Srbiji koja posluju sa većinskim državnim kapitalom, da nam oni danas drže lekcije o tome kako treba upravljati EPS-om i da nam oni spočitavaju kakvo je stanje u Češkoj.

Izvinite, mi 2012. godine nismo nasledili stanje kakvo je bilo u Češkoj. U Češkoj niko nije pozivao ljude da račune za električnu energiju spaljuju u buradi.

(Zoran Krasić dobacuje.)

Dobro, gospodine Krasiću, vi ste izgleda danas nadahnuti. Ko god danas da dobije reč, vi imate nešto da kažete.

U Češkoj niko nije pozivao građane da rade sve ono što se u Srbiji radilo od 2000. do 2012. godine. Ne verujem da je ijedno češko preduzeće koje je poslovalo sa gubitkom nekome davalo sponzorske ugovore od preko 300.000.000 evra. Ne verujem da su u Češkoj za direktora nekog elektroenergetskog preduzeća postavljali lekare. Ako mi kažete da se to dešavalo u Češkoj,

Nemačkoj ili u bilo kojoj zemlji EU, super, onda neka se to radi i u Srbiji. Ali nije se radilo.

Srbija je bila jedna opitna stanica u kojoj su se raznorazni političari vežbali; neki u oblasti policije, neki u oblasti elektroprivrede, neki u oblasti zdravstva i mi smo došli u situaciju koja je u leto 2012. godine bila gotovo neizdrživa. Sada je situacija nešto bolja; nije sjajna, ali je ipak bolja nego što je bila 2012 godine.

Ovo sam morao da kažem zbog građana Srbije, jer ne želim da se stvori pogrešan utisak da je sve u Elektroprivredi Srbije loše. Ima stvari koje su loše, ali ima i stvari koje su dobre, kao što ima stvari koje i dalje treba da popravljamo.

Ali ne mogu da se složim sa činjenicom da je 12 godina ovaj sistem bio izložen neviđenoj pljački i korupciji i da onda neko ima čarobni štapić i da za pet godina sve to vrati na noge. A mi smo čak dobrim delom u tome i uspeli, jer EPS danas posluje u plusu, imamo dovoljno rezervi uglja, proizvodnja se odvija.

Imamo veliki problem eksproprijacije gde su date pare a eksproprijacija se nije desila, to ste zaboravili da kažete. Dakle, mnogo je sredstava EPS i država Srbija uložila u eksproprijaciju Vreoca i okolnih naselja; ta eksproprijacija se nikada nije desila, iako je ljudima plaćeno pravo svojine na zemljištu. To zemljište je i dalje ostalo njihovo, nije postalo vlasništvo EPS-a, nije postalo vlasništvo „Kolubare“ i ne može da se koristi u svrhu proizvodnje.

Dakle, situacija je teška, ali mi činimo sve da ona bude bolja. To čini i postojeće rukovodstvo EPS-a. Nadam se da će tako nastaviti i ovo novo koje će biti imenovano nakon sprovedenog i okončanog javnog konkursa.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Martinoviću.

Gospodin Jovanović ima pravo na repliku. Izvolite.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine Martinoviću, što se mene lično tiče, nema potrebe za ovolikom pričom. Znate kako se to rešava? Ovde se pojavi ministar energetike i kaže – tačno, imamo te probleme i oni će biti rešeni u tim rokovima na ovakav način.

Ako se neko popeo ministrima energetike na glavu, od Naumova, preko Popovića, Škundrića, vaše potpredsednice Vlade, Zorane Mihajlović, pa do Saše Antića, to smo mi. Na glavu smo im se popeli mnogo više zbog NIS-a, manje zbog EPS-a. Tačno je da je uvek partijski ključ bio presudan za EPS, osim, i tu ste pogrešili, u periodu od 2001. do 2004. godine. Ja sam uvek spreman da stanem iza rada Slobodana Gerića u „Kolubari“, gospodina Buhe u TENT-u. Gerića, direktora EPS-a. Niko od njih nije bio iz moje stranke kada su imenovani na te funkcije, imenovani su na transparentan način i okej su radili svoj posao.

Mi imamo poseban senzibilitet interesovanja za EPS i energetiku, zato što smo oduvek govorili da zbog slabosti na tom planu naša zemlja otvara prevelik prostor za politički uticaj Rusije u Srbiji. Sada su prepune novine naslova o zloupotrebi termalnih izvora, zloupotrebi bušotina koje se nalaze u Srbiji, kriminalu koji je obeležio mandat doskorašnjeg direktora Naftne industrije Srbije. Na sve to smo ukazivali 2008. godine, kada smo, uz Ligu, bili jedini koji su ovde kritikovali sporazum koji je napravljen. Svi drugi su ga podržali.

Ne mislim sada nikome da držim lekcije devet godina nakon toga, ali da kažemo ovako – tražimo podršku za ovaj kredit; to je potreba ljudi koji žive u Obrenovcu; nema drugog načina da se finansira taj projekat ili da bude ovako kao što je bilo do sada, pa da osudimo na kancer sve one koji tamo žive ili ...

(Predsedavajući: Hvala, gospodine Jovanoviću.)

Dajte mi još 30 sekundi i neću se više javljati.

... Ili da taj problem rešavamo – ili kredit ili poskupljenje struje, niko nije za poskupljenje struje, onda kredit pod povoljnim uslovima, a ono što vidimo kao problem biće rešeno na jasan način, u kojim rokovima i ko će to rešiti.

Tako se vodi ozbiljna rasprava. Sve drugo je obaranje ruke, kojeg je prepun naš parlamentarni život, bez previše smisla.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Replika, kolega Aleksandar Martinović. Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, koliko se sećam, gospodina Buhu je za jednog od direktora doveo pokojni Zoran Đinđić. Da li je on bio član DS-a ili nije bio, to ne znam, ali znam da ga je pokojni Zoran Đinđić doveo. Je li tako?

Vi kažete da je to urađeno na transparentan način. Taj transparentan način podrazumeva da je rešenje Vlade Srbije objavljeno u „Službenom glasniku RS“, je li tako? I da imenovanju Buhe i ostalih o kojima ste vi govorili nije prethodio bilo kakav javni konkurs. Ispravite me ako grešim. Dakle, mnogo toga se promenilo iz vremena kada ste vi bili potpredsednik Vlade pa do ovog današnjeg vremena.

Vi ste sada rekli nešto što je u stvari vaša politička platforma; to je politički potpuno legitimno. Ja se sa tim ne slažem, ali vi ste sada potpuno otkrili karte. Nije stvar u rukovodstvu EPS-a. Vas plaše Rusi. Vas plaše ruske investicije u Srbiji. To vas plaši.

Nas to ne plaši. Nas to raduje. Nas raduju i ruske investicije i kineske investicije. Zna li zbog čega, gospodine Jovanoviću? Ne samo zbog

ekonomskih razloga. Iz bezbednosnih razloga. Kada imate ruske investicije u Srbiji, kada imate kineske investicije u Srbiji, onda je ta zemlja bezbednija. Da li mislite da bi nam se desilo 1999. godine ono što nam se desilo da smo imali više ruskih i kineskih investicija? Sigurno ne bi. Nikome ne bi palo na pamet da u Novom Sadu baca bombe po postrojenjima NIS-a da su NIS tada držali Rusi.

Tako da, kada pristupate problemu investicija, vi pristupate suviše ideološki...

(Predsedavajući: Vreme, gospodine Martinoviću. Hvala.)

Završavam. Mi pristupamo državotvorno. Mi u tome vidimo ne samo ekonomski, nego i odbrambeni i strateški značaj.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pošto ćemo sednicu završiti, kako to Poslovnik nalaže, do 18 časova, ja bih samo zamolio kolege koji su se prijavili, nastavićemo sa radom sutra, da kao dobri domaćini damo priliku, samo nekoliko minuta, ministarki za državnu upravu i lokalnu samoupravu da se obrati. Ako se slažete. Tako da, odlučio sam ...

Izvoli, Ana.

(Narodni poslanici dobacuju: Ne slažemo se.)

Prijavite se.

(Marko Đurišić: Poslovnik.)

Izvolite, kolega.

MARKO ĐURIŠIĆ: Povreda Poslovnika, gospodine predsedavajući. Pravo na repliku daje se odmah poslaniku koji zatraži kada je spomenut, kada je pogrešno protumačen i slično.

Vi ste imali ovde izlaganje kolege Martinovića; izazvao je nekoliko replika spominjući i gospodina Jovanovića, i gospodina Krasića, i predsednika moje stranke, i svi smo tražili pravo na repliku. Vi ste dali samo gospodinu Jovanoviću, a onda ste vratili loptu gospodinu Martinoviću i dali mu, naravno, da priča... Protivno poslovničkom ograničenju od dva minuta, pričao je dva i po minuta.

Molim vas, ne zanima me ni koliko je sati, ni da li ministarka ima nešto da kaže. Tu je ceo dan, mogla je da kaže. Želimo da završimo ovaj krug replika ovde. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala puno.

Mislim da nisam povredio Poslovnik. Hoćete li da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? Hvala.

Kolega Martinović po Poslovniku. Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću. Javljam se zbog povrede člana 27. Ne tražim da se u danu za glasanje izjasnite o ovoj povredi Poslovnika, ali mislim da ste dužni da poštuju red na sednici Narodne skupštine.

Nemojte da funkcionišete pod pritiskom, bez obzira na to da li taj pritisak dolazi iz ove ili one poslaničke grupe.

Moram da vas vratim nekoliko minuta unazad. Dali ste reč ministarki Ani Brnabić i njoj je bio uključen mikrofoni. Posle toga za reč se javio Marko Đurišić da bi reklamirao povredu Poslovnika ...

(Marko Đurišić: Za repliku sam se javio.)

Nije se javio za repliku, javio se za povredu Poslovnika, zato što je navodno ...

(Marko Đurišić: Sram te bilo.)

Evo, kaže sad sram me bilo što sam se javio za povredu Poslovnika, nije bitno ... zato što je navodno spominjan Boris Tadić.

(Marko Đurišić: Sram te bilo što lažeš.)

Dakle, dali ste reč ...

(Predsedavajući: Kolega Đurišiću, nemojte da dobacujete.)

Ne smeta mi.

(Marko Đurišić: Dajte mi pravo na repliku.)

(Predsedavajući: Molim vas, daću vam opomenu.)

Ne smeta mi, to govori o tim demokratskim, evropskim građanskim snagama u Srbiji.

Dakle, već ste dali reč gospođi Ani Brnabić, uključili ste joj mikrofoni i molim vas da omogućite gospođi ministarki da u narednih deset minuta iznese stav Vlade po ovoj tački dnevnog reda.

Ne možete nekome dati reč pa posle, zato što je neko galamdžija i ima viši ton u odnosu na ministarku, da date njemu reč.

Dakle, molim vas da po Poslovniku date reč gospođi ministarki da iznese stav Vlade po ovoj tački dnevnog reda, a ne tražim da se glasa o mojoj primedbi da je povređen Poslovník.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Mislim da nisam prekršio Poslovník.

Kao što smo i rekli, reč ima ministarka Ana Brnabić i završavamo.

Izvolite.

(Vjerica Radeta: Poslovník.)

Izvolite, ministarka.

ANA BRNABIĆ: Hvala puno.

Ako mogu samo da odgovorim na par pitanja koja su važna.

Dakle, što se tiče posrednika, čini mi se da je to jedna od stvari koja je pomenuta danas i koja je jako važna za građane Srbije. Pitalo se ko je posrednik i ko dobija proviziju od ovog posla. Posrednika u ovom poslu nema. Postoji provizija za organizovanje posla koja je 0,75% iznosa zajma i to je praktično samo administrativni trošak koji uzima Nemačka razvojna banka za obradu ovog kredita. Dakle nikakvog posrednika nema i niko drugi u ovom poslu ne dobija novac.

Važna stvar koja je takođe pomenuta a koja je važna za građane Srbije jeste da je došlo do eksplozija aktiviranja garancija tokom 2015. godine. Mislim da svima treba da bude jasno i čini mi se da je svima jasno zato što je tako lako razumljivo, ali hajde da ponovimo za svaki slučaj.

Ukoliko je došlo do eksplozija aktiviranja garancija 2015. godine, a došlo je, onda je to posledica nekih ranijih ugovaranja kredita i sporazuma. Dakle, ako je bilo najmanje tri godine grejs perioda, a najverovatnije je bilo pet godina grejs perioda, onda su to krediti i sporazumi koji su ugovoreni 2010. godine a sada moraju da se plaćaju zato što nisu dobro ugovoreni.

Dakle, to nema nikakve veze s ovim poslovima koje ugovora ova Vlada Republike Srbije. To su preuzete obaveze iz 2010. godine, u najgorem slučaju iz 2012. godine, ukoliko je grejs period bio tri godine, i to je apsolutno jasno.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Ovim smo završili današnji rad. Sutra nastavljamo sa radom u 10.00 časova.

Hvala na ovako dobroj diskusiji i hvala vama, ministarka.

(Sednica je prekinuta u 17.55 časova.)